

LUK

Yesu Kîlisi xolac wê Luk kîvuu ge

Kiyang tyo kehe

1 ¹⁻²Xe levac Tiopilas, ông xovô pyap bê ilage kiyang val le seac vac xe mahigun mi xomxo mangwe yê vô buc taxlee, om he nêl xolac wê he yê ge kitong vô xe. Nang dêc xomxo tibeac mangwe nêb he ob kituc kiyang ge vihati mi kivuu vac kipihac, om he toto kivuu kiyang tiyi wê xomxo taxlee nêl di i val vô il ga hixôn. ³Om a êno nêb a ob kivuu kiyang ge vac kipihac mi vông i loc vô ông, ên buc tibeac a kinêg mi xovô kiyang ge vihati kehe. Om a kivuu vihati bôbac yuu niviha vac kipihac, ⁴ên a nêb ông kitong mi xovô bê xolac wê xomxo nêl mi ông ngô ge, nôn vixôhilôg.

Angela nêl Jon kitong vô ma Sekalaia

⁵Vô buc wê Helot tu king mi viac vigwe Judia ge, xomxo ti dô lê nêbê Sekalaia di vinê lê nêbê Ilisabet. Sekalaia ge xomxo wê mi si daa vô Anutu ge ti, vac kidu ti wê lê nêbê Abaisa ge, di vinê kehe vac Elon. ⁶Mêd yuu ge, Anutu yê manôn niviha lec yuu, nêb yuu xomxo niviha lee, ên yuu timu vô Apumtau kiyang yuu xolac vihati di o vông ti so lêm. ⁷Lêc yuu nu ma, ên Ilisabet o kô nipwo ti lêm, di yuu liya vô kipwoc yuu vêxta.

⁸Sekalaia he lie daa sién la vông yuac vac Anutu xumac ngibua, ên ge he nêb buc wê ob vông yuac lec ge, om Sekalaia la si daa vô Anutu. ⁹Môp wê he mi vông ge, he mi tide ên nêb i nêl kitong vô he bê he tina ob la vac xumac ngibua nilô ên la si daa nivivea niviha vô Apumtau. Om he tide, lêc nêb Sekalaia, om Sekalaia la vac xumac ngibua nilô, ¹⁰di xomxo tibeac kitaa vô Anutu mi dô vixun, di Sekalaia si daa nivivea niviha vô Anutu. ¹¹Mêd Apumtau angela ti val le vô alta wê si daa lec ge vô vigê

hiyôv, ¹²di Sekalaia yê mi yetac ên di xona ên. ¹³Lêc angela tige nêl vô i ên nêbê, “Sekalaia, xonaên i ma, ên Anutu ngô kitaaêñ wê ông kitaa ge pyap. Om vinêm Ilisabet obêc kô num vux ti di ông ob nêl lê nêbê Jon. ¹⁴Mêd ông obêc pimil di ông nilôm obêc vô niviha, di buc wê num tige obêc yubac ge od obêc vông xomxo tibeac xêyaa vô niviha. ¹⁵Ên num tyo, Anutu obêc yê nêb i tu xomxo levac, di i o lêc num mia wain yuu mia xêkizêc lêm. Buc wê obêc gên dô vac ta xêyaa ge od Myakilôhô Ngibua obêc hivun i xôn pyap, ¹⁶di timuêñ ge od obêc pilepac xomxo Islel tibeac nilô lax vô he Apumtau Anutu. ¹⁷Xomxo tige ob kô xovôêñ yuu xêkizêc i tiyi xocbê Ilaija kô ge di i mug Apumtau môp, om obêc pilepac mae nilô lax vô nue, di obêc pilepac he wê pwoo kiyang vac ge nilô di he i loc kô xovôêñ yuu piyôp niviha wê xomxo vông vinêñ vông ge. Om môp ge wê ob viac xomxo nilô pyap, êdêc he i dô hixôn nilô niviha di Apumtau i val.”

¹⁸Angela nêl pyap, mêd Sekalaia kinêg vô i ên nêbê, “Kiyang wê ông nêl ge ob vô nôn lec bêna? Ên xii vô kipwoc yuu vêxta ga mê.”

¹⁹Mêd angela nêl vô i ên nêbê, “A ga Gebliel wê a mi le vô Anutu manôñ ge, lêc Anutu vông a lam ên nêb a lam nêl kiyang niviha tiga vô ông. ²⁰Om kiyang wê a nêl ga obêc vô nôn lec vô buc wê Anutu nêl ge. Lêcom ông o vông i vin kiyang tyo lêm, om ông ngô lê. Ông obêc dô tiyi xocbê yac ge di keacêñ ob ma, di i miloc vô buc wê kiyang obêc vô nôn lec ge lê.”

²¹Xomxo wê kitucma mi dô vixun ge dô bin Sekalaia, di kinêg vòma ên nêbê, “Sekalaia la vô va, lêc la dô gwêba ta vac xumac nilô?” ²²He dô dêc Sekalaia lop mi lôm, lêc keacêñ ma vô he, ên mya viyin, om he xovô nêbê mêd yê vatya ti vac xumac ngibua nilô. Lêc Sekalaia hilung kiyang ya vigê vô he, ên mya viyin. ²³Mêd buc wê Sekalaia yuac daa sién ge tiyôô, om lax ben viyangtôv.

²⁴Mêd lax dô ben di vinê Ilisabet, nu tuc dô vac xêyaa di i mi dô vac xumac lôma tiyi dentuc vigê vilu, di nêl ên nêbê, ²⁵“Anutu xo vigwe pisiv ên a ên wê a mi le top di nipwo ma ge, om vông niviha vô a mi vô a nig yocêñ vêl.”

Angela Gebliel nêl Yesu kitong vô Malia

²⁶Ilisabet nu dô vac xêyaa tiyi dentuc vigê vilu di sec ti, lêc Anutu vông angela Gebliel la vac vigwe Nasalet vac vigwe levac Galili, ²⁷di i la vô vêxwo ti lê Malia. Malia ge, tae mae nêl i lê lec Josep ên nêb yuu i iima, lêc yuu gên dô teva. Josep ge, kehe vac king Devit. ²⁸Mêd Gebliel la nêl vô Malia ên nêbê, “Ông wê Anutu yê ông niviha ge, kiyang malehe i hivun ông xôn, ên Apumtau dô hixôn ông.”

²⁹Malia ngô kiyang tyo, lêc vông i nilô vô viyin levac, di i xo ên nêbê, “Kiyang malehe ga, kehe bêna?”

³⁰ Mêd Gebliel nêl vô i ên nêbê, “Malia, xonaêñ i ma, ên Anutu yê ông niviha. ³¹ Om ngô lê. Ông obêc vivi num vux ti dêc obêc yubac ge, di ông nêl lê bê Yesu. ³² Num tyo ob tu xomxo levac di xomxo ob nêl i lê nêbê Anutu lag puunê nu, di Apumtau Anutu obêc vông i tu king mi viac xomxo tiyi xocbê bu Devit ilage, ³³ om obêc tu xomxo Islel wê Jekop nue bue gee nêñ king mi viac he luta lêc luta, di i lê king obêc tiyôô lêm.”

³⁴ Mêlêc Malia kinêg vô angela tyo ên nêbê, “Kiyang ga obêc vô nôn lec bêna? Ên a gên o kô vux ti lêm.”

³⁵ Mêd angela luu i vya ên nêbê, “Myakilôhô Ngibua obêc lam vô ông, di xêkizêc wê Anutu lag puunê vông ge obêc lam hivun ông xôn, om nipwo ti wê ông obêc kô ge, xomxo ob nêb i ngibua di i Anutu nu.

³⁶ “Ngô lê. Gônam Ilisabet wê vô vêxta di mi le top di nu ma ge, gwêbaga vivi nu vux ti, lêc gên dô di dentuc vigê vilu di sec ti lam la vêl, om obêc kô nu tige. ³⁷ Ên kiyang yuu yuac ti o vô viyin vô Anutu lêm.

Nge, Anutu tiyi wê ob vông susu vihati vô nôn lec ge.”

³⁸ Om Malia nêl vô angela ên nêbê, “Apumtau nu yuac a, om kiyang wê ông nêl vô a ge i vô nôn lec.” Pyap dêc angela sea i di lax.

Malia la yê Ilisabet

³⁹ Vac buc tige mahigun ti, Malia kidi di tup la vac vigwe kitôn ti wê yêp vac vigwe Judia ge, ⁴⁰ di la vac Ilisabet yuu Sekalaia ben xumac lôma di la pul Ilisabet vigê di nêl kiyang malehe vô i. ⁴¹ Mêd Ilisabet ngô Malia vya di nu wê dô vac i xêyaa ge yetac di ngigax i, mêd Myakilôhô Ngibua lam hivun Ilisabet xôn, ⁴² di i nêl vya levac vô Malia ên nêbê, “Anutu vông vizid niviha vô ông luu vêx baba ge vêl. Di num wê ông ob kô ge, vizid niviha wê Anutu vông ge obêc hivun i xôn. ⁴³ A ga bêna lê, lêc a Apumtau ta val vô a? ⁴⁴ Om ngô lê. A ninyag gên ngô ông vyam wê ông val nêl vô a ge, lêc a nug wê dô vac a xêgyaa ga yetac mi ngigax i di pimil. ⁴⁵ Ông vông i vin pyap om ông hi vixam i pec, ên kiyang wê Anutu nêl vô ông ge obêc vô nôn lec timuêñ.” Ilisabet nêl bêge.

Malia kiyang pimilêñ

⁴⁶ Malia nêl ên nêbê,

“A nilôg pimil Apumtau lê, ⁴⁷ di a kinug hi vixa ên Anutu wê ngidu a xôn ge. ⁴⁸ Ên a ga Anutu nu yuac pileva, lêc Anutu xêyaa vin lec a, om gwêbaga di timuêñ ge, xomxo vihati obêc nêl a lêg la bê Anutu vông vizid niviha vô a, ⁴⁹ ên Anutu xêkizêc kehe vông do levac tige vô a, di i lê ngibua. ⁵⁰ Anutu xêyaa vin lec xomxo wê la vac i kwa ngibi ge, om môt bêge wê ob yêp vô xomxo tibeac tibeac vihati di i loc vô myahipu. ⁵¹ Anutu vigê vông yuac xêkizêc, om tii xomxo wê nilô yong he ge moo sea mi la. ⁵² Di Anutu vô xêkizêc vêl ên xomxo levac wê kô lê king ge, di hôm xomxo pileva lê lec. ⁵³ Mêd

xomxo susu maên wê vip den he ge, Anutu vông susu niviha vô he, dì xomxo wê susu tibeac ge Anutu vông he la nêñ ya vigê pileva.

54-55 Anutu ngidu nue yuac Islele xôn, ên xovô kiyang wê nêñ pyap vô buge ilage ên nêbê i xêyaa ob vin lec Eblaham he nue bue timuén di i loc tiyi buc myahipu.” Malia nêñ bêge.

56 Malia dô hixôn Ilisabet tiyi dentuc yon dêc lax mi la ben.

Ilisabet kô nu tuc Jon

57 Buc wê Ilisabet nu ob yubac ge, om nu tyo yubac lêc nu tuc. 58 Mêd Ilisabet ngidêe lie hixôn xomxo vac ben viyangtôv ge ngô wê Apumtau vông niviha vô i ge, om he la pimil Anutu hixôn Ilisabet.

59 Buc vigê vilu dì sec yon la vêl, lêc he kituc la nêb ob gôl nu tyo ninivi dì nêl i lê. Om he nêb he ob nêl lê lec ma Sekalaia vaci, 60 lêc ta nêl ên nêbê, “Maé! Il ob nêl i lê bê Jon.” 61 Lêc he nêl vô i ên nêbê, “Letya lê tige? Lime ngidême ti lê o bêge lêm.” 62 Om he vô hilung hilung ya vigê kînêgên vô ma Sekalaia ên nêb i nêl bê he ob nêl nu tyo lê bêna. 63 Mêd Sekalaia vông he la kô taple nipwo ti dì i kivuu lê lec ên nêbê “Jon”. Mêd he yê dì yetac ên. 64 Mêd lutibed Sekalaia kwa tyip dì get vô xèlehe dì i keac, mègem pimil Anutu. 65 Om xomxo wê dô vac vigwe tige xona, dì kiyang tige la vac vigwe kitôn Judia vihati, 66 om xomxo vihati wê ngô kiyang tige xo kiyang tibeac vac nilô dì nêl ên nêbê, “Nipwo tige obêc dô bêna timuénê?” He nêl bêge, ên he xovô ên nêb xêkizêc wê Anutu vông ge ngidu i xôn.

Sekalaia pimil Anutu

67 Myakilôhô Ngibua hivun Sekalaia xôn dì i nêl kiyang tiyi xocbê plopete ti bêga ên nêbê,

68 “Il ob pimil Apumtau wê tu il Islele nêd Anutu ge, ên i ge wê lam ngidu il wê il tu i nue ge xôn dì vô il vêl ên nipaên, 69 om vông xomxo xêkizêc ti kidi vac kehe Devit wê i nu yuac ge, ên nêb i ngidu il xôn dì vông il dô vac niviha, 70 i tiyi xocbê Anutu nêl vô i plopete ngibua ilage mi he nêl kitong ge. 71 Kiyang tige, Anutu nêl nêb ob vô il vêl ên tibii vevac wê ob hi il gee yuu tibii wê xêyaa vô myavinê vô il gee. 72 Om Anutu xo vigwe pisiv ên il buge mi ngidu he xôn, di xovô i kiyang wê zôô i tu ngibua ilage. 73-74 Kiyang tige wê Anutu hilu vô il bug Eblaham ilage, om ob vô nôn lec vô il bêga bê Anutu ob vô il vêl ên xomxo vevac wê nêb ob kitya il vêl ge, ên nêb il vông i yuac mi dô vac, dì xonaên i ma, 75 dì il le ngibua yuu niviha vô Anutu manôn dì vông i yuac i tiyi buc vihati wê il dô kibun ga ge.

76 Ông nipwo tige, timuén xomxo ob nêl bê ông plopet wê Anutu kisii ganê vông ge, ên ông ob mug Apumtau dì titô i nêñ môp i vô

bôbac, ⁷⁷dì ông ob nêl kitong vô xomxo wê tu Anutu nue ge ên he i xovô bê Anutu ob kitya he nêni nipaên vêl dì vông he i dô vac niviha. ⁷⁸Il Anutu ob vông bêge ên wê xêyaa vin lec il ge, om ob vông xomxo ti wê xêseac lag puunê ge i lam vô il, ⁷⁹êni i lam linac lec xomxo wê dô vac mapitoc ta dì he xona ên yibêni ge. Om obêc dîdii il dì il la timu vô kiyang malehe.” Sekalaia nêl bêge.

⁸⁰Om nipwo tige lig mi vô levac dì i piyôp xovô kiyang niviha, dì i la dô vac vigwe mahigun pileva wê xomxo dô vacêni ma ge di i mila vô buc wê lam hilung i vô xomxo Islel ge.

Malia kô nu tuc Yesu

(Matyu 1:18-25)

2 ¹Vô buc tige King Sisa Ogastas vông kiyang ti la vô xomxo vac vigwe vihati ên nêb he vihati i loc ên tibii i kivuu he lê. ²Buc tige, ge wê he kivuu xomxo vihati lê taxlee, dì Sailinias tu gavman levac mi viac vigwe Silia vac buc tige mi dô. ³Om xomxo toto lax ben ben ên nêb tibii i kivuu he lê. ⁴Josep ge, kehe vac king Devit, mêt kidi vac Nasalet vac vigwe levac Galili mi la, dì mila vac vigwe levac Judia di la bu Devit ben luta lê nêbê Betlehem. ⁵Om Josep yuu xôn vinê Malia la Betlehem ên nêb gavman i kivuu yuu lê. Malia ge, nu dô vac i xêyaa, ⁶mêt yuu gên dô Betlehem dì buc vô kwabo lec wê Malia nu ob yubac ge. ⁷Lêc xomxo pup lec xumac wê vîtevac nêni ge vihati, om yuu la dô vac bulmakau ben, mêtdec nu tyo yubac lêc nu tuc, mêt Malia viyum vac nivimihi dì la lii i yêp vac bulmakau dipac wê mi ya vac ge.

Angela nêl Yesu kitong vô xomxo wê viac bwoc sipsip ge

⁸Vac vigwe tige xomxo wê viac bwoc sipsip gee dô vô vigwe ninya di viac he bwoc sipsip vô bucêni mi dô. ⁹Mêt Apumtau angela ti val vô he, dì xêseac wê

Apumtau vông ge lam linac lec he, om he yê dì xona mabu. ¹⁰Lêc angela tyo nêl vô he ên nêbê, “Xonaêni ma. Dì xam ngô lê. A ob nêl kiyang niviha ti vô xam, dì kiyang tyo wê ob vông xomxo vihati xêyaa vô niviha yang. ¹¹Om a ob nêl vô xam bêga bê vô buc gwêbaga vac vigwe wê king Devit mi dô vac ilage, nu ti yubac. Ge xam nêm xomxo wê ob vô xam vêl ên nipaên. Ge Apumtau Kîlisi. ¹²Om do wê xam ob xovô i lec ge bêga bê xam obêc wê nipwo tyo wê ta viyum vac nivimihi dì i diyêp vac bulmakau dipac wê mi ya vac ge.”

¹³Angela nêl bêge vô he, dì lutibed angela lag puunê tibeac hiwocêni val le hixôn angela tyo di pimil Anutu ên nêbê, ¹⁴“Anutu lê i vô levac gê lag puunê, dì kiyang malehe i lam kibun ga vô xomxo wê Anutu yê niviha ge.”

Xomxo bwoc viacêni la yê Yesu

¹⁵Angela tige sea he di lax mi la lag puunê, mêt xomxo bwoc viacêni tige nêl vôma ên nêbê, “Xam kidi lec êni il ob la Betlehem ên la xê

kiyang ti wê Apumtau vô angela mi he val nêl vô il ge nôn.” ¹⁶ Om he kidi lec dî tup lutibed dî mîla yê wê Josep yuu Malia xeedô dî nu tuc diyêp vac bwoc dipac wê mi ya vac ge. ¹⁷ He yê pyap dî nêl kiyang lec nipwo tyo tiyi wê angela nêl kitong vô he ge. ¹⁸ Mêd xomxo vihati wê ngô kiyang wê xomxo bwoc viacêng tigee nêl ge ngô dî yetac ên dî xo kiyang tibeac lec. ¹⁹ Mêlec Malia ngô kiyang dî viac i yêp vac nilô dî xovô i tiyi buc vihati. ²⁰ Mêd xomxo bwoc viacêng tigee lax mi la, dî lax pimil Anutu dî hi vixa pec ên kiyang vihati wê he ngô dî yê nôn tiyi kiyang wê angela nêl vô he ge.

He nêl Yesu lê

²¹ Buc vigê vilu dî sec yon la vêl, om he gôl nipwo tige ninivi dî nêl i lê ên nêb Yesu. Lê tige wê Yesu gên o lam la vac Malia nilô lêm dî angela nêl tax vô Malia.

Simion yuu Ana yê Yesu vac Anutu xumac ngibua

²² Buc wê Malia yuu nu tuc ob la lipac ningeac vêl i tiyi kiyang wê yêp vac Moses xolac ge, om Josep yuu Malia kô Yesu mi la vac xumac ngibua Jelusalem, ên nêb ob vông i loc vô Apumtau, ²³ i tiyi Apumtau kiyang wê yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê vêx ti obêc kô nu tuc taxlee ge od he ob vông i loc tu Anutu xe ngibua. ²⁴ Dî yuu nêb yuu ob vông daa hixôn i tiyi Apumtau kiyang wê nêl ên nêbê yuu i lêc kô dea yuu me tucluu nu yuu mi loc si daa vô i ge.

²⁵ Xomxo ti dô Jelusalem lê nêbê Simion. Simion ge, xomxo vông vinêñ nôn wê mi kitaa vô Anutu dî dô bin xomxo ti wê ob lam vô viyin vêl ên Islel ge, dî Myakilôhô Ngibua hivun Simion xôn. ²⁶ Ilage Myakilôhô Ngibua nêl kitong vô i ên nêb i ob yib lutibed lêm. Nge, nêb ob dô mi yê Kilisi wê Apumtau ob vông i lam ge lec manôn lê, lêc yib timuêñ. ²⁷ Mêd Myakilôhô Ngibua kidu Simion nêb i loc vac Anutu xumac ngibua, om Simion la dô, dêc Yesu ta yuu ma kô i mi la vac xumac ngibua ên nêb ob vông i tiyi môp wê Moses xolac nêl ge. ²⁸ Mêgem Simion yê dî hôm Yesu mi kiva lec, dî pimil Anutu ya vya tibêga ên nêbê,

²⁹ “O Apumtau, gwêbaga a nêb ông kô ông num yuac a mi loc vô ông hixôn nilôg niviha, i tiyi kiyang wê ông nêl vô a ilage, ³⁰ ên gwêbaga a magnôn yê xomxo ti wê ông vông i lam ên ông nêb i vô xe vêl ên nipaêñ ge. ³¹ Ge ông viac pyap mi vông i lam le seac vô xomxo manôn ên ông nêb vihati i yê, ³² ên i ge xêseac wê ob linac lec tibii madiluhu ên he i xovô ông, dî i wê ob vông nume Islel lê i vô levac.”

³³ Yesu ta yuu ma yetac ên kiyang wê Simion nêl lec i ge, ³⁴ mêt Simion kitaa lec yon, dî nêl vô ta Malia ên nêbê, “Ngô lê. Num tiga wê obêc vông xomxo Islel tibeac tô mi la, dî obêc hôm xomxo tibeac lec mi he le niviha.

Num tyo tiyi do wê ob hilung Anutu môp vô xomxo ge, lêc xomxo tibeac obêc so via vô i,³⁵ om xomxo nêñ kiyang wê xo vac nilô ge obêc lam le seac. Di ôcông va nilôm, viyin obêc kitiv ông xocbê yii kitiv ông dì la vac ông nilôm ge.” Simion via bêge.

³⁶Plopete vêx ti dô lê nêbê Ana. Ana ge, ma Panyuel dì kehe Asa. Lêc kô vux ti di yuu dô klismas vigê vilu dì sec yuu,³⁷ lêc liya yib om tu vêxôv mi dô dì vô vêxta di i klismas 84. Mêd Ana mi dô vac Anutu xumac ngibua di mi ngibua yaêñ di mi kitaa vô Anutu tiyi lec bucêñ yuu vidiiêñ vihati.³⁸ Lêc buc tya ge Ana val yê Yesu yon ta yuu ma, om pîmil Anutu dì lax nêñ Yesu kitong vô xomxo vihati wê dô bin buc wê Anutu ob vô Jelusalem vêl ên viyin ge.

Josep yuu Malia yon Yesu lax mi la Nasalet

³⁹ Josep yuu Malia vông môp vihati tiyi xocbê Anutu xolac nêñ ge. Pyap mêt yon nu tuc lax mi la ben Nasalet vac vigwe levac Galili.⁴⁰ Yon dô dêc nu tuc lig levac dì vô xêkizêc lec hixôn piyôp levac, dì Anutu vizid hivun i xôn.

Yesu dô vac xumac ngibua Jelusalem

⁴¹ Yesu ta yuu ma mi la Jelusalem tiyi klismas vihati, ên nêb ob la yê buc Pasova ên xovô buc wê he sea Isip ilage.⁴² Mêd Yesu klismas vigê yuu dì tô mi la yuu, om yon ta yuu ma la Jelusalem ên nêb ob la yê buc Pasova tyo nang.⁴³ Buc Pasova vihati pyap, dì he nêb ob lax ben, lêc Yesu dô Jelusalem dì ta yuu ma lungêñ i.⁴⁴ Yuu xo ên yuu nêb mêd Yesu la hixôn lie ya mi he la, om vidiiêñ tige yuu myag i dì kinêg i vô lie hixôn nipipu wê he xôn la ge,⁴⁵ lêc yuu o yêvô lêm, om yuu lax mi la Jelusalem mi lax myag i.⁴⁶ Yuu myag i tiyi buc yon, lêc la yêvô i vac Anutu xumac ngibua nilô wê xeedô hixôn Yuda levac levac wê kitucma ge, dì ngô he kiyang dì le kinêg kiyang kehe vô he.⁴⁷ Mêd xomxo wê ngô Yesu kiyang ge yetac ên i kiyang yuu piyôp niviha wê luu he via ge.⁴⁸ Mêd Yesu ta yuu ma val yê dì yetac ên i, om ta nêñ vô i ên nêbê, “Tuce, ông vông bêna vô xii ga lê, lêc ông vông

xii mam myag ông yoo mi xulac hixôn nilôm viyin mabu?”⁴⁹ Mêd Yesu nêñ i lax vô yuu ên nêbê, “Muu myag a ên va? Muu o xovô bê a ob dô vac Mag xumac ga lêmê?”⁵⁰ Lêc yuu o xovô Yesu kiyang ge kehe lêm.

⁵¹ Mêd Yesu kidi mi la hixôn yuu dì yon lax mi la ben Nasalet. Yon milax dô Nasalet ge od Yesu vô ninya lehe vô ta yuu ma kiyang tiyi lec vihati, mêtgem ta Malia xovô kiyang tige vihati yêp vac nilô tiyi lec vihati.⁵² Yesu lig hixôn piyôp niviha, om Anutu hixôn xomxo vihati xêyaa vin lec i.

Jon Lipacêñ nêñ xolac vô xomxo (Matyu 3:1-12; Mak 1:2-8; Jon 1:19-28)

3 ¹Vô buc tigee Taibiliias Sisa tu king mi viac xomxo vac klismas vigê yuu dì vixa vilu (15) mi dô, dì xomxo ya tu gavman levac dì viac

vigwe ya ya, he lê bêga, Pontias Pailat viac vigwe levac Judia di Helot viac vigwe levac Galili di li Pilip viac vigwe yuu lê Itulia yuu Tlakonaitis, di Laisenias viac vigwe Abilini. ²Di Anas yuu Kaiapas tu xomxo wê mi si daa gee nêñ bazub mi dô. Vô buc tige Anutu kiyang la vô Jon wê Sekalaia nu ge vac vigwe mahigun pileva. ³Om Jon kidi mi la mia Jodan di la vac vigwe viyang viyang di la nêñ xolac vô xomxo ên nêbê he i pilepac he di lipac mia êdêc Anutu i kitya he nêñ nipaên vêl. ⁴Om kiyang wê plopete Aisaia kivuu ilage mi i yêp ge vô nôn lec bêga ên nêbê,

“Xomxo ti tyuc via levac vac vigwe mahigun pileva ên nêbê, ‘Xam viac Apumtau môp wê obêc lam vac ge di vông i vô bôbac. ⁵Om xam hîvun vigwe madia xôn ên i vô bôbac, di den kitôn levac yuu nipwo vihati vêl mi vông i vô niviha, di titô môp nigecê i vô bôbac lec, di hôm ngidax wê dô vac môp ge vêl ên môp i vô niviha lec, ⁶êñ xomxo vihati i yê Anutu môp wê ob vô xomxo vêl ên nipaên ge.’”

⁷Xomxo tibeac la vô Jon ên nêb i lipac he, lêc Jon nêñ vô he ên nêbê, “Myel nipaên nue xam. Letya nêñ vô xam ên nêbê xam ob pec ên Anutu xêyaa myavinê wê ob tulec xam ge? ⁸Xam pilepac xam di vông môp niviha ên i nêñ xam kitong bê xam pilepac xam pyap. Di le i lêc yong xam di nêñ bê xam bum Eblaham lêm. A ob nêñ vô xam bê Anutu tiyi wê ob vông ngidax tigae i tu Eblaham nue bue ge. ⁹Xam tiyi xocbê xax wê xomxo hôm kov ên nêb ob vuv vêl ge, ên kov vô manôn mi yêp vô xax kehe. Ên xax wê o vuac nôn niviha lêm ge, xomxo ob vuv vêl di nêx i loc vac ngwax.”

¹⁰Jon nêñ bêge vô he, om he vihati kinêg vô i ên nêbê, “Om xe ob vông bêna?” ¹¹Om Jon nêñ vô he ên nêbê, “Xomxo ti, siot yuu obêc dô ge, od i vông ngwe vô xomxo ngwe wê nêñ siot ma ge. Di xam ti yaêñ obêc dô vô xam ge od ông vông bêge vô xomxo wê xen yaêñ ma ge êno mêge.” ¹²Mêd xomxo wê mi kô takis gee, ya val vô Jon ên nêb i lipac he, om kinêg vô i ên nêbê, “Xolac kehe, xe ob vông bêna?” ¹³Mêd Jon nêñ vô he ên nêbê, “Mone takis wê xam mi kô ge, xam kô i tiyi wê gavman nêñ ge, di le i lêc kô i nginoo loc lêm.” ¹⁴Di tibii vevac ya kinêg vô Jon ên nêbê, “Di xe gae obêc vông bêna?” Lêc Jon nêñ vô he ên nêbê, “Xam o lêc hi xomxo vax vax mi vun he mone lêm. Di le i lêc vông kot kityooêñ vô xomxo lec he mone lêm. Nge, xam kô mone lec yuac wê xam vông ge di i pyap.”

¹⁵Xomxo tigee dô bin Kilisi wê ob val ge om he ngô Jon kiyang wê nêñ ge di nilô vô hînyoma hînyoma dêc he kinêg vôma ên nêbê, “Mêd ga Kilisi tyo mê, me?” ¹⁶Lêc Jon nêñ vô he ên nêbê, “A lipac xam ya mia pileva, di tiimuêñ xomxo ngwe obêc val, lêc i xêkizêc luu xêkizêc wê a vông ge vêl, di a o nigviha tiyi wê a ob piwelac yihi vêl ên su wê i vông ge lêm. Ên obêc val lipac xam ya Myakilôhô Ngîbua yuu ngwax. ¹⁷I vigê

vînoo vô ngec nôn wê nêb ob tung vac xumac wê nôn niviha ob dô vac ge, dî ninîvi pîleva ge wê obêc nêx i la vac ngwax wê mi tum luta ge ên ngwax i ya vêl.”

¹⁸ Mêd Jon nêl kiyang tibeac hixôn ên nêb i vông xovôêng vô he, di nêl Anutu xolac vô he vihati.

Helot tung Jon vac xumac kalabuhu

¹⁹ Jon kunac gavman levac Helot wê viac vigwe Galili ge, ên Helot kô li tuc vinê Helodias dî vông môt nipaên tibeac hixôn. ²⁰ Lêc Helot vông nipaên levac ti hixôn wê vông Jon vac kalabuhu.

Jon lipac Yesu (Matyu 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Buc wê xomxo lipac mia ge od Yesu lipac mia hixôn. Lipac mia pyap dî lôm kitaa, dêc vigwe kisii ganê tax, ²² dî Myakilohô Ngibua tu xocbê tucluu manôn dî lam dô lec Yesu. Mêd vya ti lam gê lag puunê ên nêbê, “Ông a nug wê a xêgyaa vin lec ông dî a xê ông niviha ge.”

Yesu bue tivae lê (Matyu 1:1-17)

²³ Yesu klismas 30, dî i nêl xolac vô xomxo taxlee. Dî xomxo mi nêl Yesu nêb i Josep nu. Dî Josep mae bue tivae he lê bêgæ:

Josep ma Hilai, ²⁴ dî Hilai ma Matat, dî Matat ma Livai, dî Livai ma Melkai, dî Melkai ma Janai, dî Janai ma Josep,

²⁵ dî Josep ma Matataias, dî Matataias ma Emos, dî Emos ma Neam, dî Neam ma Eslai, dî Eslai ma Nagai,

²⁶ dî Nagai ma Meat, dî Meat ma Matataias, dî Matataias ma Semen, dî Semen ma Josek, dî Josek ma Joda,

²⁷ dî Joda ma Joanan, dî Joanan ma Lesa, dî Lesa ma Selababel, dî Selababel ma Sialtiel, dî Sialtiel ma Nelai,

²⁸ dî Nelai ma Melkai, dî Melkai ma Edai, dî Edai ma Kosam, dî Kosam ma Elmadam, dî Elmadam ma El,

²⁹ dî El ma Josua, dî Josua ma Eliesa, dî Eliesa ma Jolim, dî Jolim ma Matat, dî Matat ma Livai,

³⁰ dî Livai ma Simion, dî Simion ma Yuda, dî Yuda ma Josep, dî Josep ma Jonam, dî Jonam ma Elaiakim,

³¹ dî Elaiakim ma Melia, dî Melia ma Mena, dî Mena ma Matata, dî Matata ma Netan, dî Netan ma Devit,

³² dî Devit ma Jesi, dî Jesi ma Obet, dî Obet ma Boas, dî Boas ma Salmon, dî Salmon ma Nason,

³³ dî Nason ma Aminadap, dî Aminadap ma Atmin, dî Atmin ma Anai, dî Anai ma Heslon, dî Heslon ma Peles, dî Peles ma Yuda,

- ³⁴ di Yuda ma Jekop, di Jekop ma Aisak, di Aisak ma Eblaham, di Eblaham ma Tila, di Tila ma Noho,
³⁵ di Noho ma Selak, di Selak ma Leu, di Leu ma Pelek, di Pelek ma Ebe, di Ebe ma Sela,
³⁶ di Sela ma Kenan, di Kenan ma Apaksat, di Apaksat ma Siem, di Siem ma Nôa, di Nôa ma Lamek,
³⁷ di Lamek ma Metusala, di Metusala ma Inok, di Inok ma Jalet, di Jalet ma Mahalalel, di Mahalalel ma Kenan,
³⁸ di Kenan ma Inos, di Inos ma Set, di Set ma Adam, di Adam kehe Anutu.

Seten yaxêñ Yesu
(Matyu 4:1-11; Mak 1:12-13)

4 ¹Myakilôhô Ngibua hivun Yesu xôn mêt i sea mia Jodan di lax mi la. Lêc Myakilôhô Ngibua dîdii i mi la vac vigwe mahigun pileva wê xomxo dô vacên ma ge. ²Mêt Yesu la dô buc kehe yuu di Seten yaxêñ i.

Yesu yaêñ ti ma di buc tibeac tige la vêl om vip den i. ³Mêgem Seten nêl vô Yesu ên nêbê, “Ông obêc Anutu nu nôn ge od ông nêl ên ngidax tiga i tu yaêñ ti ên ông wa.” ⁴Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xolac nêl bêga ên nêbê, ‘Susu yaêñ vaci o tiyi wê xomxo ob dô mavîha ya ge lêm.’”

⁵Mêt Seten dîdii Yesu mi yuu lec mi la lec kitôn kisii mêt Seten hilung vigwe wê yêp kibun ga ge vihati vô Yesu lutibed, ⁶di nêl vô i ên nêbê, “A ob vông vigwe gee vihati hixôn xêkizêc yuu lê levac wê he vông ge vô ông. Ên susu vihati ge tu axe pyap, om a obêc nêb vông vô xomxo ti ge od a ob vông. ⁷Mêgem ông obêc yev vixam kitu vô a di pimil a ge od vihati obêc tu ông xe.” ⁸Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xolac nêl bêga nêbê, ‘Ông yev vixam kitu vô ông Apumtau Anutu tibed, di vông yuac wê ici va vông ge.’”

⁹Mêt Seten dîdii Yesu mi yuu la Jelusalem, di i mila lax Yesu la lec Anutu xumac ngibua myahipu kisii, di nêl vô i ên nêbê, “Ông obêc Anutu nu nôn ge od ông sox loc kibun. ¹⁰Ên xolac nêl bêga ên nêbê,

‘Anutu obêc vông i angela lam viac ông, ¹¹om he obêc hôm ông kisii ya vigê, êdêc ông o lêc vinux vixam lec ngidax lêm.’”

¹²Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xolac nêl bêga ên nêbê, ‘Ông o lêc yaxêñ Apumtau ông Anutu lêm.’”

¹³Seten yaxêñ Yesu ya môp vihati ge pyap, dêc sea i di la, ên nêb ob la dô di buc ngwe nang lê.

Yesu vông yuac xolac taxlee gê Galili
(Matyu 4:12-17; Mak 1:14-15)

¹⁴Xêkizêc wê Myakilôhô Ngibua vông ge hivun Yesu xôn di i lax mi la Galili, di xomxo nêl i kitong vac vigwe gee vihati mi i la tiyi vigwe

myahipu.¹⁵ Mêd Yesu la nêl Anutu xolac vac he xumac lilo vihati om xomxo pimil dî vông i lê vô levac.

Xomxo Nasalet vô nîmi vô Yesu
(Matyu 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ Yesu mîlax Nasalet vac ben wê i nipwo dî i dô vac lêc lig mî vô levac vac ge. Yesu lax dô, dî buc sabat ge od la vac xumac lilo tiyi môp wê mi vông ge, mêd kidi lec ên nêb ob kitong xolac vô he,¹⁷ om he vông kîpihac wê plopete Aisaia kiyang yêp vac ge vô i, mî i tîdii lêc yêvô kiyang ti wê yêp bêga ên nêbê,

¹⁸ “Myakilôhô Ngibua wê Apumtau vông ge lam lec a, ên Anutu vinoo a ên nêb a nêl i xolac kitong vô xomxo wê nêb susu maên gee. Om vông a lam ên nêb a vô viyin vêl ên xomxo wê dô vac kalabuhu ge, dî vông xomxo wê manôn toc ge manôn i seac, dî vông a lam ên nêb a vô viyin levac wê hivun xomxo xôn ge vêl.¹⁹ Dî nêb a nêl Apumtau buc wê ob vông vizid niviha vô xomxo ge kitong.”

²⁰ Yesu kitong pyap, mêd vîlun kîpihac xôn dî vông i lax vô xomxo ti wê viac xumac lilo ge dî tô mî dô ên nêb ob nêl kiyang vô he, om xomxo vihati wê dô vac xumac tige manôn la vô i tibed.

²¹ Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xolac ti wê a kitong mi xam ngô ga, vô nôn lec gwêbaga.” ²² Mêd he pimil Yesu dî yetac ên kiyang niviha wê Yesu nêl ge dî nêl vôma ên nêbê, “Ga bêna? Xomxo tiga Josep nu mêm?”

²³ Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Vixôhilôg, xam obêc nêl kiyang pilepacén bêga vô a bê, ‘Docta, ông vông ôcông va nimnivi i vô niviha lec lê. Ên yuac yuu do wê ông la vông vac vigwe Kapaneam mi xe ngô ge, xe nêb ông vông vac il bed ga êno bêge lê.’ Xam obêc nêl bêge vô a lê,²⁴ lêc a ob nêl hixôn nôn vô xam bê plopete ti obêc nêl kiyang vac ici va ben ge, od lie ob vông i vin i kiyang lêm. ²⁵ I tiyi xocbê môp wê bume tivame vông vô plopet Ilaija ilage. Vô buc tige lun valên ma tiyi klismas yon dî dentuc vigê vilu dî sec ti, om vip mabu yêp vac vigwe Islel vihati. Dî vêxôv tibeac dô Islel wê he xen yaên ma ge,²⁶ lêc Anutu o vông Ilaija la vô vêxôv ti vac ici ben Islel ên nêb i loc ngidu i xôn lêm. Nge, vông i la vigwe Salepat vac tibii Saidon ben ên nêb i loc vô vêxôv Saidontige ên i ngidu i xôn.²⁷ Nang dêc buc wê plopete Ilaisa dô ge, od xomxo wê kityax mahizihizi ge tibeac dô vac vigwe Islel, lêc Ilaisa o vông he ti vô niviha lec lêm. Nge, la vac tibii Silia ben dî la vông Neman tibed vô niviha lec.”

²⁸ Yesu nêl bêge, mêd he wê dô vac xumac lilo mi ngô i kiyang ge, he xêyaa vô myavinê mabu vô i,²⁹ om he kidi lec dî kô i mi la ninyawehe. Vigwe tige yêp lec kitôn ti om he kô Yesu mi la vigwe ninya wê madia ge, ên nêb ob tiyot i loc vac madia.³⁰ Lêc Yesu la vac he mahigun di loc mi la.

Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo ti
(Mak 1:21-28)

³¹ Yesu loc mi la Kapaneam vac vigwe levac Galili, dî buc sabat ge od nêl xolac vô he vac he xumac lilo. ³² Mêgem he yetac ên kiyang wê Yesu nêl ge, ên Yesu nêl kiyang hixôn xêkizêc. ³³ Vac xumac lilo tige xomxo wê vimwo nipaên dô vac nilô ge ti dô hixôn, om keac via levac ên nêbê, ³⁴ “Yesu Nasalet, ông lam ên ông nêb ông ob vông bêna vô xe? Ông nêb ông ob kitya xe vêle? Ên a xovô ông ên a nêbê ông ge xomxo ngibua wê Anutu vông ông lam ge.”

³⁵ Lêc Yesu keac xêkizêc ên nêbê, “Ông keacên i ma, di lop mi loc vêl ên xomxo tige.” Mêgem vimwo nipaên tige vô makikun vac xomxo tige mêt hivip i dî vixog i la vac xomxo tibeac mahigun, dêc sea i dî la vêl, lêc o vông xomxo tyo niniivi vô nipaên lêm. ³⁶ Mêt xomxo tibeac tigee yê di yetac mabu dî nêl vóma ên nêbê, “Xomxo tige va nêl kiyang bêna, lêc nêl kiyang hixôn xêkizêc vô vimwo nipaên tiyi xocbê i xomxo levac ge om vimwo nipaên ngô dî pec mi la vêl.” ³⁷ Mêgem xomxo vông Yesu lê vô levac vac vigwe buhu toto ge dî i la tiyi myahipu.

Yesu vông Saimon Pita yen vêxta vô niviha lec
(Matyu 8:14-15; Mak 1:29-31)

³⁸ Yesu kidi vac xumac lilo dî la vac Saimon Pita ben. Lêc Saimon yen vêxta vông yidac levac ngwax tum, om he nêb Yesu i loc vông i vô niviha lec. ³⁹ Om Yesu la le kwabo vô i dî piping i yidac ên nêbê, “Loc vêl.” Om yidac tip la lutibed dî vêx tyo vô niviha lec mi kidi lec, dî vông yebac vô he xen yaên hixôn.

Yesu vông xomxo yidac tibeac vô niviha lec
(Matyu 8:16-17; Mak 1:32-34)

⁴⁰ Hiyôv hoo la, dêc xomxo tibeac kô lie wê yidac kehe toto ge mi la vô Yesu, om Yesu vyax vigê lec he toto di vông he vô niviha lec. ⁴¹ Dî xomxo tibeac wê vimwo nipaên dô vac he ge, vimwo nipaên tigee lop mi la vêl ên he dî tyuc via levac ên nêbê, “Ông ge Anutu nu.” Lêc Yesu keac levac lec he nêbê, “Xam keacên i ma,” ên he xovô pyap ên nêbê Yesu ge Kilisi ti wê Anutu vông i lam ge.

Yesu la nêl xolac vac vigwe ya
(Mak 1:35-39)

⁴² Vigwe vidiiên pitoc yang tya ge, Yesu kidi mi sea vigwe tige dî la vac vigwe mahigun pileva wê xomxo maên ge. Lêc xomxo myag i, lêc mila vô i om nêl i xôn nêb i dô hixôn he di seaên he i ma. ⁴³ Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Mêlêc a ob la nêl Anutu ben kehe kitong vô xomxo vac vigwe baba

hixôn. Ên yuac ga wê Anutu vông a lam ên nêb a vông ge.” ⁴⁴Om Yesu la nêl xolac vac Yuda xumac lilo viyang viyang ge vihati.

Yesu nêl dêc Saimon Pita hi pis tibeac
(Matyu 4:18-22; Mak 1:16-20)

5 ¹Buc ti Yesu mîla le vô mia luaên Genesalet ninya, dî xomxo tibeac la dô dî hivun i xôn, ên nêb ob ngô Anutu xolac wê Yesu ob nêl ge. ²Mêlêc Yesu yê dipac yuu wê yêp vô mia ninya ge, lêc xomxo wê mi kô dipac ge dô lecén ma, ên he la dilipac he leac wê mi hi pis vac ge. ³Mêd Yesu lec la lec dipac ngwe wê Saimon vông ge dî nêl vô Saimon ên nêbê, “Vông dipac i du mi loc mahigun tyâ.” Om he vông i du mi la mahigun di Yesu dô lec dipac di nêl xolac vô xomxo wê dô kehe ge.

⁴Yesu nêl xolac pyap, dêc nêl vô Saimon ên nêbê, “Vông dipac i loc vac gwec madia dî tung leac i loc vac mia ên hi lilii.” ⁵Lêc Saimon luu i via ên nêbê, “Xolac kehe, vihevage buc xuhu dia tiga xe vông yuac levac lec lilii myagên, vivuatitôv di vigwe vidii lec, lêc xe o hi ti lêm. Lêc ga mô ông nêl om a ob lax tung leac i loc vac mia.” ⁶Om he tung leac la, lêc lilii tibeac vac leac mi i pup lec xocbê ob tax i tip ge, ⁷om he tyuc lie dipac ngwe ên nêb he i lam kô lilii hixôn he. Om he lam di he tung lilii vac dipac yuu xôn mi i pup lec tiyi xocbê ob vông dipac tô mi la vac mia nilô ge. ⁸Mêd Saimon Pita yê dî la yev vixa kitu vô Yesu dî nêl ên nêbê, “Apumtau, loc vêl ên a, ên a ga tibii nigpaên.” ⁹Saimon nêl bêge, ên i hixôn lie wê dô hixôn i ge yetac mabu ên wê Yesu nêl dî he hi lilii tibeac ge. ¹⁰Dî Sebedi nu Jems yuu Jon wê yuu mi vông yuac lilii hixôn Saimon ge, yuu yê dî yetac ên êno. Mêd Yesu nêl vô Saimon ên nêbê, “Xonaên i ma. Ên timuên ge od ông obêc vông yuac bêga bê ông obêc kituc xomxo i lam vô a.” ¹¹Mêd he soo mia mî la le kehe, pyap dêc susu vihati ge dô dî he la timu vô Yesu.

Yesu vông xomxo wê kityax mahizihizi ge ti vô niviha lec
(Matyu 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹²Yesu la dô vac vigwe ti, lêc xomxo wê kityax mahizihizi dô lec i ninivi ma vêl ge ti yê Yesu om lam yev vixa kitu vô i dî kitaa i ên nêbê, “Xomxo levac, ông obêc nêb vông a nignivi i vô niviha lec ge od ông tiyi wê ông ob vông i vô nôn lec ge.” ¹³Mêgem Yesu titô vigê la vyax lec i dî nêl ên nêbê, “A nêb ông vô nimviha lec.” Yesu nêl dî kityax mahizihizi tige wax la vêl dî i ninivi vô niviha lec lutibed. ¹⁴Mêgem Yesu nêl kiyang xêkizêc vô i ên nêbê, “Ông o lêc nêl kitong vô xomxo ti lêm. Dî loc hilung nimnivi mô vô xomxo wê mi si daa vô Anutu ge dî vông daa i tiyi Moses xolac wê nêl ge, ên xomxo vihati i yê dî xovô bê ông nimnivi vô niviha lec.” ¹⁵Yesu nêl bêge lê, lêc xomxo nêl i lê vô levac la vac vigwe viyang viyang ge, om xomxo tibeac mi kituc la vô i, ên nêb ob ngô kiyang wê i

nêl ge, dì he nêb i vông he ninivi yidac i vô niviha lec. ¹⁶Lêc buc ya Yesu le sea he dì la vac vigwe mahigun pîleva dì la kitaa.

Yesu vông xomxo ti wê vixa len vô xêlehe ge vô niviha lec
(Matyu 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷Buc ti Yesu nêl xolac vô xomxo tibeac, lêc Palisi yuu xomxo wê xovô Moses xolac gee lam vac vigwe Jelusalem dì Galili yuu Judia vihati mi lam dô hixôn. Dì xêkizêc wê Apumtau Anutu vông ge lam hivun Yesu xôn ên nêb i vông yidac i vô niviha lec ya. ¹⁸Mêd xomxo ya ken xomxo ti wê len vô xêlehe ge lec pêt dì mila, ên nêb ob vông i loc vô Yesu manôñ ên i vông i vô niviha lec. Lêc Yesu dô vac xumac nilô, ¹⁹dì xomxo tibeac pup lec, om môt ti o yêp wê he ob kô i mi la vô Yesu ge lêm. Om he lec xumac mi la kisii mi la dii xumac mya ti dì vông xomxo tyo tô mi la hixôn pêt vac tibii tibeac mahigun dì la yêp vô Yesu manôñ. ²⁰Mêd Yesu yê wê he vông i vin ge om nêl vô xomxo tyo ên nêbê, “Lig, a kitya ông nêm nipaên vêl pyap.”

²¹Mêlêc xomxo wê xovô Moses xolac gee yuu Palisi gee ngô dì nêl vôma ên nêbê, “Xomxo tige letya lêc so vya vô Anutu? Ên xomxo ti o tiyi wê ob kitya xomxo nêm nipaên vêl ge lêm. Nge, Anutu vaci tibed ge wê ob kitya vêl ge.” ²²Mêd Yesu xovô kiyang wê he nêl vac nilô ge om nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam xo kiyang bêge vac nilômê? ²³Xam xovô lê. Kiyang ngwe na wê obêc vô viyin maen ge? Kiyang wê nêbê, ‘A kitya ông nêm nipaên vêl’ ge, me kiyang wê nêbê, ‘Ông kidi lec mi loc’ ge? ²⁴Mêlêc a nêb a ob vông xovô ôn vô xam bê a, Xomxo Nu, a xêkizêc tiyi wê a ob kitya xomxo nêm nipaên vêl gê kibun ga, om xam lêc wê.’” Mêdêc Yesu nêl vô xomxo tyo wê len vô xêlehe ge ên nêbê, “A nêl vô ông bê ông kidi lec mi hôm ông guhu lec dì lôc bom.” ²⁵Mêdec lutibed xomxo tyo kidi lec vac he mahigun dì hôm

i guhu lec dì la ben hixôn nilô pîmilên. ²⁶Mêgem xomxo gee vihati yê dì yetac mabu, dì he pîmil Anutu hixôn nilô yetacê dì nêl vôma ên nêbê, “Gwêbaga il xê mad lec do niviha viyonêti.”

Yesu keac Livai la hixôn i
(Matyu 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷Yesu la, lêc mila yê xomxo ti lê nêbê Livai wê xeedô vac xumac wê he mi kô mone takis vô tibii vac ge, om Yesu la nêl vô i ên nêbê, “Kidi mi lam hixôn a.” ²⁸Mêgem Livai kidi lec dì sea i yuac yuu susu vihati dô xel di la timu vô Yesu vixa mi he la.

²⁹Mêd Livai myêl vizid levac vô Yesu vac ben, dì xomxo wê mi kô takis gee hixôn xomxo yaya la dô hixôn yuu mi he ya. ³⁰Lêc he Palisi hixôn he lie wê xovô Moses xolac gee yê tiyiên ma, om nêl vô Yesu nue ngîvihi ên nêbê, “Bêna lêc xam la wa dì num hixôn tibii wê mi kô mone takis

gee yuu tibii nipaênê?” ³¹Mêd Yesu ngô wê he nêl bêge, om nêl vô he ên nêbê, “Xomxo niviha obêc la vô docta lêm. Nge, tibii yidac ge wê obêc la vô docta. ³²Om a ob nêl vô xam bê a o lam ên a nêb a ob tyuc xomxo niviha lêm. Nge, a lam ên tibii nipaên, ên a nêb he i pilepac he.”

Kiyang lec môp tìkwê yuu paha
(Matyu 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³Mêd he nêl vô Yesu ên nêbê, “Jon nue ngivihi mi ngibua yaêñ di mi kitaa tiyi buc vihati, di Palisi nue ngivihi mi vông bêge êno. Mêd ông va ge, nume ngivihi mi ya di mi num di o ngibua lêm.” ³⁴Mêlêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Buc ti wê tibii viyang ti lie ti obêc ii vêx ti lêc gên dô hixôn he ge, od he obêc ngibua yaêñ, me? Maê. ³⁵Lêc obêc buc timuêñ wê tibii ob kô li tige vêl ên he ge, od ge wê he obêc dô hixôn viyin di ngibua yaêñ.”

³⁶Mêd Yesu nêl kiyang pilepacêñ ti vô he bêga ên nêbê, “Xomxo ti nêñ ngakwi obêc tip ge, od obêc kiping ngakwi paha myahipu ti vêl mi la duu lec tìkwê lêm. Ên obêc vông bêge ge od obêc vông ngakwi paha vô nipaên, di myahipu paha tige obêc la tiyi ngakwi tìkwê lêm. ³⁷Di kiyang ngwe, xomxo ti obêc too mia wain paha vac bwoc ninivi tìkwê lêm. Ên obêc too vac ge od wain obêc vuac di tax ninivi tìkwê tip di wain too la. ³⁸Om wain paha ge, xomxo i too vac bwoc ninivi paha. ³⁹Di xomxo wê num wain tìkwê ge obêc nêb num wain paha nang lêm, ên he nêl ên he nêbê wain tìkwê nyen niviha luu vêl.”

Yesu nêl kiyang lec môp sabat
(Matyu 12:1-8; Mak 2:23-28)

6 ¹Vô buc sabat ti, Yesu he nue ngivihi la vô môp wê la vac yuac yaêñ ge ti. Mêd he mîla lê, lêc nue ngivihi le yul wit nôñ wê tiyi xocbê pidi nôñ ge di hilii ninivi la vêl di ya nôñ. ²Lêc Palisi ya yê di nêl vô he ên nêbê, “Gwêbaga buc sabat wê Moses xolac ngibua nêb il ob vông yuac ti lec lêm ge, lêc bêna lêc xam vông yuac lecê?” ³Lêc Yesu luu he via bêga ên nêbê, “Môp wê bug Devit vông ilage, xam kitong, me xam lungêñ? Ên Devit he lie dô lê, lêc vip den he, ⁴om Devit la vac Anutu xumac ngibua di la hôm blet ti wê he tung vô Anutu manôñ ge. Blet tige, xomxo pileva o tiyi wê ob ya ge lêm. Nge, xomxo wê mi si daa vô Anutu ge, heche va ob ya. Lêc Devit kô mi lax ya dêc vông mi lie ya hixôn. Lêc Devit o vông i so lêm, ên xomxo wê mi si daa ge vaci vông mi i ya.” ⁵Di Yesu nêl hixôn vô he ên nêbê, “Om xam xovô bê a, Xomxo Nu, a tu buc sabat kehe hixôn.”

Yesu vông xomxo wê vigê nipaên ge ti vô niviha lec vô buc sabat
(Matyu 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶Mêd sabat timuêñ ngwe Yesu la vac Yuda xumac lilo mi la nêl xolac vô he. Lêc yê xomxo wê vigê hiyôv len yuu kilôhô xêlehe ge ti dô hixôn he.

⁷Lêc Yuda wê xovô Moses xolac gee hixôn he Palisi dô dî yê Yesu xôn ên nêb ob yê bêc obêc vông xomxo tige vô niviha lec vô sabat ge od he ob vông kiyang vô i. ⁸Lêc Yesu xovô he nilô ge om nêl vô xomxo vigê nipaên tige ên nêbê, “Kidi mi lam le mahigun tinê.” Mêgem xomxo tyo kidi lec mi la le vac he mahigun. ⁹Om Yesu nêl vô he vihati ên nêbê, “A ob kinêg vô xam bê xolac wê il Yuda vông ge, nêb il vông bêna lec sabatê? Nêb il vông niviha me nêb il vông nipaên? Om il ob vông xomxo i vô niviha, me il ob vông he i vô nipaên xel lec sabat?” ¹⁰Mêd Yesu vô yê yê he vihati dî nêl vô xomxo vigê nipaên tige ên nêbê, “Titô vigêm.” Mêd xomxo tyo titô vigê, lêc vigê vô niviha lec. ¹¹Om xomxo wê xovô Moses xolac gee yuu Palisi, he xêyaa vô myavînê mabu dî he nêl vôma ên nêbê, “Om il ob vông bêna vô Yesu?”

Yesu vînoo aposolo vigê yuu dî tô mi la yuu
(Matyu 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹²Vô buc tige Yesu la lec kitôn ti ên nêb ob la kitaa vô Anutu, om bucên tige yadiluhu Yesu kitaa vivuatitôv mi dô dî vigwe vidii lec. ¹³Vigwe vidii mêt Yesu tyuc nue ngivihi vihati lam vô i mêt vînoo he vigê yuu dî tô mi la yuu wê ob kô lê aposolo ge. ¹⁴Om he lê bêga, Saimon, wê Yesu nêl lê ngwe nêbê Pita, dî Pita li Andlu, dî Jems yuu Jon, dî Pilip yuu Batolomyu, ¹⁵dî Matyu yuu Tomas, dî Jems ngwe wê ma Alpias ge, dî Saimon Selot, ¹⁶dî Judas wê ma Jems ge dî Judas Iskaliot wê obêc hilung Yesu vô tibii vevac timuên ge.

Yesu vông xomxo tibeac vô niviha lec
(Matyu 4:23-25)

¹⁷Pyap dêc Yesu he nue ngivihi sea kitôn tyo dî lop mi lôm tô lec vigwe hibuhu ngwe. Dî xomxo wê mi timu vô Yesu gee hixôn xomxo Judia vigwe nipwopwo hixôn vigwe levac Jelusalem, dî Taia yuu Saidon wê yêp kwabo vô gwec ninya ge, he tibeac val kitucma mi dô, ¹⁸ên he nêb he ob ngô Yesu kiyang, dî he wê yidac ge nêb Yesu i vông he ninivi i vô niviha lec. Dî xomxo wê vimwo nipaên vông he vô nipaên ge, Yesu tii vimwo vêl ên he dî vông he vô niviha lec. ¹⁹Mêgem xomxo gee vihati nêb obêc hôm lec Yesu ninivi, ên he yê wê xêkizêc wê Yesu vông ge la vông xomxo tibeac vô niviha lec ge.

Kiyang xêyaa niviha yuu kiyang viyin
(Matyu 5:1-12)

²⁰Mêd Yesu yê ma la nue ngivihi dî nêl vô he ên nêbê,
 “Xam wê xam xo ên xam nêbê xam o niviha lêm ge, xam xêmyaa i niviha, ên xam tu Anutu nue pyap.
²¹“Xam wê vip den xam ge, xam xêmyaa i niviha, ên timuên ge od xam obêc wa i den xam.

“Di xam wê xam nilôm viyin di xam byag gwêbaga ge, xam nilôm i vô niviha, ên xam obêc nap hixôn xêmyaa niviha timuên. ²²Buc wê xomxo obêc yê xam nipaên ên wê xam vông i vin Xomxo Nu ge di obêc tii xam di nêl kiyang nipaên lec xam di so vya vô xam ên nêb xam tibii nipaên ge od xam nilôm i niviha. ²³Om buc wê he obêc vông bêge vô xam ge od xam pimil di xêmyaa i vô niviha lee, ên nôn niviha wê xam obêc kô ge yêp vac Anutu ben lag puunê. Môp bêge wê he bue vông vô plopete ilage êno.

²⁴“Dom xam wê mone levac yuu susu tibeac ge, xam xona nêm, ên xam kô susu niviha mi dô hixôn xêmyaa niviha pyap, om xam obêc kô niviha ti timuên nang lêm.

²⁵“Di xam wê xam wa i den ge, xam xona nêm, ên vip obêc den xam timuên.

“Di xam wê xam nap mi dô gwêbaga, xam xona nêm, ên xam obêc byag di dô hixôn nilôm viyin timuên.

²⁶“Om xomxo viyang viyang obêc pimil xam ge, od xam xona nêm, ên he bue vông bêge vô plopete kityooén ilage êno mêgê.”

Il xêdyaa i vin lec xomxo wê vông vevac vô il ge
(Matyu 5:38-48)

²⁷Yesu nêl vô he ên nêbê, “A ob nêl vô xam wê xam ngô a kiyang ga bêga bê xam xêmyaa i vin lec xomxo wê vông vevac vô xam ge, di xam vông niviha vô xomxo wê he xêyaa vô nipaên vô xam ge. ²⁸Di xam kitaa lec xomxo wê nêl vya vô xam ge, di xam kitaa vô Anutu bê i vông niviha vô xomxo wê so vya vô xam ge. ²⁹Xomxo ti obêc pitap ông lia vilu ge od ông vông viluo hixôn vô i, di xomxo ti obêc kô ông saket ge od ông o lêc kol siot lêm. Nge, ông vông vô i hixôn. ³⁰Di xomxo ti obêc kitaa susu ti vô ông ge od ông vông vô i, di xomxo ti obêc kô ông nêm susu ti mi la ge od le i lêc kidu bê i vông i lôm vô ông lêm. ³¹Môp niviha wê xam nêb xomxo i vông vô xam ge, od xam vông niviha vô he êno bêge.

³²“Ên xam xêmyaa obêc vin lec xomxo wê xêyaa vin lec xam ge vaci di xêmyaa o vin lec xomxo baba hixôn lêm ge od xam ob kô pimilên niviha lec môp tibêge tibêna? Ên tibii nipaên xêyaa vin lec xomxo wê xêyaa vin lec he ge êno. ³³Di xam obêc vông niviha vô xomxo wê vông niviha vô xam ge vaci ge od xam ob kô pimilên niviha lec môp tibêge tibêna? Ên tibii nipaên êno mi vông môp tibêge. ³⁴Di xam obêc vông susu pileva vô xomxo lêc xam nêb he i vông myaviwen vac ge od xam ob kô pimilên niviha lec môp tibêge tibêna? Ên tibii nipaên mi vông susu pileva vô xomxo nêb he i vông myaviwen vac êno mêgê. ³⁵Om a ob nêl vô xam bê xam xêmyaa i vin lec xomxo wê vông vevac vô xam ge di vông niviha vô he, di xam vông susu vô xomxo di le i lêc xo bê he i vông myaviwen vac vô xam lêm. Xam obêc vông bêge ge od xam ob kô nôn niviha luu vêl

timuêñ di xam ob tu Anutu lag puunê nue. Ên Anutu ge wê vông niviha vô tibii nipaêñ wê o mi pimil i lêm ge. ³⁶Mêgem xam êno xo vigwe pisiv ên xomxo dì vông niviha vô he i tiyi xocbê Mag Anutu xo vigwe pisiv ên il ge.”

Kiyang wê ob yaxêñ xomxo ge
(Matyu 7:1-5)

³⁷Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam o lêc yaxêñ xomxo nêñ kiyang lêm, êdêc Anutu i yaxêñ xam nêm kiyang êno lêm. Di xam o lêc nêl vyam nipaêñ lec xomxo bê he i kô myaviwen nipaêñ lêm, êdêc Anutu i nêl vyam nipaêñ lec xam lêm. Di xam piwelac kiyang nipaêñ wê xomxo vông ge vêl êdêc Anutu i piwelac vêl ên xam êno. ³⁸Om xam vông susu vô xomxo lê, êdêc Anutu i vông vô xam êno. Ên Anutu obêc vông tibeac vô xam tiyi xocbê ob vông vac xam sepac mi i pup lec dêc kitiv i tô mi la, dêc kipyax ya lec hixôn mi i pup lec dì kipyax sea ge. Ên môp wê xam vông vô xomxo ge od Anutu obêc vông i tiyi wê xam vông vô he ge vô xam.”

³⁹Mêgem Yesu nêl kiyang pilepacêñ ti vô he bêga ên nêbê, “Xomxo manôñ tocêñ ngwe o tiyi wê ob didii xomxo ma tocêñ ngwe ge lêm. Ên ge od yuu xôn ob la tô madia. ⁴⁰Di nipwo xumac xulacêñ ti ob luu ma wê tixuu he ge vêl lêm. Lêc he obêc kô xovôñ niviha vac xumac kipihac mi la tiyôô lec myahipu ge od he obêc tiyi xocbê ma wê tixuu he ge.

⁴¹“Om ông ge, bêna lêc ông wê xax mavigen wê le vac lim manôñ ge di lungêñ levac mabu ngwe wê le vac ôcông va mamnôñ ge? ⁴²Bêna lêc ông ob nêl vô lim bê, ‘Lige, a ob vông xax mavigen wê le vac ông mamnôñ ge vêl,’ dom dilungêñ levac ngwe wê le vac ôcông va mamnôñ ge? Ông xomxo kityooêñ, ông pul xax levac wê le vac ôcông va mamnôñ ge vêl tax dì mamnôñ i seac niviha lê, êdêc pul nipwo tya wê le vac lim manôñ ge vêl.”

Kiyang pilepacêñ lec xax nôñ niviha yuu nipaêñ
(Matyu 7:16-20; Matyu 12:33-35)

⁴³Yesu nêl nang ên nêbê, “Xax niviha ti obêc vuac nôñ nipaêñ lêm, dì xax nipaêñ obêc vuac nôñ niviha lêm. ⁴⁴Xax vihati ge il ob xovô lec nôñ toto. Ên xomxo ob yul higuc nôñ lec hizap yatôv lêm, di xomxo ob yul viyodac nôñ lec kipomac yatôv lêm. ⁴⁵Di il xomxo tiyi lec bêge. Ên xomxo wê piyôp niviha yêp vac he nilô ge od ob vông môp niviha, di xomxo wê nipaêñ yêp vac he nilô ge od mi vông môp nipaêñ. Ên kiyang yuu xovôñ wê pup vac xomxo nilô ge, xomxo mya nêl i lam seac.

Kiyang pilepacêñ lec xumac yuu
(Matyu 7:24-27)

⁴⁶“Bêna lêc xam nêl a ên xam nêbê, ‘Apumtau, apumtau,’ lêc xam o vông a vyag wê a nêl vô xam ge vô nôñ lec lêmê? ⁴⁷Xomxo wê lam vô a

mi lam ngô a kiyang di vông a vyag vô nôn lec ge, a ob nêl he kitong vô xam.⁴⁸ He tiyi xocbê xomxo ti nêb ob lox xumac om yev lôva madia ta dêc hoo teac vac dêc tung ngidax la nêb ngidax i hôm teac xôn, dêc lox xumac lec, lêc lun val om mia butac mabu, lêc xumac tige o kipê lêm, ên xomxo tige lox i xumac xêkizêc ta.⁴⁹ Lêc xomxo wê ngô a kiyang lê, lêc o vông i vô nôn lec lêm ge, ge tiyi xocbê xomxo ti lox xumac lec kibun pileva di o yev hipu la vac kibun lêm, om mia butac mi val mabu ge od dii i nêl xumac sea.”

Yesu vông Lom tibii vevac ti nu yuac ti vô niviha lec

(Matyu 8:5-13)

7 1 Yesu nêl kiyang vihati mi xomxo ngô, pyap di i loc mi la vigwe Kapaneam. 2 Mêd Lom tibii vevac levac ti dô vac vigwe tige, lêc i nu yuac ti vông yidac levac tiyi wê ob yib ge. Tibii vevac tyo xêyaa vin lec nu yuac tige, 3 lêc ngô wê Yesu val vigwe tige, om vông Yuda levac ya la vô Yesu ên nêb he i loc nêl vô Yesu ên i lam vông nu yuac tyo i vô niviha lec. 4 Om he mila vô Yesu dêc mila kitaa i xêkizêc ên nêbê, “Vô ninyam lehe vô tibii vevac tiganê vyta, ên i ge xomxo niviha, 5 wê xêyaa vin lec il Yuda di i lox il xumac lilo ge.”

6 Mêd Yesu ngô he vya di la hixôn he mi he la, mêd he mila kwabo vô tibii vevac tyo ben, lêc tibii tyo vông lie ya lam nêl i vya vô Yesu bêga ên nêbê, “Xomxo levac, a xomxo nigpaên, om ông o tiyi wê ông ob vac lam vac a bog xumac lôma ge lêm, 7 om a xovô ên a nêb a ob loc le vô ông mamnôn lêm. Lêc a nêb ông le teva di vyam pileva i nêl, ên a nug i vô niviha lec. 8 A xovô bêge, ên a ga êno wê a la vac xomxo levac vilu kwa ngibi, di a nuge vevac ge wê la vac a kwa ngibi. Om a obêc nêl vô he ti bê i loc ge od ob la, di a obêc nêl vô ti bê i lam ge od ob lam, di a obêc nêl vô a nug yuac ti bê i vông yuac tige ge od ob vông. Om a xovô ên a nêbê ông ge xomxo xêkizêc om ông obêc le teva di nêl ge od a nug ge ob vô niviha lec.”

9 Yesu ngô kiyang wê xomxo tige nêl hixôn vông vinêng ge om yetac ên di pop manôn lax vô xomxo tibeac wê ditimu vô i vixa ge di nêl vô he ên nêbê, “Xame, a ob nêl vô xam bê a o xê Islel ti vông i vin xêkizêc tiyi xocbê tibii tiga vông ge lêm.” 10 Om xomxo wê tibii levac tige vông he la ge lax mi la tibii levac tyo ben, lêc milax yê wê nu yuac tyo vô niviha lec ge.

Yesu tipi vô vêxôv ti nu kidi lec mavîha

11 Nang dêc buc ti lêc Yesu la vigwe Nen, di nue ngivihi hixôn xomxo tibeac hîwocên la hixôn. 12 Mêd Yesu mila kwabo vô vuayen wê ob la vac viyangtôv ge, lêc xomxo ken xomxo yibêti mi val ên nêb ob kô mi la yev. Vêx vêxôv ti nu tibed tige, om xomxo viyang tige tibeac lam hixôn

i. ¹³Mêd Apumtau Yesu yêvêx tige dì xo vigwe pisiv ên i om nêl vô i ên nêbê, “Byagên i ma.” ¹⁴Mêd la vyax vigê lec pêt wê yibêñ yêp lec ge dì xomxo wê ken ge le, dêc Yesu nêl vô yibêñ tyo ên nêbê, “Nug, a nêl vô ông bê ông kidi lec.” ¹⁵Om yibêñ tyo kidi lec mi dô dì keac vô he, dêc Yesu vông i lax vô ta. ¹⁶Mêgem xomxo tigee yê dì xona mabu, dì pîmil Anutu ên nêbê, “Il nêd plopete levac ti kidi vac il mahigun ga mê.” Dì he ya nêbê, “Gwêbaga Anutu val le seac vô il madnôn ên nêb ob hôm il wê il tu ixe ge lec.” ¹⁷Mêd xomxo nêl Yesu lê kitong mi i vô levac mi la vac vigwe Judia vihati dì la vac vigwe ninya ninya hixôn.

Jon Lipacêñ vông nue ngivihi la kînêg Yesu kehe
(Matyu 11:2-19)

¹⁸Mêd Jon Lipacêñ nue ngivihi lax mi la nêl Yesu do levac wê vông ge kitong vô Jon, ¹⁹om Jon keac nue ngivihi yuu lam vô i di nêl vô yuu nêbê yuu i loc vô Apumtau Yesu ên loc kînêg vô i bê, “Xomxo ti wê plopete ilage nêl ên nêb obêç val ge, ông xomxo tyo tiga mê, me xe ob dô bin xomxo ngwe?” ²⁰Mêgem yuu mila vô Yesu dì la nêl vô i ên nêbê, “Jon Lipacêñ vông xii lam ên nêb xii lam kînêg ông bê xomxo ti wê plopete ilage nêl ên nêb obêç val ge, ông xomxo tyo tiga mê, me xe ob dô bin xomxo ngwe lê?”

²¹Vô buc ty a ge Yesu dô dì vông xomxo yidac kehe toto tibeac vô nivîha lec dì tii vimwo nipaêñ vêl ên xomxo tibeac, dì vông xomxo wê manôn tocêñ ge, manôn seac. ²²Mêgem Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu lôc mi loc dì nêl môp wê muu ngô yuu wê ge kitong vô Jon bê xomxo manôn tocêñ, manôn seac, dì xomxo vixa nipaêñ, vixa vô nivîha lec mi he la nivîha, dì xomxo wê kityax mahizihizi ge, kityax yôv dì he vô nivîha lec, dì xomxo wê ninya vô kitu ge, ngô kiyang, dì xomxo yibêñ kidi lec maviha tii vac nang, dì xomxo wê nênsusu maêñ gee ngô xolac nivîha. ²³Xomxo wê nilô o vông yuu lec a lêm ge wê obêç dô hixôn xêyaa nivîha.”

²⁴Jon nue ngivihi yuu ge lax mi la vêl, dêc Yesu nêl Jon kehe kitong vô xomxo tigee ên nêbê, “Ilage wê xam la vô Jon vac vigwe mahigun pileva ge, xam nêb xam ob la wê va? Xam nêb xam ob la ên la wê duvac wê lea kilê i la di i hivip lec nang ge, me? ²⁵Xam la ên xam nêb xam ob la wê vatya? Xam nêb xam ob la wê xomxo wê vinyum ngakwi nivîhaviha ge ti, me? Lêc xomxo wê vinyum ngakwi paha wê nivîha ge wê mi dô vac king ben. ²⁶Xam la ên xam nêb xam ob la wê plopete ti? Vixôhilôg, a nêl vô xam bê i plopete ti, lêc luu plopete vihati vêl. ²⁷Ên Anutu nêl Jon kitong mi i yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê,

‘Ngô lê, a ob vông xomxo ti i kô a kiyang mi loc mug ông nêm môp, ên i viac môp wê ông obêç mila vac ge.’

²⁸Anutu kiyang bêge, dì a ob nêl vô xam bê Jon ge xomxo levac luu xomxo kibun ga vihati vêl. Vixôhilôg, lêcom xomxo vihati wê vô nipwo lec vac Anutu ben ge obêç luu Jon vêl.”

²⁹Mêd xomxo wê mi kô takis gee hixôn xomxo vîhati, he ngô Yesu kiyang tige dî vô ninya lehe vô ên nêbê Anutu môp ge niviha, ên ilage he pilepac he dî Jon lipac he. ³⁰Lêc Palisi yuu xomxo wê xovô Moses xolac gee, he vô nimi vô Anutu môp niviha wê hilung vô he ge, om he nêb Jon i o lêc lipac he lêm.

³¹Mêd Yesu nêl nang ên nêbê, “Xomxo buc gwêbaga, he va bêna? A ob tixuu he môp lec kiyang ti. ³²He tiyi xocbê nue nipwo wê dô lec wetôv dî tyucma ên nêbê, ‘Xame, xe hi vyang lêc xam o yoo lêm, nang dî xe vông tilôt lê, lêc xam o byag lêm.’ He môp tiyi xocbê môp wê xam nêl vô xii Jon ge, ³³ên Jon Lipacén val, lêc mi ngibua yaén dî numén wain ma, lêcom xam nêl ên xam nêbê vimwo nipaên dô vac i nilô. ³⁴Nang dêc a, Xomxo Nu, a val lêc a mi xa di num vô, dî a o ngibua ti lêm, lêc xam nêl ên xam nêbê, ‘Wê lê. Xomxo tige va mi ya levac dî mi num wain levac mi vô mavmav, dî mi dô hixôn xomxo wê mi kô takis lêc mi vun mangwe ge yuu tibii nipaên.’ ³⁵Xam mi nêl bêge, lêcom a ob nêl vô xam bê xomxo wê timu vô piyôp niviha di kô xovôên vô Anutu ge, he nêl ên nêbê xovôên wê Anutu vông ge nôn vixôhilôg.”

Vêx nipaên ti lipac wel nivivea lec Yesu vixa

³⁶Palisi ti lê nêbê Saimon nêl vô Yesu ên nêb i loc vac i ben ên yuu ob ya. Om Yesu la vac i ben dî yuu dô dî ya. ³⁷Mêd vêx nipaên ti wê mi dô vac vigwe tige ngô wê Yesu la dô vac Palisi tyo ben dî la ya hixôn i ge, om kô butol niviha ti wê wel nivivea le vac ge dî la vac Palisi tyo ben, ³⁸dî la le kwabo vô Yesu vixa di byag mi dô, dî maluc yuc lec Yesu vixa pitehe. Om vêx tyo kitya maluc ya bazub lihi, dî hiwaa Yesu vixa pitehe dî lipac wel nivivea tyo lec Yesu vixa.

³⁹Mêd Palisi ti wê nêl Yesu lam vac i ben tige yê môp wê vêx tyo vông ge, om xo bêga ên nêbê, “Xomxo tige obêc plopete ti vixôhilôg ge od obêc xovô vêx tige wê lam hôm vigê lec i ge dî obêc xovô i môp wê mi vông ge bê i vêx nipaên ti.”

⁴⁰Mêd Yesu nêl vô Palisi tyo ên nêbê, “Saimon, a ob nêl kiyang ti vô ông.” Mêd Saimon nêl lax vô ên nêbê, “Om ông nêl kiyang ti wê ông ob nêl ge.” ⁴¹Om Yesu nêl ên nêbê, “Xomxo yuu la kô mone vô xomxo ti, ngwe kô mone yul ti (K100) dî ngwe kô mone kipihac ti (K10). Om yuu xôn myaviwen yêp vô xomxo tige. ⁴²Lêcom yuu xôn o tiyi wê yuu ob lax hi myaviwen vêl ge lêm, om xomxo tyo vaci hi yuu myaviwen vêl. Om a ob kinêg vô ông bê xomxo yuu ge, ngwe na xêyaa ob vin lec xomxo tyo luu vêlê?” ⁴³Mêd Saimon nêl ên nêbê, “Mêd obêc ngwe wê i myaviwen levac ge.” Mêd Yesu nêl vô i ên nêbê, “Ông nêl lec bôbac.”

⁴⁴Mêd Yesu pilepac i vô vêx tige dî nêl vô Saimon ên nêbê, “Om wê vêx tiga. A lam dô vac ông bom ga lê, lêc ông o timu vô môp wê il Yuda mi vông ge lêm dî vông mia ên a lipac vixag vac lêm. Dom vêx tiga lipac

a vixag ya maluc dì kitya vêl ya bazub lihi. ⁴⁵Di buc wê a lam vac ông bom ga ge, od ông o pul a vigêg dì hôm a lec niviha lêm. Dom vêx tige val lê, lêc hôm a lec niviha dì le hiwaa a vixag. ⁴⁶Di ông o lipac wel lec a bagzub lêm. Dom vêx tiga val lipac wel nivivea lec a vixag. ⁴⁷Om a ob nêl vô ông bê vêx tiga xêyaa vin lec a luu vêl om nêl i kitong ên nêbê i nêni nipaên tibeac lê, lêc Anutu kitya vihati vêl om i xêyaa vin lec a luu vêl. Lêc xomxo ngwe wê Anutu kitya i nêni nipaên yuutyabed vêl ge od xêyaa obêc vin lec Anutu nipwo tya.” ⁴⁸Mêd Yesu nêl vô vêx tyo ên nêbê, “A nêl vô ông bê a kitya ông nêni nipaên vêl pyap.” ⁴⁹Mêd xomxo wê dô mi ya hixôn Yesu gee xo bêga ên nêbê, “Xomxo tige letya lêc kitya xomxo nêni nipaên vêlê?” ⁵⁰Mêd Yesu nêl vô vêx tyo ên nêbê, “Vông vinêni wê ông vông ge, ge wê kitya ông nêni nipaên vêl dì vông ông vô nimviha lec. Om ông lôc hixôn xêmyaa niviha.”

Vêx wê mi la hixôn Yesu gee

8 ¹Nang dêc Yesu he nue ngivihi vigê yuu dì tô mi la yuu tup vac vigwe levac yuu nipwo toto, dì Yesu nêl Anutu ben kehe kitong vô xomxo. ²Mêd vêx ya mi la hixôn Yesu he nue ngivihi ên nêb ob viac he. Vêx tige wê ilage Yesu tii vimwo nipaên vêl ên mangwe di vông he mangwe yidac kehe toto ge vô niviha lec. Om he lê bêga, Malia Makdala ti wê Yesu tii vimwo nipaên vigê vilu dì sec yuu la vêl ên i ge, ³dì Joana wê liya Susa mi viac King Helot xumac ge, dì ti lê Susana, di vêx tibeac yaya hixôn. Om vêx tige wê viac Yesu he nue ngivihi ya he mone di ngidu he xôn ên yuac wê he vông ge.

Kiyang pilepacêni lec xomxo ti wê liloo vê vac yuac ge (Matyu 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴Om buc ti lêc xomxo tibeac vac vigwe toto toto ge kituc la vô Yesu, mûgem Yesu nêl kiyang pilepacêni ti vô he bêga ên nêbê, ⁵“Xomxo ti kidi mi la ên nêb ob la liloo ngec vê vac yuac. Om liloo i la lê, lêc vê mangwe tô vac môp om xomxo kê dì menac lam ya. ⁶Di ya tô lec ngidax wê kibun nipwo tya dô lec ge, om tyip lutibed lêc kibun niluc ma om hiyôv ya i vilôvac dì i yib. ⁷Di mangwe tô mi la dô vac hivu kehe om hivu tyip hixôn dì hi i yib. ⁸Di mangwe tô mi la dô vac kibun niviha om tyip niviha di vuac nôn niviha 100 100 tiyi kehe toto ge.” Yesu nêl bêge vô he dêc nêl ên nêbê, “Xomxo ti ninja obêc yêp ge od i ngô dì xovô.”

Yesu nêl kiyang pilepacêni kehe kitong (Matyu 13:10-23; Mak 4:10-20)

⁹Mêd Yesu nue ngivihi kinêg kiyang pilepacêni tige kehe vô Yesu. ¹⁰Om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Kiyang lec Anutu môp yuu ben ge yêp xôpacêni lê, lêc Anutu nêb ob hilung kehe vô xam ên xam xovô. Di xomxo baba ge

ngô kiyang tiyi xocbê kiyang pilepacên pileva, om he yê lê, lêc yêvôên nôn ti ma, dì he ngô kiyang lê, lêc xovôên kehe ma.

11 “Kiyang pilepacên tyo kehe bêga nêbê vê ge Anutu kiyang. 12 Di vê wê tô vac môp ge, ge tiyi xocbê xomxo ngô Anutu kiyang lê, lêc lutibed Seten lam vô vêl ên he nilô, ên nêb he i o lêc vông i vin Anutu di i vô he vêl ên nipaên lêm. 13 Di vê wê tô mi la dô lec ngidax wê kibun nipwo tya dô lec ge, ge tiyi xocbê xomxo ngô xolac dì vông i vin lutibed hixôn xêyaa niviha tax tyaa, lêc he tiyi xocbê ngec wê ngilohô maên ge, ên he vông i vin nipwo tya lêc Seten yaxêne he ge od he sea vông vinên lutibed. 14 Di vê wê tô mi la dô vac hivu kehe ge, ge tiyi xocbê xomxo ngô xolac mi dô lê, lêc he nilô xovô susu niviavîha kibun ga yuu mone hixôn viyin ya wê ob tulec he ge om hivun xolac xôn dì nôn ma. 15 Di vê wê tô mi la dô vac kibun niviha ge, ge tiyi xocbê xomxo wê ngô xolac mi xovô dì hôm pilili hixôn nilô yuu xovôên niviha, om he le xêkizêc ta dì vô nôn tibeac.

Kiyang pilepacên lec lam (Mak 4:21-25)

16 “Xomxo ti obêc byêx ngwax vac lam ge od ob lax dêg lec me vun vac pêt ngibi lêm. Nge, ob yu i yux seac ên xomxo wê ob lam vac xumac nilô ge, he i lam yê xêseac. 17 Èn kiyang vihati wê yêp xôpacên ge obêc lam le seac, dì kiyang vihati wê yêp vac nilô ge obêc hivelac lec mi nôn lam le seac.

18 “Mêgem kiyang wê xam ngô ge, xam vyac xovô niviha lê. Èn xomxo wê xovô kiyang mi hôm pilili ge od Anutu obêc kipyax tibeac lec hixôn vô i. Lêc xomxo wê o xovô kiyang mi hôm pilili lêm ge od nipwo tya wê dô vô i ge, Anutu obêc vô vêl.”

Yesu tae lie (Matyu 12:46-50; Mak 3:31-35)

19 Yesu tae lie val ên nêb ob la vô Yesu, lêc tiyiên ma ên tibii tibeac kitucma om kisuu Yesu lec. 20 Om xomxo ya nêl vô Yesu ên nêbê, “Tame lime val le vixun ên nêb ob yê ông.” 21 Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo wê ngô Anutu xolac dì vông i vô nôn lec ge, ge wê tu a tage lige ge.”

Yesu nêl om lea viyiiên tip la (Matyu 8:23-27; Mak 4:35-41)

22 Buc ti lê lêc Yesu he nue ngivihi lec dipac ti dì Yesu nêl vô he ên nêbê, “Il ob la mia luaên vilu ganê.” 23 Om he la lê, lêc Yesu yêp mêd lea viyiiên mabu ti val om vông mia vuac mabu tiyi wê ob pup lec dipac dì kipyax he la vac mia ge. 24 Om nue ngivihi la tipi vô Yesu dì nêl ên nêbê, “Xomxo levac, il ob la xib ga.” Om Yesu

kidi lec dì piping lea yuu mia vuacên dì i tip la dì mia vô malehe lec.
 25 Mêgem Yesu nél vô nue ngivihi ên nêbê, “Xam vông vinên tyo nôn tina?” Mêgem he xona dì yetac mabu dì nél vòma ên nêbê, “Xomxo tiga letya lêc nél via lec lea yuu mia dì i vô ninya lehe vô i dì tip la lutibedê?”

Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo ti
(Matyu 8:28-34; Mak 5:1-20)

26 Yesu he nue ngivihi loc mi la tibii Gegesa ben wê yêp mia luaên vilu ganê ge di Galili ge yêp mia vilu. 27 He mila lop vêl ên dipac dì xomxo ti vac vigwe tige val vô Yesu. Vux tige vimwo nipaên dô vac i nilô mi vông i piyôp vô yacyac om buc mahigun dia tige o mi vinyum vinyumên ti lêm, di sea ben viyangtôv yuu xumac wê ob yêp vac ge dì la mi yêp vac vigwe wê xomxo yev yibêv vac ge. 28-29 Om xomxo mi ku i vigê yuu vixa xôn ya sen di yê i xôn mi dô lê, lêc buc tibeac vimwo nipaên ngigax i xêkizêc dì tax sen tip sea dì kô i mi la vac vigwe myadongên. Mêd xomxo tyo yê Yesu dì la yev vixa vô i, dì Yesu piping vimwo nipaên nêb i loc vêl ên xomxo tyo. Om xomxo tyo iac mabu dì nél ên nêbê, “Yesu, ông ge Anutu lag puunê nu ông, lêcom ông ob vô va vô a? A kitaa ông bê ông o lêc vông a vô nipaên lêm.”

30 Mêd Yesu kinêg vô i ên nêbê, “Ông lêm le?” Lêc tyo nél ên nêbê, “A lêg kehe nêbê kidu levac.” Nél lê bêge, ên vimwo nipaên tibeac dô vac i nilô. 31 Mêd vimwo nipaên tigee kitaa Yesu ên nêbê, “Ông o lêc tii xe la vac Seten ben nipaên lêm.”

32 Bwoc kidu levac diya mi le lec kitôn tige, om vimwo nipaên tigee kitaa Yesu ên nêb i vông he la dô vac. Om Yesu tyuc lec, 33 dì vimwo nipaên tigee lam la vêl ên xomxo tyo dì la dô vac bwoc tyoe nilô, mêd bwoc tyoe tup mi la dì la vac vigwe madia dì la tô vac mia luaên di num mia mi yib mima vêl.

34 Mêd xomxo wê mi viac bwoc tyoe ge yê wê bwoc la yib mima vêl ge, om pec mi la, dì mila nél kitong vô tibii vac vigwe levac hixôn vigwe nipwo viyang viyang ge. 35 Om tibii wê ngô kiyang ge la ên nêb ob la yê han, mêgem he mila vô Yesu lêc yê wê xomxo ti wê vimwo nipaên dô vac i ge, vimwo nipaên lop mi la vêl dì i dô hixôn piyôp niviha dì vinyum ngakwi lec dì xeedô kwabo vô Yesu dì ngô Yesu kiyang. Om he yê tige dì xona mabu. 36 Mêgem xomxo wê dô mi yê wê Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo tige mi vông i vô niviha lec ge, nêl i tiyi wê he yê ge kitong vô tibii wê val gee hixôn. 37 Om tibii Gegesa vihati kitaa Yesu ên nêb i loc vêl ên he ben. He nél bêge ên he xona mabu, mêgem Yesu lec dipac ên nêb ob lax mi la. 38 Lêc xomxo ti wê Yesu tii vimwo nipaên vêl ên i ge, lam kitaa Yesu ên nêb ob la hixôn, lêc Yesu vông i lax mi la ben dì nél vô i ên nêbê, 39 “Ông lôc mi loc bom dì loc nêl do levac wê Anutu vông vô ông ge kitong vô xomxo vihati.” Mêgem xomxo tyo lax mi la ben dì la nél kiyang wê Yesu vông i vô niviha lec ge kitong vô xomxo vihati.

Jailas nu vêx, dì vêx yidac ngwe, yuu kiyang
(Matyu 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Yesu lax mi la mia luaên vilu Galili ge nang, lêc xomxo tibeac dîbin i mi xeedô, om he xêyaa vô niviha ên wê Yesu vena ge. ⁴¹ Mêd xomxo levac ti lê nêbê Jailas val vô Yesu. Jailas ge wê tu levac dì mi viac lie Yuda hixôn xumac lilo ge, lêc lam yev vixa kitu vô Yesu di kitaa i ên nêbê i loc vac i ben, ⁴² ên nu byac vông yidac levac ti mi vô kwabo lec wê ob yib ge. Nu byac tige tibed dì i klismas 12.

Om Yesu la hixôn Jailas mi yuu la, lêc xomxo tibeac lam vuac lec Yesu. ⁴³ Mêd vêx ti dô vac he mahigun, lêc vêx tige, yidac kwatuacêng vông i tiyi klismas 12, lêc o ma lêm, dì vêx tyo vông i mone la mima vô docta lê, lêc ti o tiyi wê ob vông i vô niviha lec ge lêm. ⁴⁴ Mêgem vêx tyo val le vô Yesu nimi dì vyax vigê lec Yesu ngakwi myahipu mêgem lutibed hi tyo kwep lec. ⁴⁵ Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Letya vyax vigê lec a?” Lêc xomxo vihati nêl lax ên nêbê, “Maê, xe ga maê.” Mêgem Pita nêl ên nêbê, “Xolac kehe, xomxo tibeac le i ngîvina ông dì vigwe tocêñ ma, om letya yêvô ti wê vyax vigê lec ông ge?” ⁴⁶ Lêc Yesu nêl lax ên nêbê, “Ti vyax vigê lec a, om a yaxêñ lêc xêkizêñ la vêl ên a.” ⁴⁷ Mêgem vêx tige xovô nêbê o tiyi wê ob yax i vun ge lêm, om la hixôn ni yetacêñ mi la yev vixa vô Yesu dì nêl i kehe wê vyax vigê lec Yesu ge kitong di nêl lec wê i yidac ma lutibed ge kitong hixôn, dì xomxo tige vihati yê hixôn. ⁴⁸ Mêgem Yesu nêl vô i ên nêbê, “Nuge, vông vinêñ wê ông vông ge, ge wê vông ông vô nimviha lec. Om ông lôc hixôn nilôm niviha.”

⁴⁹ Yesu gêñ dinêl kiyang mi dô, dì xomxo ti vac Jailas ben val nêl vô Jailas ên nêbê, “Num byac yib gwêba, mêgem le i lêc vông yuac levac vô xolac kehe mi i lam lêm.” ⁵⁰ Mêd Yesu ngô kiyang tige dì nêl vô Jailas ên nêbê, “Le nilô i vô viyin lêm. Nge, ông vông i vin mô, ên num ge ob vô niviha lec.” ⁵¹ Mêgem Yesu mila Jailas ben lêc nêl vô xomxo vihati ên nêb he i dô vixun, dêc kô Pita yuu Jon dì Jems dì nu tige ta yuu ma hixôn di he la vac xumac lôma. ⁵² Mêd xomxo vihati byag mi vông tilôt ên vêx tyo mi dô, lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Byagêñ i ma, ên vêx ge o yib lêm. Nge, ici va yêp.” ⁵³ Lêc xomxo tige nap lec Yesu kiyang ên he xovô ên he nêbê vêx ge yib vêl. ⁵⁴ Mêlêc Yesu la hôm lec vêx tyo vigê dì nêl vya levac ên nêbê,

“Byac, kidi lec.” ⁵⁵ Mêgem vêx tyo myakilôhô lax mi la vac ninivi dì i kidi lec lutibed mi dô, dì Yesu nêl ên nêbê, “Xam vông yaêñ ti mi i ya.” ⁵⁶ Mêd vêx tyo ta yuu ma yetac mabu ên wê nu kidi lec ge, lêc Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu o lêc nêl ga kitong vô xomxo ti lêm.”

Yesu vông yuac vô nue ngîvîhi
(Matyu 10:5-15; Mak 6:7-13)

9 ¹ Yesu tyuc nue ngîvîhi vigê yuu di tô mi la yuu la vô i di vông xêkizêç wê i vông ge vô he ên nêb he i loc tii vimwo nipaêñ vêl ên

xomxo di vông xomxo yidac i vô niviha lec. ²Mêd Yesu vông he la ên nêb he i loc nêl Anutu ben yuu môp kitong vô xomxo i tiyi vigwe vihati di vông he wê yidac gee i vô niviha lec. ³Mêd nêl vô he ên nêbê, “Xam o lêk kô susu ya hixôn lêc loc vô môp lêm, xocbê pitoa yuu vixec di yaên yuu mone di vinyumên yuu lêm. Nge, xam loc ya vigêm pileva di vinyumên tibed. ⁴Dì xam obêc mila vac vigwe ti mi la dô vac xumac ti ge od xam dô vac xumac tige tibed i tiyi buc wê xam ob dô ge. Pyap dêc xam sea vigwe tige di loc bangwe. ⁵Lêc xam obêc mila vac vigwe ti lêc xomxo viyang tige o hôm xam lec niviha lêm ge od xam lîloo vijuva vêl ên vixam ên i nêl he nêl nipaên kitong vô he di loc.” ⁶Om Yesu nue ngivihi la vac vigwe viyang viyang ge di la nêl xolac vac vigwe toto ge di vông xomxo yidac vô niviha lec.

Helot ngô kiyang lec Yesu

(Matyu 14:1-2; Mak 6:14-16)

⁷Hizap levac Helot ngô kiyang wê xomxo mi nêl lec Yesu ge lêc vông i nilô vô juda juda, ên xomxo ya nêl ên nêbê Yesu ge Jon Lipacêñ wê yib ge lêc kidi lec nang, ⁸di xomxo ya nêl ên nêbê ge plopete Ilaija wê dô ilage om vena nang, di he ya nêl ên nêbê ge plopete ilage ti kidi lec vac yibêñ. ⁹Mêd Helot nêl ên nêbê, “Jon Lipacêñ ge wê a kitov i kwa ilage, lêcom xomxo letya tiganê lêc tibii dinêl kiyang tibêge lec i?” Om Helot myag ên nêb ob yê Yesu.

Yesu vet xomxo 5,000

(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-13)

¹⁰Mêd nue ngivihi wê Yesu vông he la yuac ge vena nêl he yuac kitong vô Yesu. Om Yesu kô heche va dêc sea xomxo baba dô di he la vac vigwe ti lê nêbê Betsaida. ¹¹Lêc xomxo ngô wê he la ge om timu vô Yesu he nue ngivihi vixa dêc mila vô he, mêd Yesu xêyaa vô niviha ên wê he mila ge, om nêl Anutu ben yuu môp kitong vô he di vông he wê yidac ge vô niviha lec. ¹²He dô di vigwe huc om nue ngivihi vigê yuu di tô mi la yuu la nêl vô Yesu ên nêbê, “Vông xomxo tigae i loc, ên he i loc vac vigwe viyang viyang ge ên loc kisuuyaên di loc yêp, ên vigwe ga, vigwe myadongêñ.” ¹³Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xacxam va ob vông yaên vô he mi he i ya.” Lêc he nêl lax vô Yesu ên nêbê, “Xe xom yaên ga o tibeac lêm, blet vigê vilu di beac yuutyabed. Lêcom ông nêb xe la kisuuyaên vô xomxo tibeac tigae, me?” ¹⁴He nêl bêge ên xomxo tigee tibeac hiwocêñ mègem vux vaci, he 5,000.

Mègem Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xam vông he i loc dô kidu kidu i tiyi xomxo kehe yuu di vigê yuu (50).” ¹⁵Om he vông tibii la dô i tiyi wê Yesu nêl ge. ¹⁶Mègem Yesu hôm blet vigê vilu ge hixôn beac yuu ge di lax ma la lag kisiinê dêc kitaa lec blet yuu beac di hîbu mi vông vô

nue ngivihi ên nêb he i kô mi loc titang vô xomxo tyoe. ¹⁷Mêd xomxo vihati ya i den he dêc nue ngivihi la kituc myapipu wê gên dô ge mi su vac sepac vigê yuu dî tô mi la yuu mi i pup lec.

Pita nêl Yesu kitong nêb i Kilisi
(*Matyu 16:13-28; Mak 8:27-9:1*)

¹⁸Buc ti Yesu he nue ngivihi la dô vac vigwe ti, mêt Yesu vaci kitaa vô ma Anutu mi dô. Pyap dêc kinêg vô nue ngivihi ên nêbê, “Xomxo mi nêb a letya?” ¹⁹Mêd he nêl lax vô i ên nêbê, “Ya nêbê ông ge Jon Lipacén, dî ya nêbê ông Ilaija, dî ya nêbê ông plopete ilage ti lêc ông kidi lec vac yibêni mi dô gwêbaga.” ²⁰Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Di xacxam va nêb a letya?” Mêlêc Pita nêl ên nêbê, “Ông ge Kilisi wê Anutu vông ông lam ge.” ²¹Mêd Yesu nêl kiyang xêkizêc vô he nêbê he i o lêc nêl i kitong vô xomxo ti lêm, ²²dî nêl vô he ên nêbê, “A, Xomxo Nu, a obêc kô myavinê levac mabu, dî he Yuda levac levac hixôn xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee hixôn he wê xovô Moses xolac gee, he obêc vô nîmi vô a dî hi a xib, dî buc yon obêc la vêl lêc a obêc kidi lec magviha i tii vac nang.”

²³Mêd Yesu nêl vô he vihati ên nêbê, “Xomxo ti obêc nêb timu vô a kiyang ge od i vông i vô nipwo lec i tiyi buc vihati dî kilê viyin i tiyi xocbê kilê xax pola ge mi timu vô a vixag. ²⁴Ên xomxo ti obêc viac ici va ninivi nivîha ên nêb ob dô maviha ge od kinu hixôn ninivi obêc yib. Lêc xomxo ti obêc sea ninivi lec a lêg ge od obêc dô maviha luta. ²⁵Ên xomxo ti obêc kituc susu kibun ga vihati tu ixe, lêc ici va obêc yib mi la vac nipaên ge od obêc vô nivîha vô i tibêna? ²⁶Ên xomxo ti obêc vô nîmi vô a hixôn a xolac ge od a, Xomxo Nu, a êno obêc vô nîmig vô i lec buc wê a obêc lop mi lôm hixôn xêseac wê Mag Anutu yuu angela ngibua vông ge. ²⁷Lêc a ob nêl hixôn nôn vô xam bê xam wê xam le ga, xam ya ob dô mi wê wê Anutu nu ob lam tu king ge lê dêc wib timuên.”

Yesu ninivi pilepac
(*Matyu 17:1-13; Mak 9:2-13*)

²⁸Yesu nêl kiyang tige pyap dêc da ti la vêl mêt kô Pita yuu Jon yon Jems mi he la lec kitôn ti ên Yesu nêb ob la kitaa. ²⁹Om Yesu kitaa mi dô, lêc ninivi pilepac mi vô bangwe dî i ngakwi vô makwem ta di tee lec vigwe. ³⁰⁻³¹Mêd lutibed xomxo yuu lam hixôn xêseac mi lam le hixôn Yesu dî yon keac. Ge Moses yuu Ilaija, om yuu nêl lec môp wê Yesu ob la vông gê Jelusalem dî nêl lec wê ob sea kibun ga ge.

³²Pita yon li yuu manôn vô yêp yêp lê, lêc yon manôn seac dî yon yê xêseac wê Yesu vông ge dî yê xomxo yuu wê le hixôn i ge. ³³Pyap mêt xomxo yuu ge nêl vô Yesu ên nêb yuu ob la, lêc Pita nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, ga niniviha wê il dô ga, om xen ob lox xumac yon, ông nêm ti, di Moses nêni ti di Ilaija nêni ti.” Pita lungêni kiyang wê ob nêl ge om nêl kiyang bêge pileva.

³⁴Pita gên nêl kiyang tige dêc viyobtoc ti lam hivun he xôn om yon xona. ³⁵Mêd vya ti lam vac viyobtoc di nêl ên nêbê, “Ge a nug wê a vinoo i ge om xam ngô i vya.” ³⁶Vya nêl pyap mêt yon yê wê Yesu tibed xeele ge. Mêt vô buc tigee yon o nêl kiyang wê yon yê ge kitong vô xomxo ti lêm.

Yesu tii vimwo nipaên vêl ên xomxo ti
(Matyu 17:14-21; Mak 9:14-29)

³⁷Vigwe vidiién titige he sea kitôn di lax mi la, lêc mila vô xomxo tibeac wê dival vô môt ge, ³⁸mêt xomxo ti vac he mahigun tyuc vya levac ên nêbê, “Xolac kehe, a kitaa ông bê ông wê a nug vux tiga lê, ên a nug nôn tibed ga mê. ³⁹Lêc buc tibeac vimwo nipaên ti hôm i xôn di vông i iac mabu di vô pwoo pwoo i mi hi i lec kibun di mya ngimong lam, om vông i vô nipaên di o sea i lutibed lêm. ⁴⁰Om a kitaa nume ngivihi ên a nêb he i tii vimwo nipaên tiga i loc vêl lêc he tiyiên ma.”

⁴¹Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam gwêbaga, xam nêm vông vinêma. Xam nilôm gên nipaên. Om a ob dô hixôn xam di i miloc na lê lêc xam vông i vinê? Di a ob kilê viyin wê xam vông ge di i miloc na lê? Om kô num tyo mi lamê.” ⁴²Mêt nu tige gên kidi mi lam lêc vimwo nipaên tige hôm i di nêx i la hi i sea lec kibun. Mêgem Yesu lec ni vô vimwo nipaên tige mi tii i la vêl di vông nipwo tyo vô nivîha lec di vông i lax vô ma. ⁴³Om xomxo tigee vîhati yê di yetac mabu ên xêkizêc levac wê Anutu vông ge.

Yesu nêl kiyang vông lu yuu lec wê obêc yib ge
(Matyu 17:22-23; Mak 9:30-32)

Xomxo yetac mabu ên môp wê Yesu vông ge, dêc Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, ⁴⁴“Xam vyac vô ninyam vô kiyang wê a ob nêl ga bê xomxo obêc vông Xomxo Nu la vac tibii vigê.” ⁴⁵Lêc nue ngivihi lungêن kiyang tyo kehe, ên kehe yêp xôpacêñ om he vyac xovôêñ ma. Lêc he xona ên nêb ob kinêg kiyang tyo kehe vô Yesu lêm.

Letya ob tu levac?
(Matyu 18:1-5; Mak 9:33-40)

⁴⁶Yesu nue ngivihi ngaêñma ên nêb letya ob tu he nêñ levac? ⁴⁷Lêc Yesu xovô he nilô wê he nêl ge om la kô nipwo ti mi lam lax i le pikeb i, ⁴⁸di nêl vô he ên nêbê, “Xomxo ti obêc hôm nipwo bêga lec ên wê vông i vin a lêg ge od ge tiyi xocbê hôm a lec ge. Di xomxo ti obêc hôm a lec ge od ge tiyi xocbê hôm xomxo ti wê vông a lam ge lec hixôn. Ên xomxo wê dô nipwo vac xam mahigun ge, ge wê ob tu xam nêm levac.”

⁴⁹Mêt Jon nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, xe xê xomxo ti tii vimwo nipaên vêl ên xomxo lec ông lêm, om xe vîbu i nêb i vôngêñ tibêge i ma,

ên o mi dô hixôn xe mi timu vô ông lêm.”⁵⁰ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xam o lêc vîbu i lêm. Èn xomxo wê o vông vevac vô xam lêm ge, ge xam nêm wê ob ngidu xam xôn ge.”

Tibii Samelia o hôm Yesu lec lêm

⁵¹ Buc vô kwabo lec wê Yesu ob lax mi la lag puunê ge, mêd Yesu nêb ob la Jelusalem, ⁵² om vông xomxo ya le mug la. Mêd he mila vac tibii Samelia ben, ên he nêb he ob la yê vigwe ti wê Yesu ob la dô vac ge, ⁵³ lêc tibii viyang tige xovô nêbê Yesu ge xomxo Yuda ti wê nêb ob la Jelusalem ge, om he vîbu nêbê Yesu loc vacên he ben i ma. ⁵⁴ Mêd nue ngîvîhi Jems yuu Jon yê môt wê he vông ge om nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, ông nêb xii nêl dì ngwax i lam gê kisii ganê ên ya tibii tigae i ma vêl, me?” ⁵⁵ Mêlêc Yesu pilepac i dì kunac yuu ên kiyang wê yuu nêl ge. ⁵⁶ Pyap dêc he la vigwe bangwe.

Xomxo wê nêb ob timu vô Yesu ge (Matyu 8:19-22)

⁵⁷ He mila vô môt lê, lêc xomxo ti val nêl vô Yesu ên nêbê, “Vigwe wê ông ob la vac ge, a ob loc hixôn ông.” ⁵⁸ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Le i lêc nêl decdec bê ông ob lam hixôn a lêm. Èn lîlii mi yêp vac yen, dì menac vông liwihi lec xax mi yêp lec, lêc a, Xomxo Nu, a bog wê a ob xêp vac ge ti yêpêñ ma.”

⁵⁹ Yesu nêl vô xomxo ngwe ên nêbê, “Lam hixôn a.” Lêc xomxo tige nêl ên nêbê, “Xomxo levac, a ob loc hixôn ông lê, lêc ông vông a lax dô dì yev mag vêl lê.” ⁶⁰ Lêc Yesu luu i vya dì nêl ên nêbê, “Xomxo yibêñ i yev yibêñ, dì ông loc nêl Anutu ben yuu môt kitong vô xomxo.”

⁶¹ Xomxo ngwe nêl vô Yesu ên nêbê, “Xomxo levac, a ob loc hixôn ông lê, lêc ông vông a lax bog mi lax nêl kitong vô lige lê.” ⁶² Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xomxo ti obêc nêb i obêc vông Anutu yuac ge od i o lêc yê manôñ i loc ninya ninya lêm, ên ge od o tiyi wê ob tu Anutu nu mi vông i yuac ge lêm.”

Yesu vông xomxo kehe yon dì vigê yuu (70) la vac yuac

10 ¹ Nang dêc Yesu vinoo xomxo kehe yon dì vigê yuu (70) hixôn mi vông he yuu yuu la vac vigwe titi, ên nêb he i mug mi loc vac vigwe vîhati wê Yesu obêc mila vac ge. ² Mêd nêl vô he ên nêbê, “Yaêñ wê dô vac yuac ge vô nôn tibeac pyap lê, lêc xomxo ti wê ob kô nôn tyo gee yuutyabed, om xam kitaa vô yuac tyo kehe bê i vông xomxo i loc vông yuac ên kituc ixe nôn.

³ “Om xam locê. Lêc xam xovô bê a ob vông xam loc xocbê bwoc sipsip nue wê la vac noo vîmen mahigun ge. ⁴ Om xam o lêc kô mone yuu vîxec dì su hixôn lêm, dì xam o lêc keac tôv vô xomxo ti vac môt lêm. ⁵ Xam

obêc la vac xumac ti ge od xam nêl kiyang tax bêga bê, ‘Kiyang malehe i lam lec xomxo wê dô vac xumac tiga.’⁶ Mêd xomxo kiyang malehe obêc dô vac xumac tige ge od kiyang malehe wê xam kitaal lec he ge ob yêp lec he. Lêc obêc ma ge od kiyang malehe obêc lôm vô xacxam va tii vac nang.⁷ Mêd xumac wê xam obêc dô vac ge, xam dô vac xumac tige tibed, di le i lêc dô tul tul vac xumac tibeac lêm. Nge, xam dô tige mi wa di num wê xomxo ob vông vô xam ge, ên xomxo wê ob vông yuac ge obêc kô nôn lec yuac wê he vông ge.

⁸ “Om xam obêc la vac vigwe ti lêc xomxo hôm xam lec ge od xam wa yaén wê he vông vô xam ge,⁹ di xam vông he viyang tige wê yidac vông ge i vô niviha lec, di xam nêl vô he bêga bê, ‘Anutu nu kisiinê val pyap vô xam.’

¹⁰ “Lêc xam obêc mila vac vigwe ti lêc xomxo o hôm xam lec lêm ge od xam lôc mi loc le vac môp, di nêl vô he bêga bê,¹¹ ‘Xam bom vijuva wê pitii lec xe vixam ge, xe ob liloo i lôc mi loc yêp vô xam. Mêlêc xam xovô bêga bê Anutu nu kisiinê val kwabo pyap.’ Xam nêl bêge vô he.¹² Om a ob nêl vô xam bê obêc buc timuên wê Anutu ob yaxêن xomxo ge, od xomxo viyang tige obêc kô viyin levac luu viyin wê tibii Sodom ob kô ge vêl.”

Viyin lec xomxo wê o vông i vin lêm ge
(Matyu 11:20-24)

¹³ Yesu nêl ên nêbê, “Xam tibii Kolasin, xam xona nêm ên viyin wê xam obêc kô ge. Di xam tibii Betsaida, xam êno xona nêm. Ên do levac wê a vông vac xam bom ge, xomxo ti obêc vông bêge vac tibii Taia yuu Saidon ben ilage ge od tibii Taia yuu Saidon obêc pilepac he di lipac viwev lec he di dô hixôn nilô viyin ên wê he xovô nêni nipaên ge.¹⁴ Lêc xam o pilepac xam lêm, om buc timuên wê Anutu obêc yaxêن xomxo ge, od xam obêc kô myaviwen nipaên i luu wê tibii Taia yuu Saidon ob kô ge vêl.¹⁵ Di xam tibii Kapaneam, xam xo ên xam nêb xam ob kô lêm levac mi la dô vac Anutu ben lag puunê? Ma vêl, xam ob la vac vigwe nipaên.”

¹⁶ Mêgem Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xomxo ti obêc ngô xam vyam ge od tiyi xocbê ngô a vyag. Lêc xomxo obêc vô ninya kitu vô xam vyam ge od tiyi xocbê he vô ninya kitu vô a vyag, di xomxo wê vô ninya kitu vô a vyag ge tiyi xocbê he vô ninya kitu vô xomxo ti wê vông a lam ge vya hixôn.”

Xomxo kehe yon di vigê yuu (70) vena vô Yesu

¹⁷ Xomxo kehe yon di vigê yuu wê Yesu vông he la yuac gee vena hixôn xêyaa niviha di nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, xe nêl ông lêm ge od vimwo nipaên vô ninya lehe vô mi la vac xe vyam kwa ngibi.”¹⁸ Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “A xê Seten tô gê kisii ganê mi lam xocbê deac hixelac

ge. ¹⁹Om xam ngô lê. A vông xêkizêc vô xam pyap, om xam tiyi wê xam obêc kê myel yuu kipyêc, dì xam obêc pwoo xêkizêc wê Seten vông ge i pec, dì susu ti o tiyi wê ob vông xam vô nipaên ge lêm. ²⁰Vixôhilôg, lêc xam o lêc pimil xam bê vimwo nipaên la vac xam kwa ngîbi lêm. Nge, xam pimil Anutu ên wê kivuu xam lêm yêp lag puunê ge.”

Yesu pimil ma Anutu hixôn xêyaa niviha
(Matyu 11:25-27; Matyu 13:16-17)

²¹Vô buc tige Myakilôhô Ngibua vông Yesu xêyaa vô niviha dì i kitaa vô ma Anutu bêga ên nêbê, “Mag Apumtau, ông lag yuu kibun kehe ông, om a hi vixag pec ên ông, ên ông o vông kiyang tige vô xomxo wê piyôp levac yuu xovôên niviha ge lêm. Nge, ông hilung vô xomxo wê lê nipwo ge. Mag, ông vông ya xovôên wê ôcông va vông ge.”

²²Pyap dêc Yesu nêl ên nêbê, “Mag vông susu ge vihati vô a. Mêlêc xomxo ti o xovô nu a lêm. Nge, Mag vaci xovô. Di xomxo ti o xovô Mag lêm. Nge, nu aca va wê a xovô, dì xomxo wê a nêb a ob hilung Mag vô he ge, he ob xovô Mag.”

²³Mêd Yesu pilepac i vô nue ngivihi dì nêl vô heche va ên nêbê, “Xam xêmyaa i vô niviha ên wê xam wê môp wê a vông ge. ²⁴Ên a ob nêl vô xam bê plopete yuu king wê dô ilage, he tibeac nêb ob yê i tiyi xocbê xam wê ge lê, lêc he yêen ma. Di he tibeac nêb ob ngô kiyang xocbê wê xam ngô ge lê, lêc he ngôen ma.”

Kiyang pilepacên lec tibii Samelia ti

²⁵Buc ti lêc xomxo wê xovô Moses xolac ge ti kidi lec dì nêl kiyang vô Yesu ên nêb ob yaxên i, om nêl bêga ên nêbê, “Xolac kehe, a obêc vông bêna êdêc dô magviha luta lêc luta?” ²⁶Lêc Yesu nêl lax vô i ên nêbê, “Kiyang wê yêp vac Moses xolac ge, ông kitong lêc nêbê va?” ²⁷Mêgem xomxo tyo nêl ên nêbê, “Xolac nêl bêga ên nêbê, ‘Ông xêmyaa i vin lec ông Apumtau Anutu dì ông vông nilôm yuu kinum dì xêkizêc yuu piyôp i loc diluhu vô Anutu, dì ông xêmyaa i vin lec xomxo baba i tiyi xocbê ông xêmyaa vin lec ôcông va ge.’” ²⁸Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “Ông nêl ge niviha pyap, om ông obêc vông bêge ge od ông obêc dô mamviha luta lêc luta.”

²⁹Lêc xomxo tige nêb ob viaci niviha om kinêg vô Yesu ên nêbê, “Kiyang wê nêl ên nêbê il xêdyaa i vin lec xomxo baba ge, ge nêl lec xomxo nae?”

³⁰Om Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô i bêga ên nêbê, “Xomxo ti kidi gê Jelusalem ên nêb ob la Jeliko, om la vô môp mi la, lêc tibii yôdac wê mi vun xomxo susu ge hi i vô nipaên dì lêx i nêngakwi sea dì kô i susu vihati mi la, dêc xomxo tyo la yêp vac môp di vô kwabo lec wê ob yib ge.

³¹Lêc vô buc tige xomxo wê mi si daa vô Anutu ge ti mila vô môp tige

mi la yê lê, lêc sea i yêp di luu vêl mi la. ³²Nang dêc xomxo Livai wê mi vông yuac vac Anutu xumac ngibua ge ti mila vô môp tige mi la yê lê, lêc sea i yêp di luu vêl mi la.

³³“Mêd tibii Samelia ti mila vô môp tige om val yê xomxo tyo wê yêp ge, lêc xo vigwe pisiv ên i, ³⁴om la kwabo vô dêc vông malasin wel yuu wain vac xomxo tyo kityax wê tibii vevac hi ge, mi viyum xôn, dêc tung i la lec i bwoc donki mêd kô mi

la vac xumac wê xomxo kisuu di yêp vac ge ti di viac i. ³⁵Vigwe vidiiên mêd tibii Samelia tige vông mone kehe ti vô xomxo ti wê viac xumac tige di nêl vô i ên nêbê, ‘Ông viac xomxo tiga nivîha ya mone wê a vông ga, dêc ông obêc vông luu vêl ge od a obêc vena vông vac ông xe wê ông viac xomxo tiga ya ge.’”

³⁶Yesu nêl bêge dêc kinêg vô xomxo xolac kehe tige ên nêbê, “Om ông xo ên ông nêbê xomxo yon ge, tina xêyaa vin lec xomxo ti wê tibii yôdac hi ge?” ³⁷Lêc xomxo tyo nêl lax ên nêbê, “Xomxo ti wê xo vigwe pisiv ên i ge.” Om Yesu nêl vô i ên nêbê, “Om ông lôc, di loc vông môp i tiyi bêge.”

Mata yuu li Malia

³⁸Mêd Yesu he nue ngivihi la lêc mila vac vigwe ti wê vêx ti dô vac lê nêbê Mata. Om Mata kô Yesu mi la vac i ben. ³⁹Lêc Mata li vêx ngwe dô lê nêbê Malia, om Malia la dô hixôn Apumtau Yesu mi ngô i kiyang. ⁴⁰Lêc Mata vông yuac levaclec yebac mi vô vîlee vîlee mi vông nilô vô viyin om la nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, nii Malia sea a mi vông aca tibed vông yuac lec yaên ga. Lêcom mêd ông wê ge nivîha? Ông nêl ên i lam vông yuac hixôn a.” ⁴¹Lêc Apumtau nêl vô i ên nêbê, “Mata, Mata, ông vông nilôm la vô susu viyang viyang ge om vông ông nilôm vô viyin lec. ⁴²Mêlêc môp tibed wê ông sea ge. Ge môp nivîha wê Malia vông ge, om il obêc vô vêl ên i nang lêm.”

Yesu nêl môp kitaaên kitong vô nue ngivihi (Matyu 6:9-15; Matyu 7:7-11)

11 ¹Buc ti Yesu la kitaa vac vigwe ti, pyap dêc nue ngivihi ti nêl vô i ên nêbê, “Apumtau, xe nêb ông nêl môp kitaaên kitong vô xe i tiyi xocbê Jon Lipacêñ nêl vô nue ge.” ²Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam obêc kitaa ge od xam kitaa bêga bê,

‘Mag, ông lêm i lam tu ngibua. Ông lam tu Apumtau i tiyi vigwe vihati. ³Ông vông yaên vô xe i tiyi buc vihati. ⁴Xe nêm myaviwen wê yêp vô xe ge ông kitya vêl, xocbê xe kitya nêm nipaêñ vêl vòmá ge. Ông o lêc didii xe mi loc vac kiyang wê ob yaxêñ xe ge lêm.’”

⁵Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam ti obêc la vô ngidêm ti vô vivuaêñ mahigun di nêl vô i ên nêbê, ‘Ngidêg, a val ga vô ông ên a nêbê ông

vông blet yon vô a, ⁶ên a ngidêng ngwe val vô vigwe bucêñ tyâ ga vô a, lêcom yaêñ wê a ob vông vô i ge ma.’ ⁷Lêc ngidêm dô vac xumac nilô dî nêl bêga vô ông ên nêbê, ‘Ga vivuaêñ mahigun dî a tung xumac lec pyap di xe nuge xêp ga mêt, om o tiyi wê a ob kidi lec mi vông yaêñ ti vô ông ge lêm. Mêgem ông lôcê.’ ⁸Om a ob nêl vô xam bê ngidêm obêc kidi lec mi lam vông yaêñ vô ông ge od ob vông vô ông ên wê i ngidê ông ge lêm. Nge, obêc vông vô ông ên wê ông kitaa i nginong ge. ⁹Om a ob nêl vô xam bê xam kitaa susu ya vô Anutu ên Anutu i vông vô xam, dî xam myag susu êdêc wêvô, dî xam kituu vuayen ên Anutu i tax vuayen ên xam. ¹⁰Ên xomxo vihati wê kitaa vô Anutu ge obêc kô nôn tiyi wê he kitaa ge, dî xomxo vihati wê myag susu ge obêc yêvô, dî xomxo vihati wê kituu vuayen ge od Anutu obêc tax vuayen ên he.

¹¹“Xame, xam nume ti obêc kitaa xam nêb ob ya pis ge od xam obêc vông myel vô, me? ¹²Me nume ti obêc kitaa xam ên nêb xam vông kokilêx nulen vô i ge od xam obêc vông kipyec vô, me? Maê. ¹³Xam ga xomxo kibun nimpaêñ, lêc xam mi vông susu nivihaviha vô nume, om xam xovô bêga bê il Mag Anutu lag puunê nêb ob vông susu nivihaviha luu vêl vô il om ob vông Myakilôhô Ngibua vô xomxo wê kitaa i ge.”

Xomxo nêl ên nêbê Yesu vông yuac ya xêkizêc wê Seten vông ge
(Maty 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴Yesu tii vimwo nipaêñ ti vêl ên xomxo ti. Vimwo tyo vông xomxo tige dô yac dî keacêñ ma, om buc wê Yesu tii vimwo tyo la vêl ge od xomxo tyo keac, dî xomxo wê yê gee yetac mabu. ¹⁵Lêc xomxo ya nêl ên nêbê, “Bielsebul wê tu vimwo nipaêñ nêñ levac ge vông xêkizêc vô Yesu, om Yesu tii vimwo nipaêñ vêl ya xêkizêc wê Bielsebul vông ge.” ¹⁶Dî xomxo ya nêb ob yaxêñ Yesu, om nêl vô i ên nêbê, “Xe nêb ông vông do levac ti mi xe xê ên i nêl kitong bê ông kô xêkizêc vô Anutu lag puunê.” ¹⁷Lêc Yesu xovô kiyang wê yêp vac he nilô ge om nêl vô he ên nêbê, “Xomxo viyang ti obêc hibuma sea mi hima ge od ob dô niviha nang lêm. Me xomxo xumac ti obêc hibuma sea mi hima ge od obêc vông he vô nipaêñ. ¹⁸Bêge mêgem Seten he lie obêc hibuma sea mi hima ge od xêkizêc wê he vông ge ob yêp niviha tibêna? Ge he ob dô nipaêñ. A nêl bêge ên wê xam nêl ên xam nêbê a tii vimwo nipaêñ la vêl ên xomxo ya xêkizêc wê Bielsebul vông ge. ¹⁹Lêc a ob kinêg vô xam bê a obêc tii vimwo nipaêñ vêl ya xêkizêc wê Bielsebul vông ge od letya wê vông xêkizêc vô lime lêc he tii vimwo nipaêñ vêl ya ge? Ge lime vaci ob yaxêñ kiyang wê xam nêl ge lê. ²⁰Lêc Anutu vaci obêc vông xêkizêc vô a dî a tii vimwo nipaêñ la vêl ge od xam xovô bêga bê Anutu lam tu levac vac xam mahigun pyap.

²¹“Xomxo xêkizêc ti obêc hôm susu vevac vac vigê dî dô bin i xumac ge od susu wê i vông ge ob dô niviha. ²²Lêc xomxo ngwe wê xêkizêc luu vêl ge obêc val vông vevac vô i dî nginoo vêl ge od ob vô susu vevac wê

xomxo tige xo nêb ob ngidu i xôn ge vêl, dêc kô susu wê xomxo tige vông ge vihati mi la titang vaxvax vô lie ya.

23 “Om a ob nêl bêga bê xomxo ti obêc dô hixôn a mi ngidu a xôn lêm ge od ge tiyi xocbê vông vevac vô a. Di xomxo wê o vilu vô xomxo hixôn a lêm ge od ge tiyi xocbê tii he moo sea ge.

Vîmwo nipaên vena i tii vac nang
(Matyu 12:43-45)

24 “Vîmwo nipaên ti obêc lam la vêl ên xomxo ti ge od ob la vîlee vac vigwe myadongên mi la myag vigwe ti wê ob la dô seac vêl vac ge. Lêc yêvôen vigwe ti obêc ma ge od ob nêl bêga bê, ‘A ob lax mi la dô vac bog wê a sea di lam ge i tii vac nang.’ 25 Om vîmwo tige obêc lax mi la vô xomxo ti wê i dô vac ilage mi lax yê wê pityep mi viac niviha ge, 26 od obêc la kô vîmwo nipaên wê nêni nipaên luu i vêl ge vigê vilu di sec yuu, lêc he xôn lax dô vac xomxo tige, di vông i vô nipaên levac luu viwen tax ge vêl.”

Môp wê xomxo ob dô hixôn xêyaa niviha ge

27 Yesu nêl kiyang tige vô xomxo tibeac, lêc vêx ti tyuc vyac levac vac he mahigun ên nêbê, “Ông tam ti wê kô ông mi vông lul vô ông ge, i dô hixôn xêyaa niviha.” 28 Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Bêge mêlêc a nêl bê xomxo wê ngô Anutu kiyang mi viac ge wê ob dô hixôn xêyaa niviha.”

Xomxo nêb he ob yê do levac
(Matyu 12:38-42; Mak 8:12)

29 Xomxo tibeac lam kitucma mi dô, mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo gwêbaga, xomxo nipaên nôn. He nêb he ob yê do levac lê, lêc a ob nêl bê he ob yê do tibeac lêm. Nge, do tibed wê he ob yê ge, tiyi xocbê wê Jona vông ilage. 30 Ên môp wê Jona la dô vac lili gwec nilô tiyi buc yon ge, ge Anutu hilung vô tibii Niniva tiyi xocbê do levac ge. Bêge mêgem a, Xomxo Nu, a obêc tu do levac bêge vô xomxo gwêbaga êno.

31 “Om obêc buc timuên wê Anutu obêc titô xomxo ge, od vêx levac wê tu tibii Siba nêni kwin vac buc ilage ge obêc kidi lec hixôn xam wê xam dô gwêbaga di nêl xam nêni nipaên kitong. Ên vêx tige kidi vac kibun myahipu di lam ên nêb ob lam ngô kiyang wê King Solomon nêl hixôn piyôp niviha ge. Di gwêbaga a wê a luu Solomon vêl ge a lam dô hixôn xam lê, lêc xam o ngô a vyag lêm. 32 Om obêc buc timuên wê Anutu obêc titô xomxo ge, od tibii Niniva êno obêc kidi lec hixôn xam wê xam dô gwêbaga di nêl xam nêni nipaên, ên ilage tibii Niniva ngô kiyang wê Jona nêl vô he ge di pilepac he, di gwêbaga a wê a luu Jona vêl ge a lam dô hixôn xam, lêc xam o pilepac xam lêm.

Kiyang pilepacêñ lec lam
(Matyu 5:15; Matyu 6:22-23)

33 “Xomxo ti obêc byêx ngwax vac lam ge od ob vun vac pêt ngibi me lax dêg lec xôn lêm. Nge, ob lax i le lec tevol kisii ên xomxo wê ob lam vac xumac nilô ge i lam yê xêseac. 34 Xam mamnôn tiyi xocbê lam wê linac lec nimnivi ge, om mamnôn obêc dô niviha ge od obêc vông nimnivi vihati dô vac xêseac, lêc xam obêc vông mamnôn vô nipaêñ ge od nimnivi vihati obêc mapitoc. 35 Om xam viac xam êdêc xêseac wê dô vac xam ge i o lêc vô mapitoc lêm. 36 Ên nimnivi vihati obêc dô vac xêseac di mapitoc ma ge od nimnivi obêc xêseac niviha xocbê lam xêseac linac lec ông ge.”

Môp nipaêñ wê he Palisi hixôn xomxo wê xovô Moses xolac gee vông ge
(Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)

37 Yesu nêl kiyang tige pyap dêc Palisi ti val nêl vô Yesu nêb i loc ya hixôn i, om Yesu la vac Palisi tyo ben mi la dô hixôn i mi ya. 38 Lêc Palisi tyo yê wê Yesu diya ge lê, lêc o lipac vigê tax tiyi xocbê môp wê he Palisi mi vông ge lêm, om yetac mabu. 39 Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Xam Palisi ge, xam mi lipac nimnivi pileva tiyi xocbê xam lipac kap yuu pile nimi ge, dom xam nilôm ge, môp yôdac yuu nipaêñ pup lec. 40 Xam tibii piyôp maên. Anutu ti wê tung il nidnivi ge o tung il nilôd hixôn lêmê? 41 Om a ob nêl vô xam bê xam vông susu wê dô vac pile yuu kap nilô ge vô xomxo wê nêl susu maên ge ên i loc ngidu he xôn. Xam obêc vông bêge ge od xam nêm môp vihati obêc vô paha lec.

42 “Om xam Palisi ge, xam xona nêm ên viyin wê ob val vô xam ge. Ên xam nêb xam ob timu vô Moses xolac vihati, om xam obêc tulec susu xocbê lehac yuu ngec nipwopwo ge od xam mi tung kidu vigê yuu lêc mi vông kidu ti la tu daa vô Anutu. Xam mi vông bêge lê, lêc xam sea môp bôbac yuu môp xêyaa vin lecên Anutu. Om a ob nêl bê xam o lêc vông môp ngwe vô niviha di sea ngwe lêm. Nge, xam vông yuu xôn i vô niviha.

43 “Xam Palisi, xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên buc wê xam la vac xumac lilo ge, od xam yong xam ên xam nêb xam ob dô lec sia niviha vô xomxo manôn, di buc wê xam la vilee lec wetôv ge od xam nêb xomxo vihati i pîmil xam ya vya niviha.

44 “Mêgem xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên xam nilôm tiyi xocbê lôva wê le vac kibun nilô mi xomxo len yêp vac ge, mêlêc xomxo tibeac lungêñ di xoc vô kisii mi la om vông he vô nipaêñ.”

45 Mêgem xomxo wê xovô Moses xolac ge ti nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, kiyang wê ông nêl ge, ge ông nêl nipaêñ lec xe hixôn.” 46 Lêcom Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam wê xam xovô Moses xolac ge, xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên xam nêl kiyang tibeac vô xomxo

ên xam nêb he i timu vô, om xam lii viyin levac lec he, lêc xam vigêm o kilê viyin tige hixôn he lu ya lêm.

⁴⁷“Om xam xona nêm ên viyin wê obêc tulec xam ge. Ên mame bume tivame, he hi plopete yib, lêc gwêbaga xam divunac vô lôva wê plopete yêp vac ge. ⁴⁸Om môp tibêge nêl xam kitong ên nêbê xam xêmyaa vô niviha ên môp wê bume vông ilage, ên bume hi plopete yib, lêc gwêbaga xam vunac vô lôva wê plopete yêp vac ge.

⁴⁹“Mêgem Anutu wê xovôêne kehe ge nêl bêga ên nêbê, ‘A ob vông plopete yuu sinale i loc vô he lê, lêc he obêc vông viyin vô he dêc hi he ya yib.’ ⁵⁰Om xomxo wê dô gwêbaga, he ob kô myaviwen nipaênen lec wê he hi plopete yib ge. Ge nêl lec plopete vihati yang, he wê dô vô buc taxlee ilage wê Anutu tung lag yuu kibun ge di i val tyip lec buc gwêbaga hixôn. ⁵¹Kiyang tige lec Ebel wê taxlee ge di i val tyip lec plopete Sekalaia ti wê bume hi i yib vac xumac ngibua yuu alta mahigun ge. Vixôhilôg, a ob nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo gwêbaga ob kô myaviwen nipaênen lec môp gee vihati.

⁵²“Om xam wê xam xovô Moses xolac ge, xam xona nêm ên viyin wê xam ob kô ge. Ên môp wê xomxo ob ngô xolac kehe ge, xam le vac xôn, ên xacxam va lungên xolac kehe om xam le vac môp xôn ên xomxo wê nêb ob ngô mi xovô ge.”

⁵³Yesu nêl pyap dêc sea Palisi tyo ben di loc mi la, dêc he wê xovô Moses xolac gee hixôn he Palisi yê Yesu nipaênen om he le kinêg kiyang viyang viyang vô i ⁵⁴ên nêb ob yaxên bêc obêc nêl kiyang ti so ge od ob vông i loc vac kot.

Xona nêm ên kiyang kityooênen (Matyu 10:26-27)

12 ¹Vô buc tige xomxo tibeac hiwocênen la kitucma vô Yesu, om he la pup lec vigwe xocbê ob dô lecma vixa hixôn, dêc Yesu nêl vô nue ngivihi tax ên nêbê, “Xam viac xam ên môp nipaênen wê Palisi mi vông ge, ên he mi viyum kiyang nipaênen vac kiyang niviha, om môp tige tiyi xocbê yis wê ob vông blet vuac mi vô levac ge. ²Ên kiyang vihati wê yêp xôpacênen ge obêc lam le seac, di kiyang vihati wê yêp vac xomxo niô ge obêc hivelac lec di xomxo vihati xovô. ³Om kiyang vihati wê xam nêl vô bucênen ge od xomxo obêc ngô vô vidiién, di kiyang vihati wê xam kimuna vôma vac xumac lôma ge od obêc nêl i vô levac lec wetôv.

Xomxo i xona ên Anutu tibed (Matyu 10:28-31)

⁴“Xam lige, a ob nêl vô xam bê xam o lêc xona ên xomxo wê ob hi xam nimnivi yib ge lêm, ên he o tiyi wê obêc vông viyin yaya vô xam hixôn timuênen ge lêm. ⁵Lêc a ob nêl xomxo ti wê xam ob xona ên ge kitong vô

xam bê Anutu tibed wê obêc hi xomxo yib, dêc obêc timuên ge xêkizêc wê i vông ob nêx xomxo la vac vigwe nipaên. Om a nêl vô xam bê xam xona ên i tibed.

⁶“Xam xovô ên xam nêbê xomxo ti obêc kisuu menac nipwo vigê vilu ge od obêc kisuu ya mone nipwo tiyi xocbê mone hi yuubed ge. Bêge mélêc Anutu o lungênen menac nipwopwo gee lêm. Nge, xovô gee vihati. ⁷Dì Anutu o lungênen xam êno lêm. Nge, kitong xam bamzub lihi vihati pyap. Om xam xonaênen i ma, ên Anutu xêyaa vin lec xam nginoo menac vihati vêl.

Il ob nêl Yesu kitong vô xomxo (Matyu 10:19-20,32-33; Matyu 12:32)

⁸“A ob nêl vô xam bê xomxo ti obêc nêl a kitong vô xomxo ge od a, Xomxo Nu, a ob nêl i kitong vô Anutu nue angela. ⁹Lêc xomxo ti obêc yax a vun vô xomxo manôn ge od a obêc yax i vun vô Anutu nue angela manôn êno bêge.

¹⁰“Xomxo ti obêc so vya vô a, Xomxo Nu ge od tiyi wê Anutu obêc kitya nipaên tige vêl ge. Lêc xomxo ti obêc so vya vô Myakilôhô Ngibua ge od o tiyi wê Anutu ob kitya i nêl nipaên tige vêl ge lêm.

¹¹“Mêd buc wê xomxo obêc kô xam mi la vô xomxo levac vac xumac lilo me gavman ti me xomxo levac ti ge od xam o lêc xona dì xo bêga bê ‘Xe ob luu he vya ya kiyang tina, dì xe ob nêl kiyang bêna vô he?’ Le i lêc xo kiyang tibêge lêm. ¹²Ên obêc hiyôv manôn myabo tya ge od Myakilôhô Ngibua ob hilung kiyang wê xam ob nêl ge vô xam.”

Kiyang pilepacênc lec xomxo wê mone tibeac ge ti

¹³Xomxo ti vac xomxo tibeac mahigun nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, ông nêl vô a lig ngwe ge bê i vông susu wê mag vigê ge viwen vô a.”

¹⁴Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Letya vinoo a nêb a titô xam nêm kiyang mi vông byed vô xam susu? Ge yêp vô xacxam va.” ¹⁵Mêgem Yesu nêl vô he vihati ên nêbê, “Xam xona nêm ên mamdoên vô susu viyang viyang ge, ên susu tibeac wê xomxo vông ge o tiyi wê ob vông he dô maviha ge lêm.”

¹⁶Mêgem Yesu nêl kiyang pilepacênc ti vô he bêga ên nêbê, “Xomxo wê susu levac ge ti dô, lêc yuac wê i vông ge vô nôn tibeac, ¹⁷om xo bêga ên nêbê, ‘A ob vông bêna? Ên xumac wê a ob kituc susu vihati nôn vac ge tiyiên ma.’ ¹⁸Om nêl bêga ên nêbê, ‘A ob vông môp bêga bê a ob dii xumac wê a kituc susu nôn vac ge mi lox xumac levac levac pileva ên kituc yaên nôn yuu susu vihati wê a vông ge i loc dô vac. ¹⁹Pyap dêc a ob xo bêga bê a kituc susu tibeac dì obêc dô tiyi klismas tibeac om a ob dô seac vêl mi xa dì num hixôn xêgyaa niviha.’ ²⁰Mêlêc Anutu nêl vô i ên nêbê, ‘Ông xomxo piyôp maên. Bucêñ hig ge ông obêc wib, om susu tibeac wê ông kituc ge obêc tu letya xe?’ ”

²¹ Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “Kiyang tige tiyi xocbê xomxo ti kituc susu tibeac tu ici va xe lêc o xovô Anutu lêm om Anutu yê i tiyi xocbê xomxo pileva ti.”

Il ob vông il nilôm i vô viyin lêm
(Matyu 6:25-34)

²² Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Bêge mêgem a ob nêl vô xam bê xam o lêc vông nilôm i vô viyin lec yaên wê xam ob wa ge yuu ngakwi wê xam ob vinyum ge lêm, ²³ ên môt wê il ob dô madviha ya ge luu susu yaên vêl, di il nidnivi luu ngakwi vêl.

²⁴ “Om xam xovô menac lê. Ên menac o xin vê vac yuac lêm, di he o kô yaên nôn vac yuac lêm, di he nêl xumac wê ob kituc yaên vac ge ti o le lêm. Mêlêc Anutu vet he tiyi buc vihati. Di Anutu xêyaa vin lec xomxo nginoo menac gee vêl om ob viac xam nivîha. ²⁵ Xame, xam ti obêc xo kiyang tibeac nêb xam ob dô mamviha ge od tiyi wê xam ob tul lec buc wê ob dô maviha ge i loc dia, me? ²⁶ Ma vêl, xam o tiyi wê xam ob vông bêge ge lêm. Om bêna lêc xam xo kiyang tibeac lec susu ninivi xen?

²⁷ “Di xam xovô nita wê vuac maviya ge. Maviya o duu nivîmihi lêm, di he o vông yuac ti lec ngakwi lêm, lêc a ob nêl vô xam bê vunac vunac wê he vông ge luu vunac vunac nivîha wê King Solomon vông ge vêl. ²⁸ Nita wê vuac maviya mi le vac yuac gwêba di obêc titige pisaên vêl ge od ob nêx i la vac ngwax, lêc Anutu vunac vô he nivîha. Mêgem xam xovô bêga bê Anutu ob viac xam nivîha luu nita maviya vêl. Lêc vông vinê wê xam vông ge o xêkizêc lêm. ²⁹ Om xam o lêc vông nilôm i loc vô susu yaên yuu numên lêm, me xam o lêc vông nilôm i vô viyin lec lêm. ³⁰ Ên tibii madiluhu ge wê vông nilô la vô susu ninivi xen ge, dom Mag Anutu xovô susu wê ma vô xam ge. ³¹ Mêgem xam vông nilôm i loc vô Anutu xolac yuu ben tibed lê, ge od Anutu obêc vông susu bêge vô xam hixôn.

Kiyang lec susu nivîha lag puunê
(Matyu 6:19-21)

³² “Xam kidu nipwo tya ga, xam xona ên i ma. Ên Mag Anutu xovô pyap nêb xam ob tu xomxo levac hixôn i vac i ben lag puunê. ³³ Om xam vông susu wê xam vông ge mi tibii i kisuu, dêc xam vông mone vô tibii wê nêl susu maên ge ên i vô nivîha vô he. Dêc xam kituc susu nivîhaviha i loc yêp lag puunê i tiyi xocbê mone yêp vac kilong nivîha ge. Ên susu wê yêp lag puunê ge, tibii yôdac ti obêc vun lêm, di gwaakivac yuu susu nipipaa ti obêc vông i vô nipaên lêm. ³⁴ Ên vigwe wê susu nivîhaviha wê xam vông ge la dô vac ge, xam ob vông nilôm la vô vigwe tige.

Nue yuac i le mavîha

³⁵ “Xam viac xam dêc xam vêx let lec di byêx ngwax vac lam, ³⁶ di xam dô i tiyi xocbê tibii yuac wê dô bin xomxo levac wê ob vena vac vizid ge,

ên xomxo tyo obêc vena hi vigê lec vuayen ge od he i tax xumac lutibed.

³⁷Om xomxo levac tyo obêc vena yê wê nue yuac dô maviha di yêpêñ ma ge od ob hi vixa pec ên he. A ob nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo levac tyo obêc vêx nivîmîhi tiyi wê nue yuac mi vînyum ge di vông he dô kiudu ti dêc ici va obêc titang yaêñ vô he. ³⁸Di xomxo levac tyo obêc vena vô vivuaêñ mahigun me obêc vô kwabo lec wê kokilêx ob vô via ge, lêc nue yuac obêc dô di yêpêñ ma ge od ob hi vixa ên he.

³⁹“Xam xovô lê. Xomxo ti wê i xumac ge obêc xovô buc wê tibii yôdac ob val lec ge od ob dô maviha mi bin i xumac êdêc tibii i o lêc loc vac i ben nilô mi vun i susu lêm. ⁴⁰Om xam êno viac xam mi dô bin buc wê a Xomxo Nu obêc vena lec ge, ên buc wê xam obêc xovô lêm ge wê a obêc vena lec ge.”

Kiyang pilepacêñ lec nue yuac niviha yuu nipaêñ

(Matyu 24:45-51)

⁴¹Pita kinêg vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, ông nêl kiyang pilepacêñ ga vô xecxe va, me ông nêl vô xomxo vihati?” ⁴²Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Xomxo yuac letya wê viac yuac hixôn piyôp niviha ge? Xomxo levac obêc vinoo i ên nêb i viac lie yuac vihati di vông yaêñ vô he i tiyi buc vihati. ⁴³Om xomxo levac tyo obêc vena yê wê nu yuac tige viac yuac wê i vông ge niviha ge od ob hi vixa ên i. ⁴⁴A ob nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo levac tige obêc vông nu yuac tyo tu levac mi viac susu wê i vông ge vihati. ⁴⁵Lêc nu yuac tige obêc xo bêga vac nilô bê, ‘Tibii levac la dô ilatikwê di o vena lutibed lêm’, om loc hi lie yuac vêx yuu vux, di ya di num levac di mav ge ⁴⁶od xomxo levac obêc vena lec buc wê nu yuac tige lungêñ di o dô bin i lec ge lêm, om xomxo levac obêc vông myaviwen vô i di vông i la dô hixôn tibii wê o vông i vin lêm ge.

⁴⁷“Tibii yuac ti obêc xovô môp wê i tibii levac vông vô i ge lêc o viac mi vông i vô nôn lec lêm ge od levac tyo obêc pisa i vô nipaêñ. ⁴⁸Lêc tibii yuac ti obêc lungêñ môp wê i tibii levac nêb i vông ge, dêc vông ti so tiyi wê ob kô myaviwen nipaêñ lec ge od tibii tyo obêc vông myaviwen nipwo tyâ vô di hiên i luu vêlén ob ma. Ên xomxo wê kô susu tibeac vô Anutu ge, ge wê Anutu nêb i vông myaviwen tibeac vac. Di xomxo obêc vông susu tibeac vô xomxo ti ên nêb i vông yuac ya ge od he obêc nêl nêbê, ‘Ông vông susu vô xe i luu vêl vac.’”

Yesu yuac obêc hibu xomxo la yuu

(Matyu 10:34-36)

⁴⁹Yesu nêl bêga ên nêbê, “A lam ên a nêb a ob lii ngwax i yêp kibun ga, om a nilôg xo ên a nêbê i tum lutibed. ⁵⁰Mêlêc viyin ti vô kwabo lec wê a ob kilê ge, lêc gên o val lêm, om a ob dô hixôn nilôg viyin levac di i miloc vô buc wê viyin tyo obêc lam la vêl ge lê. ⁵¹Xam xo ên xam nêb

a lam ên a nêb a ob vông kiyang malehe i yêp gê kibun ga, me? Ma vêl, a lam ên a nêb xomxo i hibu he sea lec a. ⁵²Om gwêbaga dì obêc buc timuên hixôn ge od obêc môt bêga bê xomxo vigê vilu vac xumac ti obêc hibuma sea lec a lêg, lêc yuu dô kidu ngwe dì yon dô kidu ngwe. ⁵³Om he obêc hibuma, dì ma yuu nu vux ob yêma nipaên, dì ta yuu nu vêx ob yêma nipaên, dì vêxta yuu yen vêx ob yêma nipaên.”

Môp wê il ob xovô susu wê ob val timuên ge
(Matyu 16:2-3)

⁵⁴Pyap dêc Yesu nêl vô xomxo gee vihati ên nêbê, “Xam obêc wê mapitoc ti le vac viyobtoc ge od xam mi nêl ên xam nêbê lun ob val, dêc vixôhilôg, lun val tiyi xocbê xam nêl ge. ⁵⁵Dì buc wê lea ob val ge od xam nêl ên xam nêbê hiyôv ob linac niviha, dêc vixôhilôg, hiyôv linac i tiyi wê xam nêl ge. ⁵⁶Lêcom xam tibii kityooên, ên xam wê susu wê dô vac lag ge lê, lêc xovô niviha, dì bêna lêc xam dilungên môt wê Anutu vông gwêbaga vô xam mamnôn ge?”

Il ob titô nêd kiyang
(Matyu 5:25-26)

⁵⁷Yesu nêl ên nêbê, “Bêna lêc xam o vyac xovô môt niviha mô lê?
⁵⁸Xomxo ti obêc kô ông mi muu la kiyang ge od muu hi kiyang i yib lutibed vac môt wê muu gên loc ge, êdêc i o lêc vông ông loc le vô hizap manôn dêc hizap i vông ông loc vô xêhipu mi xêhipu i vông ông loc kalabuhu lêm. ⁵⁹A ob nêl vô ông bê ông ob la dô vac kalabuhu dì hi myaviwen vihati i ma vêl lê.”

Xomxo wê o pilepac he lêm ge obêc yib

13 ¹Vô buc tige xomxo ya val vô Yesu mi val nêl xomxo Galili kitong vô i. Ge nêl lec he Galili ti wê he dihi bwoc sipsip ên he nêb ob si i tu daa vô Anutu lê, lêc gavman levac Pailat vông nue lam hi he dì kipyax he hi sea hixôn bwoc hi. ²Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam xo ên xam nêbê Galili tigee, he vông nipaên luu lie Galili vêl om he yib lec he nêb nipaên. ³Lêcom a ob nêl vô xam bê he o yib lec ngwe bêge lêm. Lêcom xam xovô bê xam obêc pilepac xam lêm ge od xam obêc wib bêge êno. ⁴Dì xomxo Jelusalem vigê yuu dì vixa vilu dì sec yon (18) wê xumac vixa dia kipê mi hi he yib gê Siloam ge, xam xo ên xam nêbê he vông nipaên luu lie Jelusalem baba vêl om he yib lec he nêb nipaên. ⁵Lêcom a ob nêl vô xam bê he o yib lec kehe bêge lêm. Lêcom xam xovô bê xam obêc pilepac xam lêm ge od xam obêc wib bêge êno mê.”

Kiyang pilepacên lec xax ti wê nôn ma ge

⁶Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he ên nêbê, “Xax kwacsung ti le vac xomxo ti yuac om xomxo tyo la yê ên nêb ob la yul nôn, lêc nôn ma,

⁷om nêl vô xomxo ti wê mi viac i yuac ge ên nêbê, ‘Ngô lê. A lam ga tiyi klismas yon ên a nêb a ob yul kwacsung tiga nôn lê, lêc nôn ti o yux lec lêm. Om ông vuv vêl ên i o vô kibun hizi vêl vaxvax lêm.’ ⁸Lêc xomxo viacên tige nêl vô i ên nêbê, ‘Vông i le klismas ngwe ga hixôn di a den kibun yuu kô bwoc yaa mi tung vac kehe mi xê lê. ⁹Di klismas ngwe timuêñ u ob xê lê, lêc vuac ge od i le, lêc vuacên ma ge od ông nêl di a vuv vêl.’ ”

Yesu vông vêx ti vô niviha lec vô buc sabat

¹⁰Vô buc sabat ti Yesu nêl xolac vô xomxo vac xumac lilo ti. ¹¹Lêc vêx ti dô hixôn he, di vimwo nipaêñ dô vac i nilô di vông yidac vô i tiyi klismas vigê yuu di vixa vilu di sec yon (18). Om vêx tyo nimi kizêc len gec om o tiyi wê ob le bôbac ge lêm. ¹²Lêc Yesu yê vêx tyo om keac i lam di nêl vô i ên nêbê, “Vêx, a vông ông yidac la vêl.” ¹³Mêgem vyax vigê lec i di lutibed vêx tyo le bôbac di pimil Anutu.

¹⁴Lêc xomxo levac ti wê viac xumac lilo ge ni nyag vô Yesu ên wê vông vêx tige vô niviha lec vô buc sabat ge, om nêl vô xomxo tibeac gee ên nêbê, “Buc vigê vilu di sec ti yêp wê il ob vông yuac lec ge om xam ti obêc vông yidac ge od xam lam lec buc yuac ên xomxo i vông xam vô nimviha lec, di xam o lêc lam lec buc sabat lêm.” ¹⁵Lêc Apumtau Yesu luu i vya ên nêbê, “Xam tibii kityooêñ, ên xam mi la vac bwoc ben di la piwelac xam kau yuu donki lec buc sabat di dîdii he mi la vô mia ên xam nêb he i num. ¹⁶Lêc vêx tiga Eblaham bue ti, lêc Seten ku i xôn tiyi klismas vigê yuu di vixa vilu di sec yon (18), om a piwelac viyin tige vêl ên i lec buc sabat. Lêc mêd xam wê ên xam nêb môp tibêge o niviha lêm?” ¹⁷Yesu nêl bêge om xomxo wê yê i nipaêñ ge ni yoc ên he, di xomxo vihati gee he xêyaa vô niviha ên do levac vihati wê Yesu vông ge.

Kiyang pilepacêñ lec vixôô yuu yis (Matyu 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸Yesu nêl ên nêbê, “Anutu ben kehe ge tiyi vatya? A ob tixuu lec kiyang ti. ¹⁹Ge tiyi xocbê vixôô nôn nulen wê nipwo lee tya, lêc xomxo ti kô mi la nêx vac yuac mêd nôn tyo tyip mi vô levac di menac viyang viyang lam vông liwihi lec ngen mi dô lec.”

²⁰Nang dêc Yesu nêl ên nêbê, “Anutu ben kehe ge, a ob tixuu lec va? ²¹Ge tiyi xocbê yis nipwo tya wê vêx ti pilepac hixôn plaua levac om vông plaua vuac mi vô levac ge.”

Kiyang lec môp wê xomxo ob la vac Anutu ben ge (Matyu 7:13-14,21-23)

²²Yesu la ên nêb ob la Jelusalem, lêc la vac vigwe levac yuu nipwo toto mi la nêl xolac vô xomxo. ²³Lêc xomxo ti kinêg i ên nêbê, “Apumtau,

xomxo wê Anutu obêc kô he mi he la dô maviha ge, obêc yuu tya, me?” Om Yesu nêl vô he ên nêbê,²⁴ “Xam vông yuac xêkizêc êdêc vac loc vac vuayen nipwo. Ên xomxo tibeac obêc xo ên nêb he ob la vac vuayen nipwo tige lê, lêc tiyiên ma wê he ob la vac ge.²⁵ Ên xomxo wê i xumac ge obêc kidi mi lam tung xumac lec, om xam ob le vixun di kituu vuayen di nêl bêga bê, ‘Apumtau, tax vuayen ên xe.’ Lêc obêc nêl vô xam bêga bê, ‘Xam lam gê na? Xam ge a lungêن xam.’²⁶ Lêc xam obêc luu i vya bêga bê, ‘Xe ga wê il mi xa mi mi dô, di ông mi nêl xolac vô xe vac xe bom ge.’²⁷ Lêc obêc nêl vô xam bêga bê, ‘Xam ge a lungêن xam. Xam ge tibii nipaên, om xam loc vêl ên a magnôn.’²⁸ Om xam obêc wê bume Eblaham yuu Aisak di Jekop hixôn plopete vihati wê he la dô vac Anutu ben, dom xam ge wê Anutu obêc tii xam la dô vixun, di xam obêc byag di kic nîvum lecma.²⁹ Di tibii obêc kidi vac vigwe ninya vilu vilu di viwen wê hiyôv tyip lam ge di viwen wê hiyôv hoo la ge, mi la ya di dô vac Anutu ben.³⁰ Om xam wê lê. Tibii wê xam nêb he timuên ge ya ob lam la mugêن, di xomxo wê mugêن ge ya obêc lôm la timuên.”

Yesu xo vigwe pisiv ên xomxo Jelusalem
(Matyu 23:37-39)

³¹ Vô buc mahigun tige Palisi ya val nêl vô Yesu ên nêbê, “Ông sea vigwe ga di lam loc bangwe, ên Helot nêb ob hi ông wib.”³² Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam loc nêl vô tibii kityooên tige bêga bê gwêbaga di titige wê a obêc tii vimwo nipaên vêl ên xomxo di vông xomxo yidac i vô niviha lec, di duuma ge wê a obêc tiyôô yuac.³³ Lêc gwêbaga di titige di duuma ge wê a ob la, ên plopete wê xomxo hi he yib ge, he o yib vac vigwe ya lêm. Nge, he yib vac vigwe Jelusalem tibed.

³⁴ “Di xam Jelusalem, xam ge wê xam hi plopete yib, di xomxo wê Anutu vông i loc vô xam ge, od xam nêx he ya ngidax. Buc tibeac ge a vông ên a nêb a ob kituc xam lôm vô a tiyi xocbê kokilêx wê mi kituc nue lax vac vinihi ngibi ge, lêc xam nêb a vôngên i ma.³⁵ Om xam ngô lê. Anutu obêc sea xam bom i dô xel. Di a ob nêl vô xam bê xam ob wê a i tii vac nang lêm, di i miloc vô buc wê xam obêc nêl bêga bê ‘Il ob pimil xomxo ti wê tu Apumtau manôn mi val ge.’”

Yesu vông xomxo yidac ti vô niviha lec

14 ¹Buc sabat ti Yesu la vac Palisi levac ti xumac mi la ya hixôn i, lêc xomxo wê dô gee diyê i xôn. ²He dô lê, lêc xomxo wê ninivi vô vuac vuac ge ti val vô Yesu, ³om Yesu kînêg he wê xovô Moses xolac gee yuu he Palisi wê dô gee ên nêbê, “Tiyi wê il ob vông xomxo wê yidac ge i vô niviha lec vô sabat, me?” ⁴Lêc he o luu kiyang ti lax vô i lêm, om Yesu la hôm xomxo yidac tyo di vông i vô niviha lec di vông i loc mi la. ⁵Mêgem Yesu nêl vô xomxo gee ên nêbê, “Xam nume ti me bwoc ti obêc

tô lôva madia lec buc sabat ge od tiyiên ma wê xam ob pul i lôm lutibed lec sabat ge, me?”⁶ Lêc he o luu kiyang ti lax vô Yesu lêm.

Xomxo i o lêc yong he bê he xomxo levac lêm

⁷Yesu yê xomxo wê lam ya vac Palisi tyo ben ge, lêc yê wê he ya yong he nêb he ob dô lec sia niviha wê xomxo levac mi dô lec gee, om Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he ên nêbê,⁸ “Xomxo ti obêc nêl ông la vac vizid ti ge od ông o lêc yong ông mi loc dô lec sia niviha wê xomxo levac ob dô lec ge lêm. Ên xomxo levac ngwe obêc val ge⁹ od xomxo ti wê myêl vizid tige obêc nêl vô ông bê, ‘Kidi lec mi loc dô ganê dì vông sia vô xomxo levac tige mi i dô lec,’ dì ông nim obêc yoc ên wê ông la dô timuên.

¹⁰“Om xomxo ti obêc nêl ông la vac vizid ti ge od ông loc dô timuên ti lê, lêc xomxo ti wê myêl vizid tige obêc nêl vô ông ên nêbê, ‘Ngidêg, lam dô lec sia niviha ga’ od ông obêc tu xomxo levac ti vô xomxo gee manôn.¹¹ Ên xomxo ti obêc yong i nêb i xomxo levac ge od Anutu obêc yê i xocbê xomxo pileva, lêc xomxo ti obêc vông i vô nipwo ge od Anutu obêc pimil i dì vông i lê vô levac.”

¹²Pyap dêc Yesu nêl vô Palisi ti wê myêl vizid tige ên nêbê, “Ông obêc myêl vizid ge od ông o lêc nêl tame mame lime ngidême, me xomxo wê susu tibeac ge i lam lêm, ên he ge wê he obêc myêl vizid nang mi vông myaviwen vac vô ông.¹³ Nge, ông obêc myêl vizid ge od ông tyuc xomxo wê nêl susu maên hixôn he wê o xêkizêc lêm dì he wê vixa nipaên hixôn he wê ma tocên gee i lam.¹⁴ Xomxo tigee o tiyi wê ob vông myaviwen vac vô ông ge lêm, lêc Anutu ob vông myaviwen niviha vô ông vô buc timuên wê xomxo niviha ob kidi lec vac yibêng ge om ông ob dô hixôn xêmyaa niviha.”

Kiyang pilepacên lec vizid

(Matyu 22:1-10)

¹⁵ He gên ya mi dô vac Palisi tyo ben, lêc xomxo ti vac he mahigun ngô kiyang wê Yesu nêl lec vizid ge om nêl vô Yesu ên nêbê, “Xomxo wê ob la ya mi dô vac Anutu ben lag puunê ge obêc dô hixôn xêyaa niviha.”¹⁶ Lêc Yesu nêl kiyang pilepacên vô i bêga ên nêbê, “Xomxo ti nêb ob myêl vizid levac ti om vông kiyang la vô xomxo tibeac ên nêb he i lam ya.¹⁷ Om buc wê ob ya yaên ge od vông nu yuac ti la nêl vô xomxo wê ob lam vac vizid ge ên nêbê, ‘Yaên noc pyap, om xam lam ên lam wa.’

¹⁸“Lêc he toto nêl lax vô i ên nêbê he laên ob ma. Om ti nêl vô i ên nêbê, ‘A kisuu kibun ti, om a ob la xê, om ông lôc nêl vô tibii levac bê o tiyi wê a ob loc ge lêm.’¹⁹ Di ti nêl vô i ên nêbê, ‘A kisuu bwoc kau vigê yuu om a ob la tixuu mi xê bêc obêc vông yuac niviha, om ông lôc nêl vô xomxo levac bê o tiyi wê a ob loc ge lêm.’²⁰ Di ti nêl ên nêbê, ‘A kô vêx paha ti om a locên ob ma.’

21 “Mêgem nu yuac tyo lax mi la nêl kitong vô i xomxo levac, mêd xomxo levac tyo ngô dî xéyaa vô myavinê dî i nêl vô nu yuac tyo ên nêbê, ‘Ông loc tup vô môt levac yuu nipwo vihati vac vigwe levac ga dî tyuc xomxo wê nênen susu maên hixôn he wê o xêkizêc lêm ge dî he wê vixa nipaên hixôn he wê manôn tocên gee vihati i lam.’ 22 Om nu tyo la vông i tiyi dêc lôm nêl vô i ên nêbê, ‘A vông i tiyi wê ông nêl ge lê, lêc vigwe gên o pup lec lêm.’

23 “Mêgem xomxo levac tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Om ông loc vô môt nipwopwo wê la vac yuac ge vihati dî loc kidu xomxo vihati ên he i lam pup lec a xumac. 24 Lêc a nêl vô ông bê xomxo wê a tyuc he taxlee lêc he o lam lêm ge, ti ob ya vízid wê a vông ge hixôn lêm.’”

Kiyang lec xomxo wê nêb ob timu vô Yesu ge
(Matyu 10:37-38)

25 Xomxo tibeac hiwocên timu vô Yesu vixa mi he la, lêc Yesu pop i di nêl vô he ên nêbê, 26 “Xomxo ti obêc nêb timu vô a xolac, lêc vông nilô lax vô tae mae lie dî vinêe nue di ici va, dî o vông nilô la diluhu vô a lêm ge od o tiyi wê ob tu a nug ge lêm. 27 Dî xomxo wê o kilê viyin lec tiyi xocbê kilê xax pola ge mi timu vô a lêm ge, ge o tiyi wê ob tu a nug ge lêm.

28 “Om xam ngô lê. Xam ti obêc xo ên xam nêb xam ob lox xumac vixa dia ti ge od i dô mi xovô bê mone dô i tiyi wê ob lox xumac tige ya dî i pyap ge, me? 29 Obêc xovô bêge tax lêm ge od obêc yev teac vac pyap, lêc o tiyi wê ob lox xumac tige pyap ge lêm, dî xomxo vihati ob yê dî so vya vô ông 30 dî nêl bêga nêbê, ‘Xomxo tige nêb ob lox xumac lê, lêc o lox i pyap lêm.’

31 “Dî kiyang ngwe, king ti wê nue vevac 10,000 ge nêb ob la vông vevac vô king ngwe wê nue vevac 20,000 ge od i dô mi xovô bêga bê xêkizêc wê nue vông ge tiyi wê obêc nginoo king ngwe wê nue 20,000 ge vêl ge, me he tiyiên ma. 32 Lêc obêc xovô bê tiyiên ma ge od king ngwe ge i gên dô teva dî i vông xomxo mangwe i loc ên he i viac kiyang bê vevac obêc ma.

33 “Kiyang bêge, mêgem xam xovô bê xam ti obêc vô nimim vô susu wê i vông ge vihati lêm ge od o tiyi wê ob tu a nug ge lêm.

Kiyang pilepacên lec sol
(Matyu 5:13; Mak 9:50)

34 “Sol ge niviha, lêc obêc vô nyen maên ge od il obêc vông bêna vô ên i vô nyen i tii vac nangê? 35 Ên sol wê nyen maên ge o niviha tiyi wê il ob vông yuac ya ge lêm, om il ob nêx i la xel. Xam ninyam obêc yêp ge od xam ngô dî xovô.”

Kiyang pilepacên lec bwoc sipsip ti
(Matyu 18:12-14)

15 ¹Tibii nipaên wê mi kô takis gee hixôn tibii nipaên yaya, he tibeac la vô Yesu ên nêb ob ngô i vya. ²Lêc he Palisi yuu xomxo

wê xovô Moses xolac gee yê di vô mya nipaên vô di nêl ên nêbê, “Xomxo tyâ ganê kô tibii nipaên lec di ya mi dô hixôn he.”

³Mêgem Yesu nêl kiyang pilepacén ti vô he ên nêbê, ⁴“Xam ti obêc viac bwoc sipsip 100 lêc ti xôa obêc ma ge od obêc sea sipsip 99 gee i le di lax myag ti wê xôa ma ge. ⁵Di obêc yêvô ge od obêc kilê lec kiadiac di lax mi la ben hixôn xêyaa niviha, ⁶di lax nêl lie hixôn nipiup ya lam di nêl vô he ên nêbê, ‘Xam lam ên il xôn ob dô hixôn xêdyaa niviha di pimil a bwoc, ên a bwoc ga xôa ma lê, lêc a la xêvô mi kô mi vena nang.’ ⁷Kiyang bêge mêtgem a ob nêl vô xam bê xomxo wê vông nipaên ge ti obêc pilepac i ge od he wê dô kisii ganê obêc hi vixa ên i, nginoo xomxo 99 wê he nêb he vô niviha lec pyap om he ob pilepac he lêm ge.”

Kiyang pilepacén lec mone wê xôa ma ge

⁸Yesu nêl ên nêbê, “Vêx ti mone vigê yuu, lêc ti xôa ma om byêx ngwax vac lam di pityep xumac nilô di myag. ⁹Myag lêc yêvô om nêl lie hixôn nipiup ya lam di nêl vô he ên nêbê, ‘Xam xêmyaa i vô niviha hixôn a, ên a mone xôa ma, lêc a xêvô i tii vac nang.’ ¹⁰Kiyang bêge om a ob nêl vô xam bê xomxo wê vông nipaên ge ti obêc pilepac i ge od Anutu nue angela obêc hi vixa ên i tiyi xocbê vêx tige hi vixa ên mone wê yêvô ge.”

Kiyang pilepacén lec nu ngivihi ti wê sea ma di la ge

¹¹Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo ti do, di i nu tuc yuu nu môn. ¹²Lêc nu môn nêl vô ma ên nêbê, ‘Mag, kibun yuu mone wê ông nêl a lêc lec ge, a ob kô vihati.’ Om ma vông byed vô susu vô yuu, om nu tuc kô viwen di nu môn kô viwen. ¹³He o dô buc xuhu dia lêm. Nge, dô nipwo tya, lêc nu môn viduba i susu hixôn mone wê ma vông vô i ge vihati di loc mi la vigwe teva ti, di la nêx mone la sea lec môp nipaên. ¹⁴I nêl mone ma vêl, di vip mabu yêp vac vigwe tige di susu ma ên i. ¹⁵Om la vông yuac vô tibii viyang tige ti, lêc tibii tyo vông i la bwoc ben ên nêb i loc viac i bwoc. ¹⁶Mêlec vip den i mabu om xo ên nêb ob ya xax nôn wê bwoc mi ya ge ên i den i, lêc xomxo ti o vông yaên ti vô i mi i ya lêm.

¹⁷“Mêd i piyôp vô niviha di i xovô nang, om xo ên nêbê, ‘Nue yuac wê mag vông ge, yaén tibeac dô vô he, dom a va ga, vip obêc den a xib mê. ¹⁸Mêgem a ob kidi mi lax mi la vô mag, mi lax nêl vô bê, ‘Mag, a vông i so vô Anutu di vông i so vô ông hixôn, ¹⁹di a o nigviha tiyi wê ông ob nêl bê ông num a ge lêm. Om ông vông a tu ông num yuac ti.’”

²⁰“Nêl kiyang bêge pyap, mêd kidi mi la ên nêb ob lax mi la vô ma, lêc gên miла teva di ma yê ma la wê nu môn val ge, om xo vigwe pisiv ên di tup mi la di mila kiva xôn. ²¹Mêd nu môn nêl vô ma ên nêbê, ‘Mag, a vông i so vô Anutu di vông i so vô ông hixôn, om a o nigviha tiyi wê ông ob nêl bê ông num a ge lêm.’ ²²Ma ngô lê, lêc nêl vô nue yuac ên nêbê, ‘Xam loc kô ngakwi dia niviha ti mi lam vinyum lec môn. Di xam kô ling

ti mi lam su lec i vigê di kô su mi lam su lec i vixa xôn. ²³Di loc kô bwoc kau nu wê gên ligên niviha ge ti mi lam hi, ên il ob xa hixôn xêdyaa niviha, ²⁴ên a nug tiga xocbê la yib ila lê, lêc gwêbaga dô maviha, di xôa ma ila lê, lêc gwêbaga il xêvô i nang.’ Om he myêl vizid mi ya di dô hixôn xêyaa niviha.

²⁵“Di nu tuc la dô vac yuac di val vô kwabo vô xumac lêc val ngô wê he yoo ge, ²⁶om keac nu yuac ti lam di kinêg vô i ên nêbê, ‘Xam vô va?’ ²⁷Lêc nu yuac tige nêl ên nêbê, ‘Lim môn val gwêba, om mam hi bwoc kau nu wê gên ligên niviha ge ti mi myêl vô lim môn ên wê la dô lê, lêc vena niviha vô i ge.’ ²⁸Li tuc ngô lêc xêyaa vô myavînê om nêb ob la vô ma yuu li môn vac xumac lôma lêm. Om ma lop mi lam vixun di lam viac kiyang vô nu tuc. ²⁹Lêc nu tuc nêl lax vô ma ên nêbê, ‘A ga wê a vông yuac levac vô ông tiyi klismas tibeac di a o pwoo ông vyam ti vac lêm, lêc ông o nêl a lêg lec bwoc vimek nu ti ên xe lige myêl mi xa di dô hixôn xêmyaa niviha lêm. ³⁰Di num môn ge wê kô ông mone mi la vông i la lec vêx yôdac lê, lêc gwêbaga vena om ông hi bwoc levac wê lig niviha ge ti vô i.’

³¹“Mêd ma nêl vô nu tuc ên nêbê, ‘Tuc, u mi dô ga luta, om susu wê a vông ge vihati tu ông xe. ³²Di gwêbaga il vihati ob dô hixôn xêdyaa niviha ên wê lim môn vena ge, ên xôa ma ila om il xê xocbê la yib ge, lêc la dô maviha om vena gwêbaga di il xê i manôn nang.’”

Kiyang pilepacêñ lec tibii yuac nipaêñ ti

16 ¹Nang dêc Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xomxo susu tibeac ti dô, di nu yuac ti viac i susu, lêc xomxo ya la nêl kitong vô xomxo levac tyo ên nêbê, ‘Num ti wê bin ông yuac ge mi vông ông susu yuu mone la vax vax.’ ²Om xomxo levac tige keac nu yuac tyo lam di kinêg vô i ên nêbê, ‘Ông vông bêna lêc a ngô xocbê kiyang yêp vô ôngê? Ông loc kivuu a susu wê ông viac ge vihati lec kipihac ti dêc vông i lam ên a xê, ên ông ob viac a yuac i tii vac lêm.’

³“Om nu yuac tyo xo bêga ên nêbê, ‘Om a ob vông bêna? Ên xomxo levac obêc tii a vêl ên i yuac gwêbaga, lêc xêkizêc wê a vông ge tiyiên ma wê a ob kiden kibun ge, di a nig yoc ên wê a ob kitaa susu vaxvax vô xomxo ya ge. ⁴Lêcom ga a xovô môp wê a ob vông ge ti, êdêc buc wê xomxo levac obêc tii a vêl ên i yuac ge od xomxo ya i kô a mi loc vac ben di viac a.’ ⁵Om môp wê xovô ge bêga ên nêbê keac tibii wê i xomxo levac myaviwen yêp vô ge he toto lam, dêc kinêg ti wê val taxlee ge ên nêbê, ‘Ông kô susu vaba vô xomxo levac lêc myaviwen gên yêpê?’ ⁶Om xomxo tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Ge a kô wel vac dlam 100.’ Om nu yuac tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Hôm kipihac wê ông myaviwen yêp lec ge di kivuu ông myaviwen i tô mi loc xocbê dlam wel 50.’ ⁷Nang dêc xomxo ngwe val om nu yuac tyo kinêg i ên nêbê, ‘Ông myaviwen vaba yêpê?’ Lêc xomxo

tyo nêl ên nêbê, ‘Pidi yul 100.’ Om nu yuac tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Hôm kipihac ga dì kivuu ông myaviwen bê pidi yul 80.’

⁸“Om xomxo levac tyo yê môp nipaên wê nu yuac tige vông ge, lêc pimil nu yuac tige ên wê vông môp hixôn piyôp niviha ge. Ên xomxo wê vông nilô la vô susu kibun ga ge, he kô piyôp levac lec môp yuu yuac kibun ga luu xomxo wê dô vac xêseac ge vêl.

⁹“Om a ob nêl vô xam bê xam ngîdu xomxo xôn ya mone yuu susu kibun ga ên he xêyaa i vô niviha vô xam, dì buc timuêñ wê xam vigêm obêc sea mone ge od Anutu i kô xam mi xam loc dô vac i ben luta lêc luta.

¹⁰“Xomxo ti obêc viac yuac nipwopwo wê xomxo nêb i vông ge niviha ge od obêc viac yuac levac niviha êno bêge, lêc xomxo ti obêc viac yuac nipwopwo niviha lêm ge od obêc viac yuac levac êno niviha lêm. ¹¹Mone yuu susu kibun ga, ge susu pileva, lêc xam obêc viac niviha lêm ge od letya obêc vông vizid wê nôn niviha ge ti vac xam vigêmê? ¹²Di xam obêc viac xomxo ngwe susu niviha lêm ge od letya ob vông susu vô xam ên nêb i tu xam nêmê?

¹³“Xomxo ti o tiyi wê ob vông yuac vô xomxo levac yuu ge lêm, ên xêyaa obêc vin lec ngwe dì ob yê ngwe nipaên, me obêc vông nilô la vô ngwe dì vô nîmi vô ngwe. Om o tiyi wê xam ob vông nilôm i loc vô Anutu yuu xôn mone ge lêm.”

Yesu kiyang lec môp yaya

¹⁴Palisi ngô kiyang wê Yesu nêl ge lêc vô mya nipaâa vô, ên he xêyaa vin lec mone luu vêl. ¹⁵Om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam ge wê xam yong xam ên xam nêbê xomxo i yê xam nêbê xam niviha, lêc Anutu xovô xam nilôm nêb nipaên, ên môp wê xomxo yê nêb niviha ge, ge wê Anutu yê ên nêb juda nipaên.

¹⁶“Moses xolac hixôn plopete kiyang yêp dì i val tyip vô buc wê Jon lipac xomxo ge, dì vô buc wê Jon vông ge dì i val gwêbaga, a nêl xolac paha wê Anutu ben ge vô xomxo, mêgem xomxo tibeac nilô kîdu he nêb he ob tu Anutu nue mi la dô vac i ben. ¹⁷Lag yuu kibun obêc la xôa ma, lêc Moses xolac bo ti obêc la xôa ma hixôn lêm.

¹⁸“Xomxo ti obêc sea vinê dì la kô vêx bangwe ge od ge vông yôdac vêx yuu vux, dì xomxo ti obêc kô vêx ti wê liya sea i di la ge od ge vông môp yôdac vêx yuu vux.”

Xomxo wê susu tibeac ge ti yuu Lasalas

¹⁹Nang dêc Yesu nêl ên nêbê, “Xomxo susu tibeac ti dô dêc vinyum ngakwi nivihaviha di ya yaêñ nivihaviha tiyi buc vihati. ²⁰⁻²¹Dêc xomxo susu maên ge ti dô lénêbê Lasalas, lêc mi yêp vô xomxo susu tibeac tyo vuayen, ên nêb ob ya yaêñ myapipu wê tô mi la vac tevol kwa ngibi ge, lêc kityax dô lec Lasalas ninîvi vihati om noo lam mi tep lec.

22 “Yuu mi dô dî buc ti lê, lêc Lasalas yib dî angela lam kô i mi la tung i hixôn Eblaham vac Anutu ben lag puunê. Nang dêc xomxo susu tibeac tyo yib nang mi lie yev, ²³ dî i la dô vac vigwe nipaên dî kô myavinê levac mi dô, dêc yê ma la kisii lêc yê Eblaham wê dô tevabanê dî Lasalas dô hixôn i ge. ²⁴ Mêgem tyuc via levac ên nêbê, ‘Mag Eblaham, ông xo vigwe pisiv ên a, di vông Lasalas i lam tinyum vigê liyihi vac mia dî kô mi lam kitiv lec a get ên i vô ningigooên vô a, ên ngwax ya a nignivi vô myavinê levac.’

25 “Lêc Eblaham nêl vô i ên nêbê, ‘Nuge, ông xovô lê. Ên buc wê ông dô kibun ge, od ông dô vac niviha hixôn susu niviha, dî Lasalas dô vac nipaên nôn, lêc gwêbaga Lasalas dô vac niviha yuu malehe dî ông va dô vac nipaên yuu myavinê. ²⁶ Dî kiyang ti yêp bêga nêbê vun madia ti yêp kisuu xe dî xam lec, om xomxo ti obêc nêb kidi vac ga dî loc vô xam ge od tiyiên ob ma, dî ngwe obêc nêb kidi vac xam mi lam vô xe ge od tiyiên ob ma.’

27 “Mêd xomxo susu tibeac tyo nêl ên nêbê, ‘Mag Eblaham, a kitaa ông bê ông vông Lasalas i lôc mi loc mag ben, ²⁸ ên a lige vux vigê vilu dô, om a nêb i loc nêl vô he bê he i sea môp nipaên êdêc he i o lêc lam kô myavinê nipaên hixôn a lêm.’

29 “Lêc Eblaham nêl vô i ên nêbê, ‘Kiyang wê Moses he plopete kivuu ge yêp pyap, om he i ngô.’ ³⁰ Lêc xomxo tyo nêl ên nêbê, ‘Mag, ge tiyiên ma, lêc xomxo ti obêc kidi lec vac yibên mi la nêl kiyang vô he ge od he obêc pilepac he.’ ³¹ Lêc Eblaham nêl ên nêbê, ‘He ob ngô Moses he plopete kiyang mi vông i vin lêm ge od xomxo ti obêc kidi lec vac yibên mi lax ge od he obêc vông i vin xomxo tige via levac.’ ”

Môp wê ob vông xomxo vô nipaên ge (Matyu 18:6-7,21-22; Mak 9:42)

17 ¹ Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Môp nipaên toto yêp wê ob vông xomxo vô nipaên ge, lêc xomxo ti wê dîdii xomxo vac nipaên ge obêc kô myavîwen levac lec. ² Xomxo tibêge, xomxo ob nux ngîdax viyin lec i kwa dî nêx i la vac gwec madia ge od niviha, êdêc i o lêc vông xomxo wê xovôên ma ge ti i vô nipaên lêm. ³ Om xam viac xam niviha. Dî lime ti obêc vông i so ge od ông nêl i nêñ soêñ vô i, dî obêc pilepac i ge od ông kitya i nêñ nipaên vêl. ⁴ Dî lim tyo obêc vông i so vô ông lu vigê vilu di sec yuu lec buc ti, dî lam vô ông lu vigê vilu di sec yuu lêc nêl ên nêbê, ‘A vông i so vô ông’ ge od ông kitya i nêñ nipaên tigee vihati vêl.”

Môp vông vinêñ

⁵ Apumtau Yesu nue ngivihi nêl vô i ên nêbê, “Xe nêb ông vông xe nêm vông vinêñ i vô levac.” ⁶ Lêc Apumtau nêl vô he ên nêbê, “Xam nêm vông

vinên obêc nipwo tyा tiyi xocbê vixôô nôn nulen ge od xam tiyi wê xam ob nêl vô xax levac tige bê, ‘Ông pul ông vêl ên kibun dì loc ên loc yev ông vac gweç’ ge od obêc vô ninya lehe vô xam.”

Môp wê nue yuac ob vông ge

⁷Yesu nêl ên nêbê, “Xam nume yuac ti obêc sap kibun me viac bwoc di vena ge od ông ob nêl bêna vô i? Ông ob nêl vô bê, ‘Ông lam tô mi dô kibun mi wa yaen?’ ⁸Ông ob nêl tibêge lêm. Nge, ông ob nêl vô bê, ‘Ông viac ông dì myêl yaen mi duu, dì kô mi lam ên a ob xa dì num tax, dêc ông wa dì num timuên.’ ⁹Dì num yuac tige obêc nêl bêna vô ông? Ôbêc nêl bê ông pimil i ên wê vông yuac wê ông nêl ge, me? Ob nêl tibêge lêm, ên ge i yuac wê mi vông ge. ¹⁰Om xam êno, xam obêc vông yuac vihati tiyi xocbê Anutu nêl vô xam ge od xam o lêc nêl bê Anutu i pimil xam lêm. Nge, xam nêl bêga bê, ‘Xe tibii yuac pileva. Xe o tiyi wê xe ob nêl bê Anutu i pimil xe ge lêm. Ên yuac wê xe vông ge, Anutu vông vac xe vigêm om xe vông.’ ”

Yesu vông xomxo kityax mahizihizi vigê yuu vô niviha lec

¹¹Yesu la ên nêb ob la Jelusalem, lêc la vac Samelia yuu Galili ben yôg, ¹²mi la vac vigwe ti, lêc xomxo kityax mahizihizi vigê yuu yê i, lêc le teva ¹³dì tyuc vya levac ên nêbê, “Apumtau Yesu, xo vigwe pisiv ên xe.” ¹⁴Om Yesu yê he dì nêl vô he ên nêbê, “Xam loc ên loc hilung nimnivi vô xomxo wê mi dô vac xumac ngibua ge lê ên he i yê bê xam nimnivi vô niviha lec.” Om he dila vô môp lêc he ninivi vô niviha lec. ¹⁵Om he yê wê ninivi vô niviha lec ge, lêc he ti pop mi lax mi la vô Yesu dì pimil Anutu ya vya levac, ¹⁶dì yev vixa kitu vac dì kipôm manôn vô Yesu vixa kwa ngibi dì pimil i ên wê vông i vô niviha lec ge. Xomxo tige tibii Samelia ti. ¹⁷Mêd Yesu nêl ên nêbê, “A vông xomxo vigê yuu vô niviha lec lê, lêc he vigê vilu dì sec yuudiyuu la na? ¹⁸Tibii tibed ga wê vena pimil Anutu ge, dom he baba wê Yuda ge ti o vena lêm.” ¹⁹Mêd Yesu nêl vô tibii Samelia tyo ên nêbê, “Kidi lec mi lôc bom, ên vông vinên wê ông vông ge wê vông ông nimnivi vô niviha lec.”

Yesu buc wê ob lop mi lôm ge (Matyu 24:23-28,37-41)

²⁰Palisi ya val kinêg vô Yesu ên nêbê, “Buc wê Anutu obêc lam tu king mi xomxo la vac i kwa ngibi ge obêc yelacna?” Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Xam ob wê do ti lê lêc xovô bê Anutu buc wê ob tu king ge val ge lêm. ²¹Dì xomxo tiyiên ma wê ob yê mi nêl bê, ‘Wê, tyo val ga’ me ‘Tyo dô ganê’. Xam ngô lê. Anutu lam tu king vac xam mahigun pyap.’ ”

²²Mêd Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Obêc buc timuên ge od xam obêc zid bê Xomxo Nu buc i vena lutibed ên xam wê, lêcom xam wêen

ob ma.²³ Di xomxo ya obêc nêl vô xam bê, ‘Wê, tyo dô ganê,’ me ‘Tyo val ga.’ Lêc xam o lêc loc vô he vixa lêm.²⁴ Èn buc wê Xomxo Nu obêc vena ge od obêc vena tiyi xocbê deac hixelac lutibed di xêseac linac la vac vigwe vihati ge.²⁵ Mêlêc Xomxo Nu obêc kô myavinê levac tax di xomxo wê dô gwêbaga obêc vô nimi vô i.

²⁶ “Lêc buc tîmuên wê Xomxo Nu obêc vena ge od xomxo obêc dô i tiyi xocbê xomxo dô vô Nôa buc ilage di Xomxo Nu ob vena.²⁷ Èn xomxo ilage ya di num di iima mi dô, di i mila tyip lec buc wê Nôa la dô vac sip nilô ge lê, lêc lutibed mia butac mabu di lam hi xomxo vihati yib mîma vêl.

²⁸ “Di Lot buc bêge êno, ên xomxo ya di num di kisuu susu vôma di vông yuac lec yaên di lox xumac mi dô,²⁹ lêc buc wê Lot kidi gê Sodom mi la ge od ngwax yuu ngidax myavinê tô gê lag puunê tiyi xocbê lun val ge mi lam hi xomxo gee yib mîma vêl.³⁰ Om buc wê Xomxo Nu obêc vena le seac ge od xomxo obêc dô mi vông bêge êno.

³¹ “Obêc buc tige lêc xomxo ti dô lec xumac kisii ge od i o lêc lop mi lax kô i susu vac xumac lôma lêm, me xomxo ti obêc la dô vac yuac ge od i o lêc lax mi la ben lêm. Nge, susu i dô di xomxo i loc nêñ mô.³² Xam xovô Lot vinê wê tu ngidax mi le vac môt ge.³³ Èn xomxo ti obêc nêb viac ninivi ên viyin yuu yibêñ ge od maviha wê i vông ge obêc yib. Lêc xomxo ti obêc sea i ninivi lec a lêg ge od obêc dô mavîha yuu nivîha.

³⁴ “A ob nêl vô xam bê obêc buc tige xomxo yuu ob diyêp lec pêt ti vô bucên, lêc Anutu obêc kô ngwe di sea ngwe dô.³⁵ Di vêx yuu obêc divÔng yuac ti mi dô, lêc Anutu obêc kô ngwe di sea ngwe dô.³⁶ [Di vux yuu obêc dô vac yuac ti lê, lêc Anutu obêc kô ngwe di sea ngwe.]”

³⁷ Mêd nue ngivihi kinêg vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, kiyang tige obêc vô nôn lec gê na?” Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam xovô bê susu wê yib mi pital ge obêc yêp vac vigwe ti ge od menac byang kitucma di la lec vigwe tige.”

Kiyang pilepacêñ lec vêxôv ti yuu hizap nipaêñ ti

18 ¹ Mêd Yesu nêl kiyang pilepacêñ ti vô nue ngivihi, ên nêb ob vông xovôñen vô he bê he i kitaa i tiyi buc vihati di ni ma lecêñ i ma.

² Om nêl kiyang pilepacêñ bêga vô he ên nêbê, “Hizap ti dô vac vigwe ti, lêc o xona ên Anutu lêm di yê xomxo vihati tiyi xocbê susu vidaañ ge.

³ Di vêxôv ti dô vac vigwe tige, lêc la mi kitaa hizap tige tiyi buc vihati ên nêbê, ‘Tibii ti nêb ob vông kiyang vô a, om a nêb ông ngidu a xôn ên a nêg kiyang.’ ⁴ Lêc hizap o vông i vin i vya lutibed lêm, di buc tibeac la vêl lê, lêc hizap tyo xo bêga ên nêbê, ‘A o xona ên Anutu lêm, di a o xona ên xomxo ti lêm. Nge, a xê he tiyi susu vidaañ.⁵ Lécom vêxôv tige môci lam mi kitaa a nginong om a obêc ngidu i xôn ên i kiyang, ên i o lêc lam nginong nginong mi vông a nig i ma lêm.’ ”

⁶ Mêd Apumtau Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Xam xovô kiyang wê hizap nipaên tige nêl ge lê. ⁷ Om xam xo ên xam nêbê va? Xomxo wê Anutu vînoo he pyap nêb he tu ixe ge, he obêc kiyag vya lec Anutu tiyi bucênu yuu vidiîen vihati ge od Anutu obêc ngô he vya lêmê? Di obêc ngidu he xôn lutibed lêmê? ⁸ A ob nêl vô xam bê Anutu obêc ngô he vya di ngidu he xôn lutibed. Lêc a ob kinêg vô xam bê buc wê Xomxo Nu obêc lop mi lôm ge od obêc yê bê xomxo vông i vin, me o vông i vin lêm?”

Kiyang pilepacêñ lec Palisi ti yuu tibii takis kôêñ ngwe

⁹ Yesu nêl kiyang pilepacêñ tiga vô xomxo ya wê nêb he tibii vông vinêñ niviha di yê xomxo baba ên nêb he xomxo vîdaaêñ ge, om nêl bêga vô he ên nêbê, ¹⁰ “Xomxo yuu la vac Anutu xumac ngibua ên nêb ob la kitaa, Palisi ngwe di tibii takis kôêñ ngwe. ¹¹ Om Palisi tyo la le di kitaa vac nilô bêga ên nêbê, ‘O Anutu, a pimil ông ên wê a o nipaêñ tiyi xocbê xomxo baba ge lêm, ên he mi vông môt yôdac susu yuu yôdac vêx yuu vux di môt nipaêñ yaya. Di a o nipaêñ tiyi xocbê tibii takis kôêñ ganê lêm. ¹² Ên a ga wê a mi ngibua yaêñ lec buc yuu yuu tiyi da vihati, di a mone yuu susu wê a mi kô ge a mi tung vigê yuu yuu, om a mi vông kidu ti vô ông.’ ¹³ Di tibii takis kôêñ ngweo mila le teva, di o lax ma la kisiinê xocbê môt wê xomxo baba mi vông ge lêm. Nge, xovô nêb i tibii nipaêñ om kituu pikopac di kitaa bêga ên nêbê, ‘O Anutu, ông xo vigwe pisiv ên a di kitya a nêg nipaêñ vêl, ên a ga tibii nigpaêñ.’ ”

¹⁴ Om Yesu nêl ên nêbê, “A nêl vô xam bê tibii takis kôêñ ge Anutu kitya i nêñ nipaêñ vêl di yê i niviha di i lax mi la ben, di Palisi ge Anutu o yê niviha lêm. Ên xomxo wê ob yong ici va ge, ge wê Anutu obêc vông i vô nipwo lec, di xomxo wê vông ici vô nipwo lec ge, ge wê Anutu ob pimil i di vông i lê vô levac.”

Yesu kitaa lec nipwo

(Matyu 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Xomxo kô nue nipwo mi la vô Yesu, ên nêb i vyax vigê lec he di kitaa lec he, lêc Yesu nue ngivihi yê di vô mya nipaêñ vô he. ¹⁶ Lêc Yesu keac nipwo lam di nêl ên nêbê, “Vông nipwo i lam vô a di xam o le vac he xôn lêm, ên xomxo tibêge wê ob la dô vac Anutu ben ge. ¹⁷ A nêl hixôn nôn vô xam bê xomxo ti obêc vông i vin Anutu mi la vac i kwa ngibi tiyi xocbê nipwo mi la vac tae mae kwa ngibi lêm ge od o tiyi wê obêc la dô vac Anutu ben ge lêm.”

Xomxo wê susu yuu mone levac ge

(Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Xomxo levac ti kinêg vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe niviha, a obêc vông bêna êdêc dô magviha luta lêc luta?” ¹⁹ Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê,

“Bêna lêc ông nêb a niviha? Xomxo niviha ti o dô lêm. Anutu vaci nôn tibed wê niviha. ²⁰Ông xovô xolac wê Anutu nêl vô Moses ên nêbê, Ông o lêc vông môt yôdac vêx yuu vux lêm. Ông o lêc hi xomxo i yib lêm. Ông o lêc vun xomxo ngwe susu lêm. Ông o lêc nêl kiyang kityooên lec xomxo ti lêm. Ông loc vac tam yuu mam vya kwa ngibi.” ²¹Om xomxo levac tyo nêl ên nêbê, “Buc wê a gên nipwo di i val tyip gwêbaga, a viac xolac gee vihati mi vông i vô nôn lec.” ²²Yesu ngô tige, di luu i vya ên nêbê, “Môp ti gên yêp wê ông ob vông hixôn bêga bê ông loc vông susu tibeac wê ông vông ge mi tibii i kisuu di ông vông mone vô tibii wê nênsusu maen ge, ên ông obêc kô susu niviha gê kisii ganê. Pyap dêc ông lôm timu vô a vixag.” ²³Xomxo levac tyo ngô kiyang ge lê, lêc kiyang tige vông i nilô vô viyin levac, ên wê i mone levac ge.

²⁴Om Yesu yê i di nêl ên nêbê, “Xomxo wê susu tibeac ge obêc nêb la vac Anutu ben ge od obêc viyin levac vô he. ²⁵Môp wê bwoc kamel ti obêc la vac yin kitu tocêng, viyin levac lê, lêc xomxo susu tibeac obêc nêb la vac Anutu ben ge od obêc viyin levac luu vêl.” ²⁶Mêgem xomxo wê ngô kiyang tige nêl ên nêbê, “Obêc tibêge ge od letya tiyi wê ob la dô mavîha ge?” ²⁷Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Môp wê xomxo tiyiên ma wê ob vông ge, ge Anutu ob vông.”

²⁸Mêd Pita nêl vô Yesu ên nêbê, “Wê lê. Xe ga wê xe sea susu wê xe vông ge vihati dô di lam timu vô ông vixam.” ²⁹Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Vixôhilôg, a ob nêl vô xam bê xomxo ti obêc sea ben hixôn vinêe nue di tae mae lie lec Anutu xolac yuu ben ge ³⁰od obêc kô myaviwen niviha luu vêl gê kibun ga, di buc timuên ge od obêc la dô mavîha luta lêc luta.”

Yesu nêl kiyang vông lu yon lec myavinê wê ob kô ge
(Matyu 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹Yesu kô nue ngivihi vigê yuu di tô mi la yuu mi he la, dêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam ngô lê. Il ob la Jelusalem lê, lêc kiyang vihati wê plopete kivuu lec Xomxo Nu ilage obêc vô nôn lec. ³²Om xomxo obêc vông i la vac tibii wê o Yuda lêm ge vigê, dêc tibii obêc vô mya nipaên vô i di pisuv myaluc lec, ³³di pisa i ya yihi dêc hi i yib, di buc yon obêc lam la vêl ge od ob kidi lec mavîha nang.” ³⁴Mêgem nue ngivihi ngô kiyang tyo lêc he lungê, ên kiyang kehe o yêp seac vô he lêm om he vyac xovôên ma.

Yesu vông xomxo ma tocêng ti vô niviha lec
(Matyu 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵Yesu mila kwabo vô vigwe Jeliko, lêc xomxo ma tocêng ti dô vô môt ninja di kitaa susu vô tibii, ³⁶lêc ngô kiyang ngena ngena wê lam hixôn Yesu ge om kinêg vô xomxo ya ên nêbê, “Tibii vô nididun ên va?” ³⁷Lêc

xomxo nêl vô i ên nêbê, “Yesu Nasalet valê.” ³⁸Om xomxo ma tocên tyo tyuc ên nêbê, “Yesu, Devit nu, ông xo vigwe vô pisiv ên a.” ³⁹Lêc xomxo wê lam mug ge nêl ên nêbê, “Dô kiyang maën.” Lêc ma tocên tyo tyuc nginong nginong hixôn via levac ên nêbê, “Ông Devit nu, xo vigwe vô pisiv ên a.” ⁴⁰Mêgem Yesu val le dì nêl vô xomxo nêb he i kô xomxo ma tocên tyo mi lam vô i. Om he kô mi val dì val lax i le vô Yesu manôn dêc Yesu kinêg vô i ên nêbê, ⁴¹“Ông nêb a vông bêna vô ôngê?” Om xomxo tyo nêl ên nêbê, “A nêb ông vông a magnôn i seac.” ⁴²Om Yesu nêl vô i ên nêbê, “Mamnôn i seac. Vông vinêng wê ông vông ge vông ông vô nimviha lec.” ⁴³Mêgem lutibed xomxo tyo manôn seac, dì i la hixôn Yesu dì pimil Anutu. Dì xomxo wê yê ge vihati pimil Anutu ên wê xomxo ma tocên tige manôn seac ge.

Yesu yuu Sakias kiyang

19 ¹Yesu la vac vigwe Jeliko, ²dì xomxo ti lê nêbê Sakias dô vac vigwe tige. Sakias ge xomxo takis kôen nêng levac dì i mone yuu susu tibeac. ³Sakias nêb ob yê Yesu om la lêc tiyiên ma, ên myabo om xomxo tibeac le vac i manôn xôn, ⁴om tup mi la mug vô môt wê Yesu ob lam vô ge dì mila lec xax ti ên nêb ob la dô ên yê Yesu wê i val ge. ⁵Yesu mila vac xax kwa ngibi

wê Sakias dô lec ge dì lax ma lec dì nêl vô Sakias ên nêbê, “Sakias, lop lutibed ên a ob dô hixôn ông vac ông bom gwêbaga.” ⁶Mêgem Sakias lop lutibed dì kô Yesu mi la vac ben hixôn xêyaa niviha. ⁷Tibii yê wê Yesu la dô vac Sakias ben ge om he ni nyag dì nêl ên nêbê, “Bêna lêc xomxo tiganê la dô vac tibii nipaên tiganê ben dì la dô hixôn?” ⁸Mêlêc Sakias le vô he vihati manôn dì nêl vô Apumtau Yesu ên nêbê, “Apumtau, ngô lê. Susu vihati wê a vông ge a ob vông viwen i loc vô xomxo wê nêng susu maën ge. Dì a obêc kityoo xomxo ya di vô he mone vêl ila ge od a ob vông he xe vac i luu vêl, xocbê a obêc kô xomxo ti mone kehe ti ge od a obêc vông kehe yuudiyuu vô i nang.” ⁹Mêgem Yesu nêl vô i ên nêbê, “Gwêbaga Anutu kitya xam xumac tiga nêm nipaên vêl dì xam tu Anutu nue, ên ông ge, ông Eblaham tivae ti êno. ¹⁰Ên a, Xomxo Nu, a lam ên xomxo wê lung la vac nipaên ge, ên a nêb a ob hôm he lec ên he i dô niviha.”

Kiyang pilepacên lec xomxo vigê yuu wê kô mone ge (Matyu 25:14-30)

¹¹He ngô kiyang ngwe ge vêl, nang dêc Yesu nêl kiyang pilepacên ti vô he, ên he mila kwabo vô Jelusalem lêc tibii wê diloc hixôn i ge so ên nêb mêd he ob mila Jelusalem ge od Yesu ob tu Anutu manôn dì tu king, om Yesu nêb he i xovô buc tige bê gên yêp teva, ¹²om nêl kiyang pilepacên bêga vô he ên nêbê, “Xomxo levac ti dô vac vigwe ti, lêc nêb ob la vac

vigwe teva ngwe ên xomxo i vông i tu king ên lôm viac vigwe wê mi dô vac ge.¹³ Om buc wê nêb ob la ge od nêl nue yuac vigê yuu ge lam vô i di vông mone kipihac yuu yuu vô he toto di nêl vô he ên nêbê, ‘Xam vông yuac lec mone tigae di i loc tyip lec buc wê a obêc vena ge.’

¹⁴ “Mêd xomxo levac tyo loc mi la, lêc tibii vigwe tige xêyaa vô nipaên vô i, om vông lie ya timu vô i vixa mi la, ên nêb he i loc nêl bê, ‘Xe nêb xomxo tiga ob tu king mi viac xe lêm.’¹⁵ Lêc xomxo tyo mila kô lê levac pyap di lax mi la vac ben wê ob viac ge. Mêd nêl nue yuac wê vông mone vô he ge lam vô i, ên nêb ob xovô mone wê he vông yuac lec ge bêc he tulec ya hixônê?

¹⁶ “Om xomxo ti wê val taxlee ge nêl vô i ên nêbê, ‘Xomxo levac, ông vông mone kipihac yuu vô a, lêc a vông yuac lec om a tulec yul yuu hixôn.’¹⁷ Om xomxo levac nêl vô xomxo tyo ên nêbê, ‘Ông ge xomxo nivîha wê ông viac a yuac nivîha ge. Ông kô mone nipwo tya lêc ông viac nivîha, om a ob vông ông tu levac di viac vigwe levac vigê yuu.’

¹⁸ “Nang dêc nu yuac ngwe wê vông yuu ge val nang di nêl ên nêbê, ‘Xomxo levac, ông vông mone kipihac yuu vô a, lêc a vông yuac lec om a tulec yul ti hixôn.’¹⁹ Om xomxo levac tyo nêl vô i ên nêbê, ‘Nivîha, om a ob vông ông tu levac di viac vigwe levac vigê vilu.’

²⁰ “Nang dêc nu yuac ti wê vông yon ge val nang di nêl ên nêbê, ‘Xomxo levac, ga ông mone kipihac yuu wê ông vông vô a ge, om ông hôm ông xe. Ông mone ga a viyum vac nivimihi mi tung i dô,²¹ ên a xona ên ông, ên a xovô ên a nêbê ông ge xomxo myampilihi, ên susu wê xomxo ngwe ob tung ge od ông ob kô, di yaên wê xomxo ngwe yev he xe ge od ông la mi kô nôn.’

²² “Lêc xomxo levac nêl vô i ên nêbê, ‘Ông ge xomxo nipaên. Ên kiyang wê ông nêl ga hilung ông nêm nipaên, ên ông xovô ên ông nêbê a ga xomxo myagpilihi om susu wê xomxo ngwe tung i dô ge, a la mi kô, di yaên wê xomxo ngwe yev he xe ge od a la mi kô nôn.²³ Ông xovô bêge lê, lêc bêna lêc ông o la lii mone wê a vông ge vac xumac mone êdêc buc wê a vena ge od a kô mone wê a vông ge di kô wê dô lecén ge hixônê?’²⁴ Mêgem xomxo levac nêl vô xomxo wê he xôn le ge ên nêbê, ‘Xam hôm mone kipihac yuu ge vêl ên xomxo tige vigê di loc vông vô xomxo ngwe wê mone yul yuu ge.’²⁵ Lêc he nêl ên nêbê, ‘Xomxo levac, xomxo ganê mone levac tiyi yul yuu.’

²⁶ “Lêc xomxo levac nêl ên nêbê, ‘A ob nêl vô xam bê xomxo wê he susu dô ge, he ob kô ya hixôn, di xomxo wê susu ma ên he di nipwo tya dô vô he ge od a ob vô vêl ên he.²⁷ Di xomxo wê xêyaa vô nipaên vô a ên nêb a o tu king lêm ge, xam loc kô he mi lam di hi he i yib lec a magnôn.’ ”

Yesu la Jelusalem lêc tibii pimil i tiyi xocbê king ge
(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

²⁸ Yesu nêl bêge pyap di loc mi la ên nêb ob la Jelusalem. ²⁹ Mêd mila kwabo vô vigwe yuu lê nêbê Betpasi yuu Betani wê yêp kwabo vô kitôn

Oliv ge. Mêd vông nu ngivihi yuu la, ³⁰dì nêl vô yuu ên nêbê, “Muu loc vac vigwe tiganê, di muu obêc mîla wê donki wê gên ligên ge ti wê tibii vô yihi lec kwa di i dile ge. Donki tige xomxo ti o dô lec ila lêm. Mêgem muu piwelac yihi vêl ên di kô mi lam. ³¹Lêc xomxo ti obêc kinêg muu bê, ‘Muu ob piwelac yihi tige vêl ên va?’ ge od muu nêl vô bê, ‘Apumtau nêb ob vông yuac lec.’”

³²Yuu la i tiyi wê Yesu nêl ge di mila tulec donki, ³³om yuu piwelac yihi vêl ên, lêc xomxo wê he donki ge kinêg yuu ên nêbê, “Muu piwelac ge ên va?” ³⁴Lêc yuu nêl ên nêbê, “Apumtau nêb ob vông yuac lec.”

³⁵Mêd yuu kô donki tyo mi lax vô Yesu, di he vax he ngakwi lec kisii dêc Yesu dô lec. ³⁶Yesu dô lec di la vô môp, mêd xomxo ya vax he nivimihi lec môp wê Yesu ob tup vô ge i tiyi xocbê môp wê tibii mi vông vô he king ge. ³⁷Mêd Yesu lop vô môp kitôn Oliv di mila kwabo vô Jelusalem, lêc xomxo vihati wê mi tîmu vô Yesu kiyang ge, he pimil Anutu hixôn xêyaa niviha ên do levac wê Yesu vông mi he yê ge, ³⁸di he nêl levac la kisii ên nêbê,

“Il ob hi vixad i pec ên il nêd king wê tu Anutu manôn di lam ge.

Kiyang malehe yêp lag kisiinê, di Anutu wê dô lag kisiinê, il ob vông i lê i vô levac.”

³⁹He nêl bêge, lêc Palisi wê dô hixôn he ge, he ya nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, ông nêl vô nume bê he i dô kiyang maên.” ⁴⁰Lêc Yesu nêl ên nêbê, “A ob nêl vô xam bê he obêc dô kiyang maên ge od ngidax obêc tyuc di pimil a nang.”

Yesu byag ên tibii Jelusalem

⁴¹Mêd Yesu mîla kwabo vô Jelusalem dêc yê ma la di byag, ⁴²di nêl ên nêbê, “Gwêbaga xam obêc xovô môp wê xam ob dô vac malehe ge od obêc nivîha. Lêc ga xam lungên, ên kiyang ga yêp xôpacên om xam o xovô lêm. ⁴³Xam ngô lê. Obêc buc ti lêc tibii wê yê xam nipaên ge obêc val ku xenac kisuu xam xôn di o tiyi wê xam ti ob la ge lêm. ⁴⁴Di he ob hi xam hixôn nume wê xam dô vac vigwe ga vihati vô nipaên, di ngidax wê xam lox xumac ya ge, ngwe ob dô lec ngwe kisii lêm. Kehe bêga bê xam o xovô Anutu wê lam ên nêb ob hôm xam lec ge lêm.”

Yesu tii tibii wê vông vitevac vac Anutu xumac ngibua ge vêl (Matyu 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

⁴⁵Yesu la vac Anutu xumac ngibua di la tii tibii wê vông vitevac vac ni'lô ge la vêl, ⁴⁶di nêl vô he ên nêbê, “Xolac nêl bêga nêbê, ‘A xumac ga, xumac kitaa vacên,’ lêc xam vông i tiyi xocbê xumac wê tibii yôdac ob kitucma vac ge.”

⁴⁷Yesu mi nêl xolac vac Anutu xumac ngibua tiyi buc vihati. Mêd xomxo levac wê mi si daa gee di xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn

xomxo levac levac ya, he xôn nêb he ob hi Yesu i yib,⁴⁸ lêc he o tulec môt ti wê he ob hi Yesu lec ge lêm, ên xomxo tibeac vô ninya vô kiyang wê Yesu nêl ge dì o sea i lêm.

Xomxo kunac Yesu ên nêbê, “Ông kô xêkizêc vô letya?”

(Matyu 21:23-27; Mak 11:27-33)

20 ¹Buc ti lêc Yesu la vac Anutu xumac ngibua dì la nêl xolac vô tibii, dì xomxo levac wê mi si daa vô Anutu gee dì xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn he Yuda levac levac val vô Yesu, ²dì val kunac i ên nêbê, “Ông tu letya manôn dì lam vông môt tigaê? Letya nêb ông vông môt tibêgaê?” ³Lêc Yesu nêl lax vô he ên nêbê, “A êno ob kinêg kiyang ti vô xam. Om xam nêl vô a bê ⁴letya vông Jon la lipac xomxo? Ge Anutu lag kisiinê vông, me xomxo kibun ga vông?” ⁵Om he nêl vôma bêga ên nêbê, “Il obêc nêl bê Anutu lag kisiinê vông ge od Yesu obêc nêl vô il bê, ‘Lêc bêna lêc xam o vông i vin kiyang wê Jon nêl ge lêmê?’ ⁶Lêc il ob nêl bê xomxo kibun ga vông Jon la yuac tige, od xomxo obêc nêx il ya ngidax, ên he vihati vông i vin ên he nêbê Jon ge plopet wê Anutu vông i la ge ti.” ⁷Om he nêl vô Yesu ên nêbê, “Xe o xovô Jon Lipacêñ kehe lêm.” ⁸Mêt Yesu nêl vô he ên nêbê, “Om a êno ga, a ob nêl xomxo ti wê vông a lam ge kitong vô xam lêm.”

Kiyang pilepacêñ lec tibii nipaêñ wê viac yuac ge

(Matyu 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹Mêt Yesu nêl kiyang pilepacêñ ti vô xomxo bêga ên nêbê, “Xomxo ti xin wain vac i yuac ti, dì vông vô tibii ya nêb he i viac, ên nêb ob la vigwe teva ti dì la dô buc xuhu dia. ¹⁰Mêgem loc mi la dô mêt buc wê wain ob huu ge om vông nu yuac ti lax mi la vô tibii wê diviac i yuac ge ên nêbê i loc kô i wain nôn ya, om xomxo tyo mîla lêc xomxo wê viacêñ wain ge hi i dì vông i lax mi la pileva. ¹¹Nang dêc xomxo ti wê i yuac ge vông nu yuac ngwe lax vô he nang, lêc tibii yuac viacêñ pisa i dì vô mya nipaêñ vô i dì vông i lax mi la pileva. ¹²Nang dêc xomxo levac tige vông nu yuac ti wê vông yon ge la nang, lêc he hi i vô nipaêñ dì nêx i la ninya. ¹³Om xomxo ti wê i yuac ge xo bêga ên nêbê, ‘A ob vô va? Ga a ob vông a nug tuc wê a xêgyaa vin lec i ge i loc vô he, ên mêt he ob yê i xocbê xomxo levac dì la vac kiyang wê i vông ge kwa ngibi.’ ¹⁴Lêc xomxo wê viac i yuac ge yê wê xomxo levac tyo nu mîla ge om he nêl vôma ên nêbê, ‘Xomxo ti wê ma obêc nêl i lê lec yuac ga ge val, om il ob hi i yib êdêc yuac ga i tu il xe.’ ¹⁵Om he hôm i xôn dì kô mi la vô yuac ninya dì hi i yib. Om a ob kinêg vô xam bê xomxo ti wê i yuac ge obêc vô va vô he? ¹⁶Ge obêc hi xomxo tigee yib dì vông i yuac vô xomxo baba mi he i viac nang.” Xomxo wê ngô kiyang tige nêl ên nêbê, “Le i lêc vông tibêge lêm.”

¹⁷Mêt Yesu yê he dì nêl ên nêbê, “Xam nêbê môt bêge i ma, mêlêc kiyang wê plopete kivuu ilage, kehe bêna? Ên plopete ilage kivuu kiyang

mi i yêp bêga ên nêbê, ‘Ngidax ti wê xomxo xumac loxên yê lêc nêb tiyiên ma ge, ge wê tu ngidax xêkizêc wê ob hôm xumac xôn ge.’¹⁸ A ob nêl vô xam bê xomxo ti obêc tô mi hi i lec ngidax tige ge od ob hi i len vô pipu sea, di ngidax tige obêc tô mi hi xomxo ti ge od obêc hi i pital sea.”

¹⁹ Yesu nêl bêge dêc xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn xomxo levac wê mi si daa gee, he xovô ên he nêbê Yesu nêl kiyang pilepacêng tige lec he, om he nêb he ob hôm Yesu xôn lutibed, lêc he xona ên wê xomxo tibeac ge.

Xomxo nêb ob yaxêng Yesu kiyang lêc Yesu o nêl ti so lêm
(Matyu 22:15-22; Mak 12:13-17)

²⁰ Mêd xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn xomxo levac wê mi si daa gee yê Yesu xôn dì vông xomxo ya la vô i ên nêb he i yê i xôn dì yaxêng i kiyang bêc obêc nêl ti so ge od he ob vông i loc vac gavman vigê dì vông kiyang vô. Xomxo tigee kityoo nêb he xomxo nivîha,²¹ om la kinêg vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, xe xovô ên xe nêbê xolac wê ông nêl vô xomxo ge, ông nêl bôbac dì nivîha, dì ông o xona ên xomxo ti lêm. Nge, ông mi nêl Anutu kiyang hixôn nôn vô xomxo vihati tiyima.²² Om xe ob kinêg vô ông bê tiyi wê il Yuda ob vông mone takis vô king Sisa wê tibii madiluhu ge, me il ob vông lêm?”²³ Lêc Yesu xovô kiyang kityooen wê yêp vac he nilô ge om nêl vô he ên nêbê,²⁴ “Xam hilung mone ti mi a xê. Letya kinu yuu lê wê yêp lec mone ga?” Om he nêl ên nêbê, “Sisa kinu yuu lê.”²⁵ Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Mêgem susu wê Sisa xe ge, xam vông i loc vô Sisa, di susu wê Anutu xe ge, xam vông i loc vô Anutu.”²⁶ Mêd he o tiyi wê he ob kityoo Yesu ên i nêl kiyang ya so lec xomxo manôn ge lêm, ên he yetac ên kiyang wê Yesu nêl lax vô he ge om he dô kiyang maên.

He kinêg vô Yesu lec môp wê xomxo ob kidi lec vac yibêng ge
(Matyu 22:23-33,41-46; Mak 12:18-27,35-37)

²⁷ Xomxo Sadyusi ya val vô Yesu. He Sadyusi ge, he o vông i vin bê xomxo ob kidi lec vac yibêng lêm.²⁸ Om he la nêl vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, Moses xolac nêl bêga vô il ên nêbê xomxo ti obêc kô vêx ti lêc nu ma di i yib dì vinê gên dô ge od vux tyo lie ti ob ii vêx tyo nang êdêc vông nue, dì nue i tu susu wê ma yibêng vông ge kehe. Moses xolac nêl bêge.²⁹ Om wê vux vigê vilu dì sec yuu ob dô lec ta yuu ma tibed, mêdêc li tuc obêc kô vêx ti lêc yib dì nu ma ge,³⁰⁻³¹ od li môn ob ii vêx tige i tii vac nang, lêc wê obêc yib dì nu ma ge od li gwaa ob ii nang, lêc wê li gwaa obêc yib ge od lie timuên vihati ob timu vô môp tibed ge dì ii vêx tige, lêc wê vihati obêc yib dì nue ma,³² dêc vêx tyo obêc yib timuên ge.³³ Xam nêl ên xam nêbê xomxo obêc kidi lec vac yibêng om xe nêb xe ob kinêg vô ông bê buc wê xomxo yibêng obêc kidi lec ge, od vêx tige obêc tu

vux tina vinê? În vux vigê vilu dî sec yuu, he xôn ii vêx tige lec buc wê he dô maviha ge.”

³⁴Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xomxo wê dô gwêbaga ge, he iima. ³⁵Lêc xomxo wê Anutu nêb he niviha tiyi wê ob kidi lec vac yibê dî la dô maviha timuên ge, he ob iima vô buc timuên lêm. ³⁶În he obêc yib i tii vac nang lêm. Nge, he ob dô tiyi xocbê angela ge, ên he kidi lec vac yibê dî he tu Anutu nue.

³⁷“Moses kiyang nêl kitong êno ên nêbê xomxo yibê obêc kidi lec i tii vac nang. Ge yêp seac vac kiyang wê Moses kivuu lec xax wê ngwax dîtum lec ge bêga ên nêbê, ‘Apumtau Anutu ge Eblaham yuu Aisak yon Jekop Anutu wê yon mi kitaa vô ge.’ ³⁸Yon yib tax dêc Moses kivuu kiyang tige timuên, lêc Moses kivuu i tiyi xocbê yon xeedô ge. Om il ob xovô bê Anutu o tu xomxo yibê nêl Anutu lêm. Nge, Anutu tu xomxo maviha nêl Anutu, ên xomxo wê maviha hixôn he wê yibê ge, Anutu yê he vihati xocbê he dô maviha ge.”

³⁹Yesu nêl bêge dêc xomxo wê xovô Moses xolac gee, he ya nêl ên nêbê, “Xolac kehe, ông nêl ge bôbac la tiyi.” ⁴⁰He nêl bêge, ên he xona om he nêb he ob kinêg kiyang i tii vac vô Yesu lêm.

⁴¹Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xomxo ya nêl ên nêbê Kilisi wê Anutu nêb ob vông i lam ge, ge Devit nu? ⁴²În Devit vaci kivuu vac kipihac Sam bêga ên nêbê,

‘Apumtau Anutu nêl vô a Apumtau ên nêbê, Ông dô vô a vigêg hiyôv,
⁴³dî a obêc vông tibii wê vông vevac vô ông ge he i dô vac ông
 vigêm vilu kwa ngibi.’

⁴⁴Devit nêl ên nêbê Kilisi ge Apumtau, om bêna lêc xomxo nêl ên nêbê Kilisi ge Devit bue timuên ti?”

Xomxo wê xovô Moses xolac gee nêl nipaêñ
(Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)

⁴⁵Xomxo tibeac dô om he ngô kiyang wê Yesu nêl vô nue ngivihi bêga ên nêbê, ⁴⁶“Xam viac xam ên môp nipaêñ wê xomxo wê xovô Moses xolac gee mi vông ge. În he xêyaa vin lec môp wê he ob vinyum ngakwi dia niviha dî la vîlee vac maket ên he nêb xomxo i yê he dî pîmil he ya kiyang malehe, dî he obêc la vac xumac lilo, me he ob la ya vizid levac ge od he nêb he ob dô lec sia niviha wê xomxo levac mi dô lec ge. ⁴⁷Lêc he ge wê he mi vô xomxo vêxôv nêl susu yuu xumac vêl ge, dî buc wê he ob kitaa ge od he mi viyum nêl nipaêñ vac kitaaêñ dia. Om myaviwen nipaêñ wê he ob kô ge obêc levac mabu luu vêl.”

Vêxôv wê vông daa vô Anutu ge
(Mak 12:41-44)

21 ¹Yesu dô dî yê wê tibii wê mone levac gee lam tung mone vac kilong wê tibii mi tung mone daa vac ge. ²Mêd yê wê vêxôv

wê mone ma ge ti val tung mone hi yuu tya vac kilong tyo. ³Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “A ob nêl hixôn nôn vô xam bê mone yuutyabed wê vêxôv tiganê tung vac kilong ge nginoo daa wê xomxo baba tung ge vêl. ⁴Ên he mone tibeac dô lê, lêc he vông nipwo tya di he xe levac dô, dom vêx tiganê ge i nêm mone ma di hi yuu tya, lêc vông vihati tu daa, di ti o dô wê ob kisuu xen yaêm lec ge lêm.”

Yesu nêl lec viyin wê ob val timuên ge
(Matyu 24:1-14; Mak 13:1-13)

⁵Xomxo ya nêl kiyang lec Anutu xumac ngibua ên nêbê, “Xumac tiga, tibii lox ya ngidax nivihavîha di vunac vô ya susu nivihavîha.” Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, ⁶“Susu wê xam wê ga, obêc buc timuên ge od ngidax tigae ob dii sea, di ngwe ob dô lec ngwe kisii lêm.”

⁷Mêd he kinêg vô Yesu ên nêbê, “Xolac kehe, kiyang tige obêc vô nôn lec yelacna? Di do vatya obêc val tax ên xe xê di xovô bê susu tige ob vô nôn lecê?” ⁸Mêgem Yesu nêl ên nêbê, “Xam viac xam niviha êdêc tibii i o lêc kityoo xam lêm. Ên xomxo tibeac obêc val kityoo xam di nêl a lêg di nêl bê he Kilisi, di nêl bê buc vô kwabo lec. Lêc xam o lêc vông i vin he vya di timu vô he lêm. ⁹Di xam obêc ngô kiyang wê nêbê vevac tyip vac vigwe ya mi xomxo hima ge, od le i lêc yetac di xona lêm. Ên vevac tige obêc val tax, lêc buc myahipu gên yêp dia.”

¹⁰Nang dêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Vô buc tige tibii viyang ngwe ob vông vevac vô viyang ngwe, di tibii viyang viyang ob dô kidu kidu di vông vevac vòma. ¹¹Vac vigwe viyang viyang ge ngiyêg ob yoc levac di vip levac ob den xomxo di yidac levac ob vông he. Di do levac ya ob lam gê lag kisiinê di vông xomxo xona mabu.

¹²“Vô buc wê susu tigee valên gên ma ge, od tibii obêc hôm xam xôn di vông viyin levac vô xam, di vông kiyang vô xam vac xumac lilo wê Yuda vông ge di tung xam la vac kalabuhu. He ob nêb vông a lêg i vô nipaêm, mêgem he obêc kô xam mi la di vông xam le vô king yuu gavman levac manôn di vông kiyang vô xam. ¹³Lêc buc tige wê xam ob nêl a xolac kitong vô he, ¹⁴om le i lêc xo kiyang wê xam ob nêl lax vô he ge lêm. ¹⁵Ên a obêc vông xam piyôp yêp seac di xam nêl kiyang niviha, om he wê nêb ob vông vevac vô xam ge, he o tiyi wê he ob pwoo kiyang wê a nêl vô xam ge vac lêm.

¹⁶“Mêd xacxam va tame mame lime ngidême hixôn xam nimpipu, heche va obêc vông xam vac tibii vevac vigê di he obêc hi xam ya wib. ¹⁷Di xomxo vihati xêyaa obêc vô nipaêm nôn vô xam ên wê xam vông i vin a lêg ge. ¹⁸Lêc xam obêc dô nimviha di bamzub lihi ti tya obêc pul vêl lêm. ¹⁹Om xam le xêkizêc êdêc dô mamviha timuên.

Yesu nêl kiyang lec wê Jelusalem obêc vô nipaêm ge
(Matyu 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰“Buc wê tibii vevac obêc lam buu vigwe Jelusalem xôn ge od xam xovô bê buc wê vigwe ob vô nipaêm ge vô kwabo lec. ²¹Om buc tige,

xomxo wê dô vac vigwe Judia ge, he i pec mi loc lec vigwe kitôn, di he wê dô vac vigwe Jelusalem ge, he i pec mi loc vêl, di he wê dô Jelusalem ninja ge, he i o lêc dilôc vac vigwe Jelusalem lêm. ²²Ên buc tige wê Anutu ob vông myavîwen nipaên vô xomxo Yuda i tiyi kiyang wê plopete kivuu ilage, om kiyang gee vihati obêc vô nôn lec. ²³Om vêx wê nu dô vac xêyaa hixôn vêx wê divông lul vô nue vô buc tige, he ob dô vac viyin levac. Ên xomxo kibun ga ob dô vac viyin levac di xêyaa myavinê wê Anutu vông ge ob tulec he Yuda vihati. ²⁴Mêd tibii ob hi he ya yib ya yipac di ku he ya xôn di kô he mi la vac tibii ba ben di he la dô di vông yuac kalabuhu. Di tibii wê o Yuda lêm ge ob vông vigwe Jelusalem vô nipaên di heche va ob tu kehe di viac i tiyi buc wê Anutu nêl ge.

Buc wê Xomxo Nu ob vena ge
(Matyu 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵“Mêd do toto ob val vac hiyôv yuu dentuc di pitua gê lag kisiinê, di xomxo kibun ga vihati nilô ob vô viyin levac di he ob xona ên mia gwec wê vuac di vô didun levac ge. ²⁶Di pitua yuu susu wê lag ge ob yetac di sea vigwe wê le lec ge di la, om xomxo ob yê di xovô susu nipaên wê ob val kibun ge om he ob xona mabu di vixog mi la kibun. ²⁷⁻²⁸Mêd buc wê susu tigee obêc val ge, od xam nilôm i vô viyin maên di xam wê mam i loc kisii, ên buc wê Anutu ob vô xam vêl ên viyin yuu nipaên ge vô kwabo lec. Mêd ge wê a, Xomxo Nu, a ob lam vac viyobtoc hixôn xêkizêc yuu xêseac di lam kibun, di xomxo vihati ob yê wê a val ge.”

Kiyang pilepacêñ lec xax wê mi pwoc ge
(Matyu 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹Mêd Yesu nêl kiyang pilepacêñ ti vô he ên nêbê, “Xam xovô xax wê ob pwoc lihi ge. ³⁰Ên xax lihi obêc pwoc lec ge od xam xovô ên xam nêbê ge buc wê hiyôv ob linac niviha ge. ³¹Mêgem xam xovô bêga bê môp wê xam ob xovô Anutu buc ge, tiyi bêge êno. Om xam obêc wê do tigee wê val ge od xam xovô bê buc wê Anutu ob tu king di vông xomxo vihati la vac i kwa ngibi ge vô kwabo lec.

³²“A nêl hixôn nôn vô xam bêga bê xomxo wê dô gwêbaga ge obêc dô di kiyang tigee vihati obêc vô nôn lec lê. ³³Lag yuu kibun xôa obêc ma, lêc kiyang wê a vông ge, bo ti obêc la xôa ma lêm.

Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêb he i viac he

³⁴“Xam viac xam niviha, di le i lêc num mi vô mavmav lêm, di xam o lêc xo kiyang tibeac lec susu wê nimnivi xe ge di nilôm i vô viyin lec lêm, ên xam obêc viac xam niviha lêm ge od Xomxo Nu obêc lop mi lôm lutibed ge od xam ob lungê, tiyi xochê pulac wê lilii lungê om mila mô, lêc vac ge. ³⁵Ên buc tige obêc val vô xomxo wê dô lec kibun ga vihati

yang. ³⁶ Om xam viac xam i tiyi buc vîhati, di xam kitaa vô Anutu bê i vông xêkizêc vô xam i tiyi wê xam ob le xêkizêc di kilê viyin wê ob tulec xam ge êdêc le niviha vô Xomxo Nu manôn wê obêc vena ge.”

³⁷ Mêd Yesu la mi nêl xolac vac Anutu xumac ngibua tiyi vidiên vîhati, di bucêng ge mi sea Jelusalem di la mi yêp lec kitôn Oliv. ³⁸ Mêdêc pitoc yang ge xomxo tîbeac mi kidi mi la vac Anutu xumac ngibua ên nêb ob la ngô Yesu kiyang wê nêl ge.

Judas nêb ob vông Yesu vac xomxo levac vigê

(Matyu 26:1-5,14-16; Mak 14:1-2,10-11; Jon 11:45-53)

22 ¹ Buc wê tibii Yuda ob myêl levac di ya blet xêkizêc wê yis maên ge ên xovô buc Pasova ge vô kwabo lec. ² Mêd xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xomxo wê xovô Moses xolac gee he nêb he ob hi Yesu i yib, lêc he xona ên xomxo tîbeac, om he myag môp wê he ob hôm i xôn ge.

³ Judas Iskaliot ge Yesu nue ngivihi ti lê, lêc Seten la vac i nilô. ⁴ Om Judas loc mi la vô xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xêhipu levac wê mi viac Anutu xumac ngibua gee, di he keac lec môp wê Judas ob vông Yesu vac he vigê ge. ⁵ Om xomxo levac tigee nilô vô nivîha di he nêb wê Judas ob vông Yesu vac he vigê ge od he ob vông mone vô i. ⁶ Mêgem Judas tyuc lec, mêd myag môp wê ob hôm Yesu xôn ge, lêc xovô wê xomxo tîbeac mi dô hixôn Yesu ge om dô bin buc wê Yesu vaci obêc dô tamaên di xomxo ma ge lê.

Pita yuu Jon viac vizid wê he ob ya ge

(Matyu 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)

⁷ Buc wê tibii Yuda ob ya blet xêkizêc di hi bwoc sipsip mi ya ên xovô buc Pasova ge, ⁸ om Yesu nêl vô Pita yuu Jon ên nêbê, “Ga buc Pasova om muu loc myêl vizid ên il ob xa.” ⁹ Om yuu kinêg vô i ên nêbê, “Ông nêb xii la myêl vac xumac tina?”

¹⁰ Mêgem Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu ngô lê. Muu loc vac vigwe Jelusalem di muu obêc wê xomxo ti dikilê mia mi la ge, od muu timu vô xomxo tige vixa di loc vac xumac wê xomxo tyo ob la vac ge, ¹¹ di nêl vô xomxo ti wê i xumac ge bê, ‘Xolac kehe nêb xii lam kinêg vô ông bê xumac nilô tina wê i hixôn nue ngivihi ob ya vizid vac ge?’ ¹² Muu obêc kinêg bêge vô i ge od obêc hilung xumac nilô levac ti wê yêp kisii ge vô muu. Susu wê il ob dô lec ge le vac xumac tige pyap, om muu loc myêl vizid wê il ob xa ge vac.” ¹³ Mêgem Pita yuu Jon loc mi la, di mila yê i tiyi wê Yesu nêl ge, mêtgem yuu la myêl yaên wê he ob ya ge.

Yesu vông pasa vô nue ngivihi

(Matyu 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kolin 11:23-25)

¹⁴ Buc wê he ob ya vizid ge om Yesu hixôn nue ngivihi, he xôn dô di ya. ¹⁵ Mêd Yesu nêl vô he ên nêbê, “A xovô ên a nêbê a obêc kô myavinê

levac om a nilôg kídu a ên a nêb a ob xa vizid tiga hixôn xam tax lê dêc kô myavinê timuên.¹⁶ A nêl vô xam bêga bê a ob xa vizid tiga i tii vac lêm dì i loc tyip vô buc wê vizid tiga obêc vô nôn lec vac Anutu ben.”

¹⁷Mêd Yesu hôm kap ti di kitaa vô Anutu dì nêl vô he ên nêbê, “Xam hôm dì titang vôma. ¹⁸A ob nêl vô xam bê a obêc num wain bêga i tii vac lêm dì i miloc vô buc wê a ob num mia vac Anutu ben ge.” ¹⁹Nang dêc Yesu hôm blet ti di kitaa lec mêt hibu dì vông vô he titi di nêl ên nêbê, “Ga a nignivi wê a vông ên a nêb i ngidu xam xôn ge. Xam timu vô môp bêga dì xovô a.” ²⁰He ya pyap mêt Yesu vông bêge vô kap wain êno, di nêl ên nêbê, “Mia wain ga a hi wê a ob kipyax sea ên xam ge. Mêgem kiyang paha wê Anutu hilu ge, a obêc vông i vô nôn lec ya a hi.

²¹“Xam wê lê. Xomxo ti wê ob vông a vac tibii vevac vigê ge xeedô di ya hixôn a lec tevol tiga. ²²A, Xomxo Nu, a ob xib i tiyi xocbê kiyang wê Anutu nêl pyap ge lê, lêc xomxo ti wê ob vông a la vac he vigê ge obêc kô myavîwen levac lec timuên.” ²³Yesu nêl bêge pyap, mêt nue ngivihi nêl vôma ên nêbê, “Om il tina wê il obêc vông môp tibêge?”

Yesu nue ngivihi ngaênma ên nêb he tina obêc tu levac i luu he baba vêl

²⁴Mêt Yesu nue ngivihi ngaênma ên nêb mêt he tina obêc tu levac i luu he baba vêl. ²⁵Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “King kibun ga môp wê nêb tibii viyang viyang ge i loc vac he kwa ngibi, di tibii wê tu levac ge nêb xomxo wê pileva ge i pimil he ên yuac wê he vông ge. ²⁶Lêc xam o lêc timu vô môp bêge lêm. Nge, xam wê xam kô lêm levac ge, xam dô i tiyi xomxo wê lê maén ge, di xam wê xam tu levac ge, xam dô i tiyi xocbê xomxo wê mi vông yuac vô xam ge. ²⁷A ob kinêg xam bê xomxo ngwe na wê levac ge? Ge xomxo ngwe wê dô dì ya ge, me i nu yuac ngwe wê myêl i xen yaén dì kô mi lam ge? Ge xam xovô ên xam nêbê ge xomxo ngwe wê dô mi ya ge. Lêc a ga, a lam dô hixôn xam tiyi xocbê xam num yuac ti.

²⁸“Viyin tibeac tulec a, lêc xam o sea a lêm. Nge, xam kilê viyin hixôn a. ²⁹Mag Anutu nêb a tu king dì kô lêg levac, om a ob vông xam tu king di kô lêm levac hixôn a êno bêge, ³⁰om buc wê a ob tu king ge od xam ob dô hixôn a dì il xôn ob xa dì num, di xam obêc dô lec sia king di yaxê lime Islel wê xam hipu vigê yuu dì tô mi la yuu ge nêñ kiyang.”

Yesu nêl ên nêb Pita obêc yax i vun (Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)

³¹Yesu nêl vô Saimon Pita ên nêbê, “Saimon, ngô lê. Seten nêl ên nêbê ob yaxêñ xam, om Anutu tyuc lec ên nêb i yaxêñ. ³²Lêc a kitaa vô Anutu lec ông ên a nêbê ông o lêc sea vông vinêñ lêm. Di buc wê ông ob pilepac ông mi lax vô Anutu ge od ông ngidu lime nêñ vông vinêñ xôn.”

³³Lêc Pita nêl vô i ên nêbê, “Apumtau, a obêc loc hixôn ông. Wê tibii ob vông ông la vac kalabuhu me hi ông wib ge, od a ob kô myavinê hixôn

Ông.” ³⁴Lêc Yesu nêl vô i ên nêbê, “Pita, a ob nêl vô ông bê vô bucên tyá ga kokilêx vôen vya obêc gên ma dì ông ob yax a vun lu yon bê ông lungên a.”

Kiyang lec susu wê ob ngidu xomxo xôn ge

³⁵Yesu nêl vô nue ngivihi ên nêbê, “Buc ilage wê a vông xam la vac yuac ge od a nêb xam kôên vixec yuu mone dì su i ma. Om a ob kinêg vô xam bê susu ya mi ma ên xam vô buc ya, me?” Lêc he nêl ên nêbê, “Maê, susu ti o ma ên xe buc ti lêm.” ³⁶Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Dom gwêbaga, xomxo ob viac xam lêm, om xam vixec mone obêc dô ge, od xam kô hixôn mi loc. Di vixec êno bêge. Di xam ti yipac obêc ma ge od xam vông nêm kolsiot ên tibii i kisuu dì xam kô mone mi loc kisuu yipac lec. ³⁷A nêl bêga vô xam, ên viyin obêc val i tiyi kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê, ‘Xomxo nêl nêb i ge tibii nipaên.’ Om a ob nêl vô xam bê kiyang tiga obêc vô nôn lec vô a, ên kiyang vihati wê he kivuu lec a ilage obêc vô nôn lec.” ³⁸Om he nêl vô Yesu ên nêbê, “Apumtau, wê. Yipac yuu yêp ga.” Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Ge pyap.”

Yesu la kitaa gê Getsemani (Matyu 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹Pyap dêc Yesu sea Jelusalem di la lec kitôn Oliv tiyi xocbê mi vông ge, mêd nue ngivihi timu vô i vixa mi he la. ⁴⁰Mêd he mîla vigwe tige om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam dô dì kitaa êdêc viyin wê ob yaxên xam ge i o lêc vông xam tô lêm.” ⁴¹Mêd Yesu sea he dì la teva tya tiyi xocbê xomxo ti ob nêx ngidax la tô ge, dêc la yev vixa kitu vac di kitaa bêga ên nêbê, ⁴²“O Mag, ông obêc tyuc lec ge od ông vô viyin tiga vêl ên a. Lêc ông o lêc vông i tiyi wê a nêb ông vông ge lêm. Nge, ông vông i tiyi wê ôcông va xovô ge.”

⁴³[Mêd angela ti lam gê kisiinê dì lam ngidu i xôn. ⁴⁴Yesu nilô vô viyin levac dì i kitaa xêkizêc dì nivinê tyip tiyi xocbê hi ge dì yuc la kibun.]

⁴⁵Yesu kitaa pyap di kidi mi lax vô nue ngivihi, lêc yê wê he nilô vô viyin levac om he yêp. ⁴⁶Mêgem Yesu nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam diwêpê? Xam kidi lec dì kitaa êdêc viyin wê ob yaxên xam ge i o lêc vông xam tô lêm.”

Judas vông Yesu la vac Yuda levac vigê (Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:3-11)

⁴⁷Yesu gên dinêl kiyang tige di xomxo tibeac val mi lam. Judas wê Yesu nue ngivihi vigê yuu dì tô mi la yuu ge ti kô tibii mi he lam, dêc Judas val le hixôn Yesu ên nêb ob nga lia, ⁴⁸lêc Yesu nêl vô i

ên nêbê, “Judas, bêna lêc ông nga Xomxo Nu lia ên ông nêb tibii i lam hôm i xôn?”

⁴⁹Yesu nue ngivihi yê wê tibii tigee nêb ob hôm i xôn ge om he kinêg vô i ên nêbê, “Apumtau, ông nêb xe hi he ya yipac, me?” ⁵⁰Lêc lutibed nu ngivihi ti hôm yipac dì sap xomxo levac wê mi si daa ge nu yuac ti ninya lihi viulu hiyôv vêl. ⁵¹Lêc Yesu nêl ên nêbê, “Môp bêge i ma.” Mêd vyax vigê lec xomxo tige ninya dì i vô niviha lec.

⁵²Mêd xomxo wê lam ên nêb ob lam hôm Yesu xôn ge, ge he xomxo levac wê mi si daa gee dì xêhipu levac wê mi viac Anutu xumac ngibua gee, hixôn he Yuda levac levac ya, om Yesu nêl vô he ên nêbê, “Xam xo ên xam nêbê a tibii yôdac ti om xam lam hixôn yipac yuu vigo? ⁵³Ilage a mi dô hixôn xam vac Anutu xumac ngibua tiyi buc vihati, lêc xam o hôm a xôn lêm. Lêc gwêbaga buc wê xam vông, om xêkizêc wê mapitoc vông ge vô levac.”

Pita yax Yesu vun nêbê i lungên

(Matyu 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72; Jon 18:12-18,25-27)

⁵⁴He hôm Yesu xôn dì kô i mi la vô xomxo ti wê tu xomxo daa sién nê levac ge om he mila vac xomxo levac tyo ben, dì Pita timu vô he vixa lêc le lam teva teva. ⁵⁵Mêd xomxo wê dô vac xomxo levac tige ben ge vev ngwax lec wetôv dì nyuu mi dô, dì Pita la dô hixôn he. ⁵⁶Mêdêc vêx yuac ti yê Pita wê xeedô dì ngwax linac lec ge om yê i kizêc dêc nêl ên nêbê, “Xomxo tya ga wê mi dô hixôn Yesu ge.” ⁵⁷Lêc Pita nêl ên nêbê, “A lungên xomxo tige.” ⁵⁸He dô nipwo tya, nang dêc xomxo ngwe yê Pita nang dì nêl vô i ên nêbê, “Ông wê ông mi dô hixôn Yesu he nue.” Lêc Pita nêl ên nêbê, “Maê, o a lêmê.”

⁵⁹Hiyôv manôn ti la vêl, nang dêc xomxo ti nêl xêkizêc nang ên nêbê, “Vixôhilôg, xomxo tiga wê mi dô hixôn Yesu, ên yuu xôn tibii Galili yuu.” ⁶⁰Lêc Pita nêl ên nêbê, “A lungên kiyang wê ông nêl ge.” Pita gên o nêl kiyang tiyôô lêm, dì kokilêx hi vya lutibed. ⁶¹Mêd Apumtau Yesu pilepac i dì yê Pita, om Pita xovô kiyang wê Yesu nêl vô i ên nêbê, “Vô bucên tiga kokilêx vôen vya obêc gên ma dì ông obêc yax a vun lu yon dì nêl bê ông lungên a.” ⁶²Pita xovô wê i vông i so ge om sea vigwe tige dì la byag levac.

Yesu la le vô tibii Yuda levac levac manôn

(Matyu 26:59-68; Mak 14:55-65; Jon 18:19-24)

⁶³Mêd xomxo wê hôm Yesu xôn ge keac nipaên lec dì hi, ⁶⁴dì ku i manôn vac nivîmihi dì nêl vô i ên nêbê, “Ông nêl bê letya hi ôngê.”

⁶⁵Mêd he nêl kiyang nipaên tibêge tibeac lec i.

⁶⁶Vigwe vidiî mêd he Yuda levac levac nêb ob kitucma, om xomxo levac wê mi si daa gee dì xomxo wê xovô Moses xolac gee hixôn he levac levac ge mangwe, he kitucma mi dô, mêd tibii kô Yesu mi la lax vô he manôn. Mêd he kinêg vô Yesu ên nêbê, ⁶⁷“Nêl vô xe bê ông ge Kîlisi ti wê

Anutu nêb ob vông i lam ge, me?” Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “A obêc nêl kitong vô xam ge od xam ob vông i vin a vyag lêm, ⁶⁸dì a obêc kinêg kiyang vô xam ge od xam ob luu a vyag lêm. Nge, xam ob dô kiyang maên. ⁶⁹Viwen wê timuên ge, a, Xomxo Nu, a ob dô vô Anutu wê xêkizêc kehe ge vigê hiyôv.”

⁷⁰Mêd he vihati kinêg ên nêbê, “Ông ge Anutu nu mê?” Mêd Yesu nêl ên nêbê, “Xam nêl i tiyi, ên a ga Anutu nu.” ⁷¹Mêd he nêl vîoma ên nêbê, “Pyap om il ob kinêg kiyang ya hixôn lêm. Ên ici va nêl i kitong vac mya mi il ngô pyap.”

Yesu la le vô gavman levac Pailat manôn
(*Matyu 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38*)

23 ¹Xomxo levac vihati kidi lec dì kô Yesu mi la dì la lax vô Pailat manôn. ²Mêd he nêl kiyang nipaên lec Yesu bêga ên nêbê, “Xecxe xê wê xomxo tiga vô pilepac pilepac vô xe dì nêb xe o vông mone takis vô il nêd king Sisa lêm, dì kityoo xe ên nêbê i ge Kilisi wê tu king ge.” ³Mêd Pailat kinêg vô Yesu ên nêbê, “Ông ge king wê he Yuda vông ge, me?” Mêd Yesu lee yuu ên nêbê, “Ông nêl i la tiyi.” ⁴Mêd Pailat nêl vô xomxo levac daa sién hixôn xomxo gee vihati ên nêbê, “A yaxê xomxo tiga nêl kiyang, lêc kiyang ti

o yêp vô i lêm.” ⁵Lêc xomxo tigee nêl kiyang xêkizêc ên nêbê, “Xomxo tige la nêl kiyang vaxvax vô xomxo vac vigwe Galili dì i la vac vigwe Judia vihati dì val ga hixôn.”

Yesu la le vô gavman levac Helot manôn

⁶Pailat ngô kiyang tige, dì kinêg vô he ên nêbê, “Xomxo tiga, tibii Galili ti, me?” ⁷Lêc he nêl ên nêbê Yesu ben Galili wê Helot viac ge, om Pailat vông i loc mi la vô Helot, ên Helot lam dô Jelusalem vô buc tige.

⁸Yesu mila vô Helot mêt Helot yê dì xêyaa vô niviha yang, ên ilage xomxo nêl Yesu kitong vô i om Helot nêb ob yê Yesu dì nêb i vông do ti ên i ob yê. ⁹Mêgem Helot kinêg kiyang tibeac vô Yesu, lêc Yesu o nêl kiyang ti lax vô i lêm.

¹⁰Mêd xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xomxo wê xovô Moses xolac gee le kwabo di vông kiyang xêkizêc vô Yesu, ¹¹dì Helot hixôn nue vevac yê Yesu nipaên di so vya vô i mêt kô ngakwi niviha ti dì lam vinyum lec Yesu. Pyap dêc vông i lax mi la vô Pailat nang. ¹²Ilage Helot yuu Pailat mi yêma nipaên, lêc buc tige yuu xêyaa vin lecma dì yuu keac niviha vîoma nang.

Pailat tyuc lec nêb tibii i hi Yesu lec xax pola
(*Matyu 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39-19:16*)

¹³Pailat tyuc xomxo levac wê mi si daa gee hixôn xomxo levac levac di tibii tibeac kituc la vô i, ¹⁴mêt nêl vô he ên nêbê, “Xam kô xomxo tige

mi lam vô a ên xam nêb mi nêl kiyang vaxvax vô xomxo om vông he yê gavman nipaên, om a kinêg kiyang vô i lec xam mamnôn, lêc a o tulec kiyang xocbê xam nêl ge ti vô i lêm. ¹⁵Di Helot êno o tulec kiyang ti lêm, om vông i lôm vô il nang. Xam ngô lê, xomxo tiga o vông ti so tiyi wê il ob hi i yib lec ge lêm. ¹⁶Om a ob pisa i ya yihi di vông i lôc ben.”

¹⁷[Môp wê he Yuda vông ge yêp bêga nêb buc wê he ob myêl vizid Pasova ge od he mi nêl xomxo wê dô vac kalabuhu ge ti lê vô gavman levac, di gavman levac ob piwelac i vêl.] ¹⁸He môp bêge, mêtgem xomxo tibeac tyuc via levac ên nêbê, “Hi xomxo tiga i yib di vông Balabas i lôm vô xe.” ¹⁹Ilage Balabas hixôn xomxo tibeac vông vevac vô gavman Lom vac vigwe tige di hi xomxo ya yib om he vông i la dô vac kalabuhu. ²⁰Pailat nêb ob piwelac Yesu om nêl bêge vô xomxo tibeac tigee nang, ²¹lêc he tyuc via levac nang ên nêbê, “Hi i yib lec xax pola. Hi i yib lec xax pola.” ²²Mêtgem Pailat nêl kiyang ti wê vông yon ge vô he ên nêbê, “Ên xomxo tiga vông nipaên vatya? A o tulec i nêl nipaên ti tiyi wê il ob hi i yib lec ge lêm. Om a ob pisa i ya yihi di vông i lôc nêl.” ²³Lêc he tyuc via levac nginong ên nêbê, “Hi i lec xax”, om he tyuc via hi Pailat vya tô, ²⁴mêt Pailat timu vô he vya, ²⁵om Balabas wê vông vevac vô gavman di hi xomxo yib ge, Pailat nêb he i piwelac i vêl i tiyi wê he nêl ge, di vông Yesu la vac he vigê ên nêb he i vông i tiyi wê he xovô ge.

He hi Yesu lec xax pola

(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶He kô Yesu mi la vô môp, dêc he yê xomxo ti wê dîlam ên nêb ob la Jelusalem ge. Xomxo tyo lê nêbê Saimon di i ben Sailini. Om he hôm i xôn di vông i kilê xax pola wê he ob hi Yesu lec ge di timu vô Yesu vixa.

²⁷Yesu mug mêt xomxo tibeac ditimu vô i vixa, di vêx ya byag di vông tilôt lec i. ²⁸Om Yesu pilepac i di nêl vô he ên nêbê, “Xam vêx Jelusalem, le i lêc byag ên a lêm. Nge, xacxam va byag ên xam hixôn nume. ²⁹Ên obêc buc timuên ge od tibii ob val vông viyin vô xam, om xam ob nêl bêga bê, ‘Vêx wê le pileva di kôen nu ma ge, me vêx wê o vông lul vô nu lêm ge, he ob dô viyin maên tyâ.’ ³⁰Mêt vô buc tige xomxo ob nêl vô kitôn bê, ‘Pul mi lam hi xe.’ Di ob nêl vô kitôn nipaên bêga bê, ‘Lam hivun xe xôn.’ ³¹Gwêbaga he vông viyin vô a tiyi xocbê ob vuv xax paha ge. Di xam ge tiyi xocbê xax mupacên om he ob vông bêna vô xam timuên?”

³²Mêt he kô tibii nipaên yuu hixôn, wê ob hi yuu yib hixôn Yesu. ³³Mêt he mila vac vigwe ti lê nêbê bazub len, mêt he hi Yesu hixôn tibii nipaên yuu ge lec xax pola vac vigwe tige. Yesu yux vac mahigun di tibii nipaên yuu yux vilu vilu. ³⁴Mêt Yesu nêl ên nêbê, “Mag, ông kitya tibii gae nêl nipaên vêl, ên he lungên om he vông.” Mêt tibii vevac tigee nêb ob titang Yesu ngakwi vôma om he tide mi yê dêc titang i tiyi. ³⁵Mêt xomxo tibeac dô di yê, mêt Yuda levac levac nêl nipaên lec Yesu ên nêbê,

“Xomxo tige ngidu xomxo ya xôn ilage, om obêc Kilisi wê Anutu vîn oo i nôn ge od i ngidu ici va xôn êno.”

³⁶Mêd tibii vevac êno nêl nipaên lec Yesu, dî he kô mia wain wê kilin ge mi la le kwabo vô Yesu nêb ob vông mi i num, ³⁷dî nêl vô i ên nêbê, “Ông obêc xomxo Yuda nêng king ge od ông ngidu ôcông va xôn.” ³⁸Mêd kiyang ti yêp lec kisii vô Yesu bazub ên nêbê, “XOMXO TIGA, KING WÊ HE YUDA VÔNG GE.”

³⁹Tibii nipaên wê yux lec xax hixôn Yesu ge, ngwe nêl via nipaên vô Yesu ên nêbê, “Ông Kilisi mêm? Od ông ngidu ôcông va xôn dî ngidu xii xôn êno.” ⁴⁰Lêc ngwe kunac dî nêl ên nêbê, “Ông o xona ên Anutu lêmê? Xon xôn kô myaviwen nipaên tiyima lê, ⁴¹lêc u kô nipaên tiyi môp nipaên wê u vông ge, om ge la tiyi, dom xomxo tiga o vông nipaên ti lêm.”

⁴²Mêd nêl vô Yesu ên nêbê, “Yesu, buc wê ông ob tu king hixôn xêkizêc ge od ông xo a.” ⁴³Mêd Yesu nêl vô i ên nêbê, “A ob nêl hixôn nôn vô ông bê gwêbaga ông ob la dô hixôn a gê paladis.”

Yesu yib

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

⁴⁴Hiyôv tyip kitôn mêd hiyôv linacêñ ma di vigwe vihati vô mapitoc ta dî i la vô hiyôv manôñ yon wê huçen ge. ⁴⁵Mêd nivimihi levac ti wê yux vac Anutu xumac ngibua ge lêx la yuu vac mahigun.

⁴⁶Mêd Yesu tyuc via levac ên nêbê, “O Mag, a kinug i loc vac ông vigêm.” Nêl bêge pyap mêd yib.

⁴⁷Mêd tibii levac wê viac nue vevac ge yê susu tigee di pimil Anutu di nêl ên nêbê, “Vixôhilôg, xomxo tiga niviha dî nipaên ti o yêp vô i lêm.”

⁴⁸Mêd xomxo wê val ên nêb ob yê ge, he tibeac le dî yê wê Yesu yib ge, pyap dêc he lax mi la ben, lêc he nilô vô viyin om he kituu pikopac dî la.

⁴⁹Dî xomxo wê Yesu lie gee hixôn vêx wê sea Galili dî mi timu vô Yesu vixa gee, he xôn le teva tya dî yê susu vihati yang wê tibii vông vô Yesu ge.

He lii Yesu vac lôva

(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Xomxo ti dô lê nêbê Josep dî i ben Alimatiâ wê yêp vac vigwe Yuda ge. Josep ge Yuda levac ti wê tu kaunsil dî mi dô vac kitucmaêñ hixôn Yuda levac levac, lêc o tyuc lec kiyang wê kaunsile hilu lec Yesu ge hixôn lêm. Ên Josep ge xomxo niviha ti wê dô bin buc wê Anutu nu ob lam tu king gê kibun ga. ⁵²Mêd Josep la vô Pailat dî la kitaa Pailat ên nêb ob kô Yesu ninivi mi la yev. ⁵³Mêgem Pailat tyuc lec dî Josep la kwax Yesu vêl ên xax dî la viyum vac nivimihi kwem ti dî la lii vac lôva wê he yev vac ngidax ge ti. Lôva tige, he o lii xomxo ti vac ila lêm. Nge, gêna paha. ⁵⁴Buc tige, ge buc wê he Yuda ob viac he, ên vigwe obêc huc ge od he buc sabat wê ngibua ge myahipu ob val.

55 Mêgemvêx wê sea ben Galili dî mi timu vô Yesu gee, he timu vô Josep vixa dî la yê wê he lii Yesu ninivi vac lôva ge. 56 Pyap dî he lax mi la ben dî lax viac wel hixôn susu wê nivivea ge. Pyap dêc buc sabat, om he dô seac vêl tiyi môp wê Moses xolac nêl ge.

Yesu kidi lec vac yibêñ

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

24 1 Sabat la vêl dî da pitoc yang ge vêx tigee kô susu nivivea wê he viac pyap ge mi la. He mila vô lôva wê he lii Yesu vac ge, 2 lêc yê ngidax wê tibii lax i le vac vuayen xôn ge vixog la vêl, 3 om he vac la vac lôva nilô lêc he o yêvô Apumtau Yesu ninivi lêm. 4 Mêgem he xo kiyang tibeac tibeac, lêc lutibed vux yuu wê vinyum ngakwi kwem wê teeën ge val le kwabo vô he. 5 Mêd vêx tigee yê dî xona mabu dî kilong kibun, lêc xomxo yuu ge nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam myag xomxo maviha tige vac xomxo yibêñ benê? Xomxo tige yêpêñ ga ma, dî i kidi lec maviha mi la. 6 Xam xovô i lôc vô kiyang wê Yesu nêl vô xam dî xam gên dô Galili ge wê i nêl bêga ên nêbê, 7 ‘He obêc vông Xomxo Nu la vac tibii nipaêñ vigê di he hi i yib, di buc ti wê vông yon ge od obêc kidi lec i tii vac nang i tiyi kiyang wê Anutu nêl pyap ge.’”

8 Mêgem vêx tigee xovô kiyang wê Yesu nêl ilage nang, 9 om he sea lôva dî lax mi la nêl kiyang tigee vihati kitong vô nue ngivihi vigê yuu dî tô mi la ti ge hixôn xomxo yaya. 10 Vêx wê nêl kiyang tige vô nue ngivihi ge, Malia Makdala yuu Joana yon Malia wê Jems ta ge dî vêx yaya. 11 Lêc nue ngivihi ngô kiyang tige tiyi xocbê kiyang kityooêñ, om he o vông i vin lêm. 12 Mêgem Pita kidi lec dî tup mi la vô lôva, dî mila kilong lôva nilô mi yê, lêc yê wê nivimihi ti wê he viyum Yesu vac ge diyêp pileva, mègem lax mi la hixôn nilô viyin, ên lungêñ tige kehe.

Xomxo yuu yê Yesu lec môp

(Mak 16:12-13)

13 Vô buc tige, xomxo wê mi dô hixôn Yesu ge yuu la vô môp ên nêb ob la vigwe ti lê nêbê Emeas. Môp wê ob sea Jelusalem di la Emeas ge tiyi xocbê 11 kilomita. 14 Yuu dila vô môp dî keac lec byed wê tibii vông vô Yesu ge. 15 Yuu dikeac, lêc Yesu val vô yuu dî yon xôn dila vô môp. 16 Yuu manôn yê Yesu lê, lêc yuu o xovô bê ge Yesu lêm.

17 Mêd Yesu kinêg vô yuu ên nêbê, “Muu dikeac lec vatya di tup vô môpê?” Mêgem yuu le dî nilô vô viyin dî manôn vô nipaêñ. 18 Mêd ngwe wê lê nêbê Kliopas ge nêl vô Yesu ên nêbê, “Tibii vac vigwe viyang viyang ge la Jelusalem om he vihati yê dî ngô susu wê val vac buc mahigun tiga, dom mèd ông tibed wê ông dîlungêñ?” 19 Mêd Yesu kinêg vô yuu ên nêbê, “Muu nêl lec susu vatya?” Om yuu nêl vô i ên nêbê, “Xii dinêl kiyang lec Yesu Nasalet. Yesu ge plopete ti wê vông yuac xêkizêc dî

nêl kiyang hixôn xêkizêc, di Anutu hixôn xomxo vihati yê i niviha. ²⁰Lêc xomxo levac wê mi si daa gee hixôn

Yuda levac wê mi viac il gee, he vông i la vô gavman levac di gavman levac tyuc lec néb i yib om he hi i yib lec xax pola. ²¹Ilage xe vông i vin ên xe nêbê Yesu ge xomxo wê ob vô Islel vêl ên nipaên ge, lêc mad xomxo tyo yib. Di kiyang bo ti hixôn bêga bê xomxo tyo yib nyop, om ga buc wê vông yon ge. ²²Mêd gwêbaga vêx wê xe xôn mi dô ge vông xe yetac mabu, ên he kidi pitoc yang mi la yê lôva ti wê he lii Yesu vac ge, ²³lêc he o tulec Yesu lêm, om he vena nêl vô xe ên nêbê, ‘Xe xê angela ya di he nêl vô xe ên nêbê Yesu kidi lec mavîha nang.’ ²⁴Om xomxo wê xe xeedô gee ya kidi di loc mi la yê lôva nang, lêc mila yê tiyi xocbê vêx tigee nêl ge, di he o tulec Yesu lêm.”

²⁵Mêd Yesu nêl vô yuu ên nêbê, “Muu piyôp maên. Bêna lêc muu gên o vông i vin kiyang wê plopete nêl ilage lêm?” ²⁶Ên kiyang yêp bêga nêbê Kilisi wê Anutu nêb ob vông i lam ge obêc kô myavinê, pyap dêc obêc la dô vac xêseac di kô lê levac, lêc mêd muu o xovô tige lêm?” ²⁷Yesu nêl bêge pyap, nang dêc nêl Moses xolac di nêl plopete kiyang ge vihati kehe kitong hixôn vô yuu, ên nêbê kiyang gee vihati nêl lec i.

²⁸Mêd yon mila kwabo vô vigwe wê yuu ob la ge, lêc Yesu vông xocbê ob luu yuu vêl di loc mi la ge, ²⁹om yuu nêl xôn ên nêbê, “Ông dô hixôn xiiê, ên hiyôv hoo la gwêba om vigwe ob buc.” Om Yesu la hixôn yuu di yon la dô vac yuu ben. ³⁰Mêd yon dô ên nêb ob ya yaên, dêc Yesu hôm blet di kitaa lec di hibu di vông vô yuu. ³¹Mêd yuu yê di xovô nêbê ge Yesu, lêc lutibed Yesu xôa ma di yuu o yê i tii vac nang lêm. ³²Di yuu nêl vôma ên nêbê, “Buc wê Yesu keac hixôn u vac môp di nêl xolac kehe vô u ge od kiyang tige tipi vô u nilôd di vông u xêdyaa vô niviha.”

³³Mêgem lutibed yuu kidi lec di lax mi la Jelusalem vô nue ngîvihi vigê yuu di tô mi la ti hixôn lie ya wê he kitucma mi dô ge, ³⁴mêd he nêl vô yuu ên nêbê, “Vixôhilôg, Apumtau Yesu kidi lec. Ge hilung i vô Saimon Pita gwêba.” ³⁵Mêd yuu nêl kitong vô he lec wê Yesu dila hixôn yuu vô môp ge, di nêl wê Yesu hibu blet di kitaa lec om yuu xovô i.

Yesu hilung i vô nue ngîvihi (Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23)

³⁶Yuu gên dinêl kiyang tige, di Yesu val le vac he mahigun di nêl vô he ên nêbê, “Kiyang malehe i hivun xam xôn.” ³⁷He ngô kiyang tige om he yetac di xona mabu, ên he xo ên he nêbê ge xomxo yibên ti kinu. ³⁸Lêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Bêna lêc xam nilôm vô viyin di xam xo kiyang tibeacé? ³⁹Xam wê a vigêg yuu vixag ga di xovô bê ga a, di xam vyax vigêm lec a nignivi mi yaxê, ên xomxo yibên kinu ge od len yuu liyôhô o xocbê a ga lêm.” ⁴⁰[Yesu nêl bêge pyap di hilung vigê yuu vixa vô he.] ⁴¹He yê bêge di nilô vô niviha, lêc he gên o vông i vin lêm. Nge, he nilô

vô tibeac. Om Yesu nêb he i xovô bê i o xomxo yibêñ kînu lêm, om kinêg vô he ên nêbê, “Yaên ya dô vô xamê?”⁴² Mêgem he vông beac wê he si lec ngwax ge ti vô i,⁴³ mêt i hôm dì ya vô he manôn.

⁴⁴ Nang dêc Yesu nêl vô he ên nêbê, “Ilage wê a gên dô hixôn xam ge, od a nêl kiyang bêga vô xam ên a nêbê kiyang wê xomxo kivuu lec a mi i yêp vac Moses xolac yuu plopete kiyang dì yêp vac kipihac Sam ge, ge vihati obêc vô nôn lec.”⁴⁵ Ge Yesu nêl i kitong vô he om he piyôp xovô kiyang vihati wê yêp vac xolac ge,⁴⁶ dì i nêl vô he ên nêbê, “Kiyang yêp bêga nêbê Kilisi wê Anutu nêb ob vông i lam ge obêc kô myavinê dì yib, dì buc ti wê vông yon ge od obêc kidi lec mavîha vac yibêñ nang,⁴⁷ dì kiyang yêp hixôn bêga nêbê xomxo i loc nêl xolac lec Kilisi lê vac vigwe vihati bêga bê xomxo i pilepac he êdêc Anutu i kitya he nêñ nipaêñ vêl. Xam vông yuac tige gê Jelusalem tax,⁴⁸ dì xam ob nêl kiyang wê xam wê dì ngô ge vihati kitong.⁴⁹ Xam ngô lê. Myakilôhô Ngibua wê Mag nêl nêb ob vông i lam ge, a obêc vông i lam vô xam, om xam dô Jelusalem dì i loc vô buc wê Anutu ob vông xêkizêc wê kisii ganê i lam hivun xam xôn lê.”

Yesu lec mi lax vô Anutu
(Mak 16:19-20; Sinale 1:9-12)

⁵⁰ Mêt Yesu kô he dì he sea Jelusalem mi la Betani, mêt Yesu vông vigê la kisii dì kitaa lec he.⁵¹ Yesu kitaa mi le, dì he yê wê Anutu kô i dì i lec mi la kisii ge.⁵² Mêt he lax hixôn xêyaa niviha mi la Jelusalem,⁵³ mêt tiyi buc vihati ge he la pimil Anutu vac xumac ngibua.